

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZPSŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 1. FEBRUARJA 1974

ŠTEVILKA: 4. LETO: XVI

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, ZPSŽ Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: CP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

V TOZD Valjarne 18.788 dinarjev odškodnin novatorjem

Ko so lani na 2. izredni seji delavskega sveta TOZD Valjarn izvolili prvo posebno komisijo za raziskave, izume in novatorstvo v sestavi: Ludvik Pagon, inž. Viktor Rakovec, dipl. inž. Klemen Hribar, Nazif Ljuta in Vojko Mikolič, se je v obratih Valjarn začel spreminjati tudi odnos do inventivne in inovacijske aktivnosti na vseh ravneh. Že v preteklem letu je imela ta izredno delovna komisija veliko dela z ocenjevanjem številnih in visoko vrednih tehničnih izboljšav in s spodbudnim nagrajevanjem prizadevnih in uspešnih avtorjev. Lani je komisija zasedala trikrat in prizadevnim in uspešnim avtorjem odobrila, priznala in izplačala 28.679,00 dinarjev upravičenih in zasluženih odškodnin.

Tudi v letu 1974, v letu tehničnih inovacij, je morala komisija pod vodstvom Ludvika Pagona in njegovega aktivnega pomočnika inž. Viktorja Rakovca takoj v začetku leta začeti z delom. Predsednik komisije je sklical dne 25. januarja prvo letošnjo sejo komisije, na kateri so člani temeljito in vestno razpravljali in ocenjevali osem v zadnjem času v proizvodnjo uvedenih in v oceno predloženih izboljševalnih predlogov.

Na seji niso mogli dokončno oceniti in nagraditi štirih tehničnih izboljšav in sicer od: mag. dipl. inž. Božidarja Brudarja. Sprememba ogrevanja blokov v globinskih pečeh, nadalje avtorjev Tina Pristova, Stanka Podobnika in Joža Bertonec iz livarne Ponovna usposobitev dveh valjčnih stojev za potrebe valjarne Javornik I iz sive litine, dipl. inž. Jožeta Kramarja, obratovodje elektroenergije Ogrevalna naprava za ogrevanje paličastega materiala in tehnične izboljšave Ivana Zana, strugarja specialista Obdelava, strženje Vulkolana, ker koristi in prihranki teh tehničnih izboljšav še niso izračunani in ugotovljeni.

Komisija pa je na letošnji prvi seji pozitivno ocenila štiri izboljševalne predloge in avtorjem priznala na osnovi ekonomskih izračunov prihrankov in koristi štiri spodbudne in utemeljene odškodnine v višini 18.788,00 dinarjev.

Avtorjem izboljševalnega predloga štev. 2039 Predelava mazanja ležajev vodilnih valjčnih štekel, vroči navijalci iz masti na olje Branka Iskra, Janeza Smoleja in Jožeta Perneta, je bila za njihov tehnični dosežek priznana enkratna skupna odškodnina v višini 5.656,00 dinarjev. Avtorji si odškodnino delijo v razmerjih, kakor so sodelovali pri realizaciji tehnične izboljšave in

krat, zmanjšala pa se je tudi poraba navijalnih bobnov in ležajev.

Avtorji tehnične izboljšave štev. 2117 inž. Jože Osvald, Stanko Podobnik in Matevž Klinar, vsi iz livarne, so izvirno izdelali nove navijalne bobne za štekel valjarno, na katerih so bistveno spremenili konstrukcijo in zamenjali material z bolj odpornim. Lastna izdelava bobnov je vsekakor cenejša od ameriških. Čisti letni prihranek, ki izhaja iz te tehnične izboljšave pre-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Napredovanje kadra v Železarni

NAPREDOVANJE JE ENA POMEMBNIH POTREB PRI DELU

Najbrž med nami ni delavca, ki si ne bi želel napredovati, kar je končno v skladu s širšo in dokaj močno socialno potrebo po samouveljavljanju oz. uveljavljanju svoje osebnosti. F. Herzberg s sodelavci ugotavlja na osnovi obsežnih in temeljitih raziskav med inženirji in vodstvenimi delavci, da so med faktorji, ki pri delu posebej spodbujajo in motivirajo: uspeh pri delu, prizna-

nje, delo samo, odgovornost in napredovanje. G. Halperen pa pravi, da sta delo samo na sebi in možnost uspeha tista dva ključna faktorja, ki v glavnem pojasnjujeta splošno zadovoljstvo pri delu.

DVOJE VRST NAPREDOVANJA

Delavec lahko v osnovi napreduje na dva načina:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Slab odziv na razpise tehničnih problemov

Razpisi tehničnih problemov so posebna oblika za usmerjanje in spodbujanje inventivne dejavnosti, da se le-ta ne bi razvijala preveč stihijno brez kakršne koli organizacije. Vendar ugotavljamo, da so kljub dobrim nagradam za inventivne predloge odzivi na razpise dokaj slabi.

V letu 1973 smo razpisali deset tehničnih problemov, pa smo prejeli do konca leta samo tri predloge. Res je tudi to, da je večina razpisanih tehničnih problemov zelo zapletenih in je ustrezna rešitev zelo težka.

Predlogi, ki so prijavljeni, večkrat obsegajo ideje, ki niso dovolj zrele za aplikacijo v proizvodnjo. Predlogi

tudi največkrat niso ustrezno prilagojeni zahtevam delovnega procesa. Obravnavanje in ocena je prav gotovo odgovorno strokovno delo, ki ga mora običajno reševati skupina strokovnjakov s področja, na katerega se predlog nanaša. Pri izbiri predloga za izvedbo postavljene

(Nadaljevanje na 2. strani)

Osnutek resolucije VII. kongresa ZKS v javni razpravi

Centralni komite Zveze komunistov Slovenije je na 37. seji, dne 10. januarja letos, skupaj z odborom za pripravo VII. kongresa ZKS sprejel osnutek resolucije za VII. kongres ZKS in ga dal v javno razpravo. V naslednjih dneh bo predložen v javno razpravo tudi predlog novega statuta ZKS in poročilo centralnega komiteja o delu med VI. in VII. kongresom. Razprava o teh dokumentih, ki mora izhajati iz izhodišč za X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije in osnutka sprememb statuta ZKJ, ki sta že dalj časa v javni razpravi, mora pomeniti enotno predkongresno idejnopolično aktivnost komunistov. Čeprav bodo pripombe in ocene javne razprave o slovenskih dokumentih morale biti zbrane do 28. februarja, to ne pomeni, da bo s tem dnem zaključena razprava. Kajti razprava o teh dokumentih ne pomeni le formalno vključitev teh dokumentov na sestanke Zveze komunistov in o njih poslušati razlage ali predavanja, temveč razprava mora pomeniti nadaljnje utrjevanje idejnopolične in akcijske enotnosti ter revolucionarno razredne naravnosti ZK Slovenije kot celote, sleherne organizacije in aktivna Zveze komunistov ter posameznih komunistov. Iz javnih razprav mora izhajati bodoča usmeritev komunistov in akcijski programi ter naloge v zvezi z uresničevanjem teh dokumentov. Če tako gledamo na javno razpravo o teh dokumentih, ki se v Železarni začne v tem mesecu oziroma bolje rečeno nadaljuje, kajti o izhodiščih za X. kongres ZKJ je že tekla razprava, potem se najbrž zavedamo, da je samo obveščenost o tem premalo in da bo potreben načrten pristop k javni razpravi. Še toliko bolj, ker bodo komunisti morali o vsebini in stališčih, izraženih v dokumentih prek SZDL, sindikatov, Zveze mladine in drugih asociacij, obvestiti vse delavce in delovne ljudi nasploh.

Javna razprava o navedenih kongresnih dokumentih mora v resnici pomeniti mobilizacijo slehernega komuniste in sleherne organizacije Zveze komunistov. V razpravah mora biti dosledno ocenjena dosedanja aktivnost pri uresničevanju nalog, ki izhajajo iz pisma predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ ter 29. seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Iz teh razprav mora izhajati nadaljnja mobilizacija in usposabljanje komunistov pri uresničevanju teh nalog, ustavnih dopolnil in novih ustavnih določil. Iz teh razprav mora izhajati tudi ocena dela lastne organizacije in izvrševanja sprejetih sklepov. Javna razprava pa naj bi pomenila tudi idejno in politično diferenciacijo, ki mora pokazati, kdo je zares član Zveze komunistov in se za njene idejno politične cilje tudi dosledno bori, kdo pa je v organizacijo prišel iz drugih razlogov in motivov.

Sedanji politični trenutek, s katerim se prepletajo že konkretne naloge pri uresničevanju novih ustavnih določil, zahteva premišljeno organizacijo, vodenje in usmerjanje javnih razprav pa tudi dosledno odgovornost. Nedvomno vse organizacije Zveze komunistov ne bodo uporabljale enakih metod pri obravnavanju teh dokumentov, ker bodo pri tem izhajale iz socialne oziroma izobrazbene strukture svojega članstva, iz tega koliko so v organizaciji že doslej obravnavali partijske dokumente od pisma dalje in podobno. Vsekakor pa to zahteva od vsake organizacije, od osnovne do občinske, da do potankosti izdela akcijski načrt, kako bo v te razprave vključila vsakega posameznika in celotno organizacijo ter kakšno metodo bo izbrala pri seznanjanju članov s temi dokumenti. Te razprave pa morajo pomeniti tudi nadaljnje organizacijsko utrjevanje Zveze komunistov in njeno učinkovito delovanje v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in vseh družbenopolitičnih organizacijah. Kajti le tako si lahko zamišljamo, da bo vsebina teh dokumentov prodrla na vsa ta področja in da bo s tem tudi povezana aktivnost pri uresničevanju novih ustavnih določil. Kajti dokumenti za oba kongresa in ustavna določila so neločljiva celota, ki zagotavlja uspešnost boja za uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih in političnih odnosov.

Svet Zveze komunistov Železarne poziva vse člane ZK in organizacije ZK v temeljnih organizacijah združenega dela, da se organizirano, načrtno in disciplinirano vključijo v razpravo o osnutku resolucije VII. kongresa ZKS in ostalih dokumentov za X. kongres ZKJ in VII. kongres ZKS.

Rekonstrukcija in ureditev vstopne ceste na nasip

V letošnjem letu moramo v Železarni uresničiti za letos odmerjeni del razvojnega programa na področju medobratnega transporta. Ta program daje prednost preusmeritvi na cestni transport, katerega ekonomičnost je za notranji industrijski transport nesporno dokazana.

Letos bi po projektu, ki ga je izdelalo projektivno podjetje Kranj, rekonstruirali in uredili ceste, ki povezujejo proizvodne obrate na vzhodnem delu nasipa s cesto I. reda v smeri proti Javorniku (od odcepa pri gasilskem domu do obratov šamotarna, elektroin in transport). Z rekonstrukcijo cest, kot je razvidno iz sheme, bodo istočasno urejena dvorišča oz. nakladališča obratov ter humanizirano in zazeleno pobočje in rob nasipa vzdolž ceste I. reda.

Vrednost celotnega obsega dela je izračunana na 2.897.762,00 dinarjev. Sredstva v tako velikem obsegu TOZD VET ne more zagotoviti sama, zato je odbor za gospodarstvo v TOZD VET, dne 29. januarja sprejel sklep, da predlaga vsem TOZD Železarne združevanje potrebnih finančnih sredstev za realizacijo tega projekta.

Navajam le nekatere tehnične prednosti, ki jih prinaša taka ureditev cest:

— postopna odprava makadamskih cestišč v Železarni, ki je nujno

pogojena zaradi vse večjega deleža cestnega transporta,

— razbremenitev glavnega vhoda v Železarno, ki je sedaj ozko in nevarno grlo,

— tehnično varno urejen transport na tem področju za vse vrste cestnih vozil,

— odpravljena velika tehnična ovira, ki jo predstavlja vzpon s ceste I. reda na nasip pri sedanji izvedbi, vsled česar se sedanje ceste ne more smatrati za normalno možno pot dovoza,

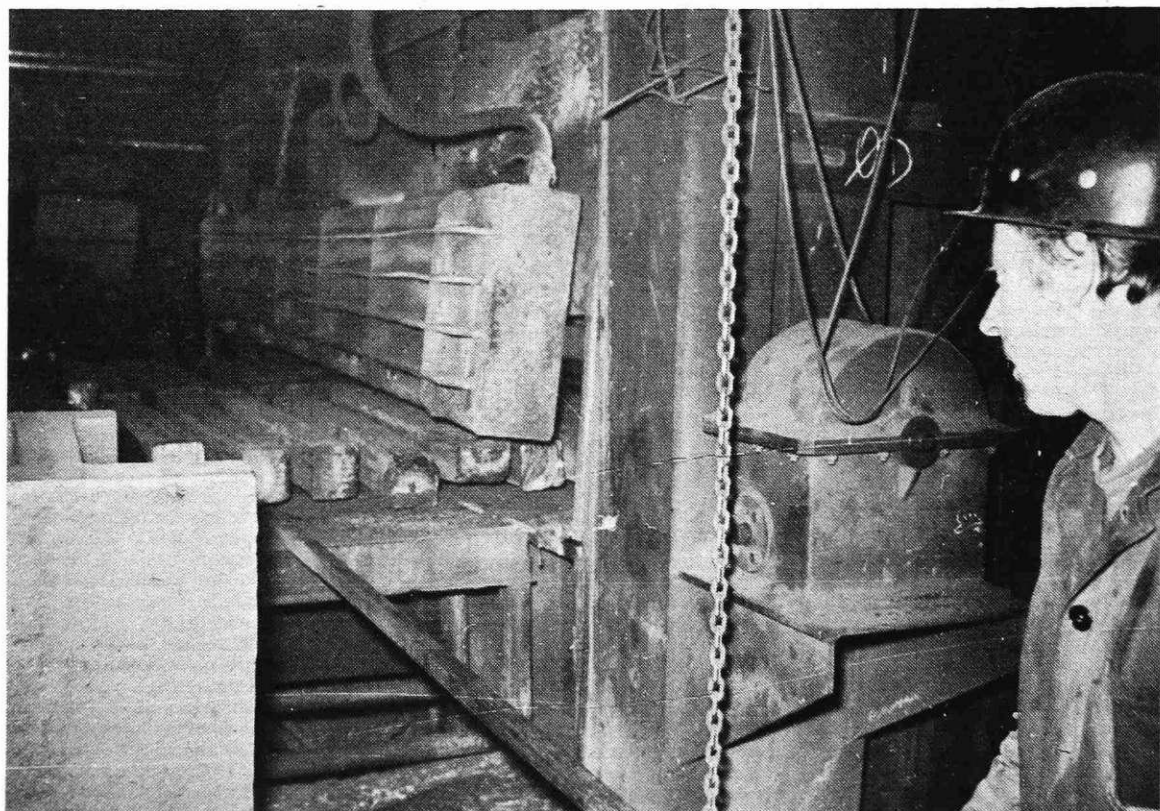
— ureditev roba in pobočja nasipa vzdolž ceste I. reda, katero smo dolžni izvesti skladno z zakonom o čiščenju okolja in narave,

— ureditev priključka na cesto I. reda, ki sedaj ni izvedena skladno s predpisi in zanj nimamo uporabnega dovoljenja,

— odprava velikega prašenja v suhih in vročih mesecih,

— podaljšana življenjska doba naših cestnih vozil,

(Nadaljevanje na 2. strani)

V valjarni žice

V organizacijah Zveze komunistov bo v naslednjih treh mesecih tekla javna razprava o dokumentih, ki bodo predloženi VII. kongresu Zveze komunistov Slovenije, med katerimi je nedvomno najpomembnejši osnutek resolucije sedmega kongresa ZKS, ki pomeni nadaljevanje jasne razredne usmeritve ZK Slovenije in poglobljanje njene nadaljnje revolucionarne aktivnosti. Dokument, ki je dialektično nadaljevanje boja za uresničitev socialistične revolucije, dokument, ki ni iztrgan iz časa in prostora, ampak je nadaljevanje in poglobljanje revolucionarne aktivnosti usklajene s pismom predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ, izhodišči za deseti kongres Zveze komunistov Jugoslavije in 29. sejo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Dokument, ki nalaga komunistom neposredne naloge v nadaljevanju revolucionarne, socialistične preobrazbe družbe, da dosežemo osvoboditev dela, delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Komunisti Slovenije svoje bodoče naloge, ki so vsebovane v osnutku resolucije, gradijo na kritični in samokritični analizi obdobja, razvoja in lastnega delovanja med obema kongresoma. V obdobju med obema kongresoma je bil dosežen ogromen materialni in družbenopolitični napredek, ki pogojuje uveljavljanje kvalitativno novih odnosov v družbenoekonomskem položaju delovnega človeka v družbeni reprodukciji. Ko bo delavski razred resnično razpolagal z rezultati svojega dela, upravljal družbeno reprodukcijo in urejal skupne družbene zadeve. Seveda pa je bilo to obdobje povezano tudi z ostrimi spopadi in resnimi preizkušnjami za Zvezo komunistov Slovenije, delavski razred in delovne ljudi. V tem času so se močno okrepile protisamoupravne in protisocialistične sile, predvsem zato, ker se je tudi v delu Zveze komunistov in pri posameznikih razraščala tehnohkratska in liberalistična miselnost, pasivnost in oportunitizem. Spopad s temi silami se je zaostрил s pismom predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ in idejnopolični obračun z vsemi temi silami je že privedel do pomembnih rezultatov. Zveza komunistov je bila v tem boju in prizadevanjih uspešna predvsem zato, ker večina članov in Zveza komunistov kot celota ni nikdar opustila boja za kontinuiteto revolucije, za korist delavskega razreda in za pravice delovnega človeka. Zato, ker je Zveza komunistov imela nenehno »pred očmi spoznanje, da more ohranjati in razvijati revolucionar-

Naloge komunistov pri uresničevanju pglavitnih nalog delavcev v združenem delu

ne pridobitve in splošen napredek le zavestno organiziran delavski razred in da je objektivna podlaga za uveljavljanje socialističnih odnosov v smeri komunizma napredek materialnega in duhovnega bogastva družbe in v tej zvezi gospodarstva, tehnike, znanosti, izobraževanja in kulture. Iz tega spoznanj in iz te podlage izhaja tudi osnutek resolucije, ki jo bo sprejel kongres kot »sklepe o nalogah pri nadaljnjem razvoju našega družbenoekonomskega in političnega sistema, ter uresničevanju interesov delavcev v združenem delu in o vlogi, razvoju ter organiziranosti Zveze komunistov.«

Razumljivo, da resolucija postavlja zato v ospredje boj za uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih in političnih odnosov, ki jih omogočajo ustavnopravni pogoji, ki bodo zagotovljeni z novo ustavo. Uresničevanje teh odnosov pa je razredni boj, boj za nadaljnji razvoj proizvodnih sil in proizvodnih odnosov. Boj v katerem bo potrebno neposredno premagovati vsako odtujenost delavcev od dela in njegovih rezultatov, boj za uveljavljanje načela, da morajo z dohodkom razpolagati delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, da bo delavec resnično postavljen v položaj družbenega subjekta združenega dela, družbene reprodukcije in izvrševanja politične oblasti. To pa pomeni konkretni boj za to, da temeljne organizacije združenega dela ter krajevne in interesne skupnosti čimprej in v pravem smislu samoupravno zaživijo in začnejo uspešno delovati, kajti od tega je odvisna uresničitev celotne ustavne zasnove.

Naslednji kompleks nalog, ki jih vsebuje osnutek resolucije, je idejnopolični in akcijski uresničevanje interesov delavcev v združenem delu. Tu so zajete naloge komunistov v prizadevanjih za skladno rast življenjske ravni delavcev v združenem delu in dugih občanov, odvisno od produktivnosti dela. Skrb za stalno rast družbenega proizvoda in skladen razvoj vseh območij Slovenije ter urejanje družbenoekonomskih odnosov v kmetijstvu in na vasi. Na področju stanovanjskega gospodarstva se morajo komunisti zavzemati za nadaljno krepitve materialne osnove in spreminjanja družbenih razmer, kar naj bi omogočilo hitrejšo in obsežnejšo stanovanjsko graditev. Komunisti morajo tudi okrepiti svojo vlogo in vpliv na področju zaposlovanja in kadrovske politike. Zavzemati se morajo za socialistično angažirano vzgojo in izobraževanje v šolah in vzgojno-varstvenih ustanovah. V pogledu socialno zdravstvenega varstva se bodo komunisti prizadevali, da bodo ustvarjene enake možnosti v zdravstvenih storitvah in zdravstvenem varstvu vsem prebivalcem. Osnovna naloga komunistov v telesnokulturnih organizacijah in zunaj njih je, da se zavzemajo za uresničevanje samoupravnih odnosov in določil nove ustave ter za to, da bo dana vsakemu človeku in občanu možnost, da se redno udeležuje na področju športa in športne rekreacije. Na področju raziskovalne dejavnosti mora biti aktivnost komunistov usmerjena v to, da se zagotovi raziskovalnemu delu enakopraven položaj v združenem delu.

Resolucija tudi opredeljuje družbeni informacijski sistem in sredstva informiranja kot sestavni del samoupravnih socialističnih družbenih odnosov, iz česar izhajajo tudi naloge komunistov. Na področju kulture se morajo komunisti poleg drugega zavzemati za umetniško kakovost, za kulturno estetsko vzgojo, za zadovoljevanje, prebujanje in dvigovanje kulturnih potreb delavcev ter za njihov odločujoči vpliv na kulturno politiko. Posebno obsežne so tudi naloge komunistov na področju mednarodnih političnih odnosov in na področju spoštovanja, upoštevanja in uveljavljanja družbenih vrednot samoupravnega socializma.

To je le zelo bežen prikaz iz zelo celovito opisanih nalog komunistov, ki jih vsebuje osnutek resolucije za VII. kongres ZKS, ki pa jih bodo komunisti lahko uspešno reševali le, če bodo uveljavljali svojo vodilno vlogo v samoupravnem socialistični družbi in uresničili naloge na področju lastne organiziranosti.

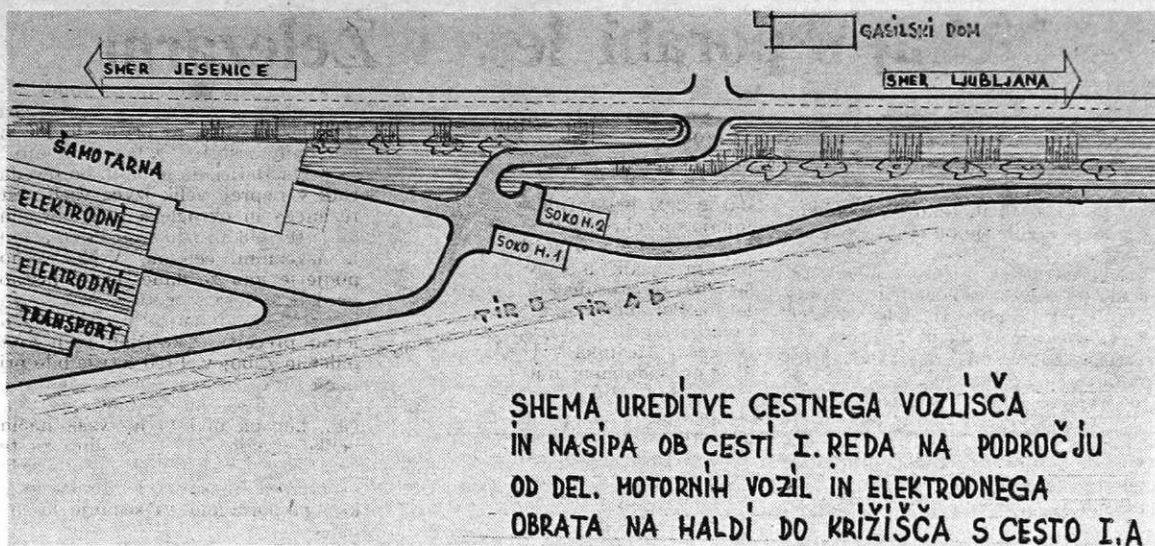
Jasno je, da bodo komunisti vse te obsežne naloge lahko uspešno uresničevali le, če bodo uveljavili svojo idejnopolično vlogo med delavskim razredom in vsemi delovnimi ljudmi ter jih seznanjali z neposrednimi nalogami pri nadaljnjem razvoju samoupravnega socializma pri nas. Le, če bodo izhajali iz spoznanja, da vse to lahko uresniči le zavestno organiziran delavski razred.

DOPIŠUJTE V ŽELEZARJA

ČESTITAMO

Tretjega januarja je diplomiral na odseku za metalurgijo, oddelku za montanistiko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo ljubljanske univerze Janez CUNDRIC, sodelavec raziskovalnega oddelka.

Čestitamo!

HEMA UREDITVE CESTNEGA VOZLIŠČA IN NASIPA OB CESTI I. REDA NA PODROČJU OD DEL. MOTORNIH VOZIL IN ELEKTRODNEGA OBRATA NA HALDI DO KRIŽIŠČA S CESTO I.A

Rekonstrukcija in ureditev...

(Nadaljevanje s 1. strani)

— podana tehnična možnost za urejanje parkirnih prostorov za osebna vozila na tem področju za delavce, ki vstopajo v Železarno.

Take tehnične prednosti nosijo s seboj razumljivo tudi trajne ekonomske učinke. Naj jih nekaj naštejemo:

— prihranek na rednem vzdrževanju cest, za kar porabimo v železarni Jesenice letno okrog 2,5 milij. din. Vzdrževanje asfaltiranih cest je za okrog 40 % ceneje,

— prihranek na znižanju stroškov za vzdrževanje cestnih vozil, za

kar porabimo v železarni Jesenice letno nad pet milij. dinarjev. Računa se, da so stroški vzdrževanja lahko nižji za nad 50 %, če vozila vozijo po urejenem asfaltnem cestišču (v obeh primerih so številke vzete za celo področje Železarne. Celoten predviden prihranek bomo dosegli postopoma z asfaltiranjem vseh cestišč. Asfaltiranje ceste v Hrenovici do HVZ leta 1973 po teh kriterijih že prinaša prihranek).

— za 200 % večje hitrosti vozil od 10 na 30 km/uro, kar poveča učinkovitost transporta na tem območju, ki pa ga računsko ni mogoče natančno izračunati.

Slab odziv na razpise tehničnih problemov

(Nadaljevanje s 1. strani)

naloge je odločilna ekonomika. Če je več prijavljenih načinov rešitve ene naloge, je izbrana tista rešitev, ki je z vrednostnega stališča najprimernejša. Važno je razmerje med vrednostjo doseženega učinka in vrednostjo vloženih sredstev. Ni vselej tisto kar je tehnološko najbolj popolno, tudi gospodarsko najboljšo.

Komisija za racionalizacije in novatorstva pristojne TOZD mora pred obravnavo dobiti vnaprej pripravljen gradivo, to je dobro obdelane ocene in izračune. Brez vnaprej pripravljenega gradiva lahko komisija obravnava predlog nestrokovno, zavlačuje odločitve in pogosto tudi pristransko ali celo žaljivo obravnava predlog. Vse to vodi k zaviranju in ne k spodbujanju inventivne dejavnosti.

Diskriminacije strokovnih in vodstvenih delavcev povzročajo pasivizacijo tistega dela članov kolektiva, ki na tem področju lahko dosegajo največje rezultate. Morali bi izkoreniniti miselnost, da so avtorji inventivnih predlogov špekulanti in izkoriščevalci, ki iz blagajne neupravičeno prejemajo visoke zneske. Prevladati bi moralo racionalno mišljenje, da so avtorji inventivnih predlogov tisti člani kolektiva, ki odločujoče prispevajo k delovnim in poslovnim uspehom. S tako politiko bi pridobili znatno več delavcev k razmišljanju in iskanju bolj učinkovitih delovnih postopkov v vseh fazah odvijanja delovnega procesa.

V današnji dobi je postala resnica, da niti surovine, niti kapital niso več edini znaki moči. Tovarne so le zunanje znamenje. Moderna sila je

spособnost vključevanja iznajdb v proizvodnjo. Ležišča je treba črpati, niso več samo v zemlji, marveč v duhu ali natančneje rečeno v človekovi zmožnosti mišljenja in ustvarjanja.

Tone Strajnar

Napredovanje kadra

(Nadaljevanje s 1. strani)

1. navpično oz. diagonalno med delovnimi mesti (npr. 2. topilec napreduje v 1. topilca, kurjač napreduje v strojevodjo, asistent na del. mesto obratovodje ipd.);

2. znotraj delovnega mesta, takrat torej, ko delavec s svojo prakso, izkušnjami, formalnim in neformalnim usposabljanjem in izpopolnjevanjem strokovno napreduje.

Doslej je bilo v železarni v glavnem odprto le napredovanje med delovnimi mesti, kar je sicer običajna in nujna oblika, ki jo je treba še naprej gojiti. Izkazalo pa se je, da sama na sebi ni zadostna in da jo je treba razširiti z uvajanjem napredovanja znotraj delovnega mesta. Pogosto se je namreč dogajalo, da so delavci težili v navpično oz. diagonalno napredovanje na drugo (višje vrednoteno) delovno mesto enostavno zato, ker so edinole v tem videli možnost za izboljšanje svojega položaja in drugih potreb, čeravno za tako napredovanje niso bili niti sposobni ali resnično (osebno) zainteresirani. Rezultati so znani: iz dobrega ključavničarja smo dobili slabega delovodjo, iz dobrega strokovnjaka specialista v strokovni službi slabega vodjo te službe in podobno. Teh pri-

merov je pri nas in povsod drugje več kot dovolj, in so tudi že temeljito raziskani; nekoliko poenostavljeno jih lahko priročno v znanu Petrovo pravilo: vsakdo napreduje navzgor toliko časa, da pride na delovno mesto, za katerega je nesposoben. Izhod iz te zagate iščemo — kot smo že omenili — v napredovanju znotraj delovnega mesta. Naše stališče je, da morajo imeti tisti delavci, ki so dosegli delovno mesto, primeren njihovim sposobnostim, znanju in motivaciji, možnost, da na tem delovnem mestu ostanejo, a istočasno na njem napredujejo.

DOSLEJ OPRAVLJENO DELO PRI ZASNOVI SISTEMA

Osnovno pobudo za izdelavo sistema napredovanja je dal odbor za kadre pri DS Železarne, ki je v ta namen sestavil posebno komisijo. Delo te komisije in dolgotrajnejša in podrobnejša obdelava, ki jo je izvedla psihološka služba, je rezultirala v »Tezah pravilnika o napredovanju višje in visokošolskega kadra«. Kmalu zatem je bilo o tej temi predavanje oz. diskusija na DIT, kasneje pa so bili s tezami seznanjeni vsi direktorji TOZD in sektorji skupnih služb, nekaterih družbeno-političnih organizacij ter predsedniki odborov za kadre in odborov za nagajevanje pri TOZD in skupnih službah, ki so svoje odbore tudi sklicali in o temi razpravljali. V vseh dosedanjih razpravah sta se poleg drugih (manj pomembnih pripomb) izoblikovali zlasti dve stališči:

1. sistem je v osnovni ideji dobro zasnovan ter sprejemljiv in 2. sistem napredovanja je treba nujno (!) razširiti na vse zaposlene v železarni in ga čimprej uveljaviti.

Predlagatelji so podobna stališča pričakovali, vendar pa razširitev in realizacijo sistema na vse zaposlene (kar je sicer povsem upravičeno!) zahteva na osnovi sedanjih izkušenj veliko dodatnega dela, za katerega težko jamčimo, da ga bo psihološka služba sposobna v tako kratkem roku izpeljati. Zato bo treba po vsej verjetnosti poiskati (tudi sicer nujno) večje sodelovanje TOZD.

O kriterijih napredovanja ter o nekaterih drugih vidikih ter bolj natančno konkretno obliko sistema napredovanja kadrov v Železarni pa bomo nadaljevali v prihodnji številki.

Franc Belčič, dipl. psih.
Janez Tušar, dipl. psih.

V TOZD Valjarne ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

sega 385.000,00 dinarjev. Avtorjem je bila priznana enkratna odškodnina v višini 9.432,00 dinarjev, ki si jo avtorji delijo po udeležbi pri izvedbi tehnične izboljšave v razmerju Osvald 70, Podobnik in Klinar po 15 odstotkov.

Mitja Benedičič, asistent strojne vzdrževanja Bela in Anton Sitar, vodja strojnega vzdrževanja Bela, sta uspešno predelala devet loput za vroč zrak na globinskih pečeh. Tehnično izboljšavo so pozitivno ocenili vsi pristojni in odgovorni, glavni direktor mag. dipl. inž. Peter Kunc, vodja energetskega gospodarstva, vodja RTA dipl. inž. Bešter in drugi. Na osnovi prikazanega prihranka in koristi v višini 28.348,00 dinarjev je bila avtorjema priznana enkratna skupna odškodnina v višini 1.200,00 dinarjev, katero si avtorja delita v enaki višini.

Pozitivno je bil ocenjen tudi izvedeni izboljševalni predlog št. 1925 R iz leta 1970, katerega je uspešno rešil dipl. inž. Emil Azman. Avtorju je uspelo urediti avtomatski pomik dna Čustodis normalizirne peči v va-

ljarni debele pločevine 2400 na Javorniku. Z novo izvedbo avtomatskega pomika dna peči je bil bistveno izboljšan tehnološki proces pri valjanju kvalitetnih jekel in pri natančni kontroli osvajanja mikrolegiranih kakovosti. Na osnovi pozitivnih ocen in priporočil pristojnih in odgovornih strokovnjakov je bila avtorju priznana enkratna odškodnina v višini 2.500,00 dinarjev.

Vsem to pot nagrajenim avtorjem izboljševalnih predlogov čestitamo k doseženim uspehom in priznanim odškodninam.

V začetku meseca februarja bo imela sejo tudi komisija za raziskave, izume in novatorstvo pri DS TOZD Talilnic, svojo prvo letošnjo sejo pa bo imel tudi odbor za raziskave, izume in novatorstvo pri DS Železarne. Z delom sta začeli tudi komisiji za raziskave, izume in novatorstvo pri DS VET in Hladna predelava. Večja aktivnost odbora in vseh štirih komisij kaže, da bo inventivna in inovacijska dejavnost zaživela v letošnjem letu v vseh obratih Železarne in na vseh ravneh.

Nekaj o porabi lesa v Železarni

Ko gledamo nazaj v preteklo leto in ugotovljamo vse dobre in slabe strani v naši proizvodnji, moramo poleg drugega ugotoviti, da je odigral tudi letos les zelo pomembno vlogo.

Prav je, da spoznamo, kakšno vlogo ima les v naši proizvodnji, ki na prvi pogled ni tako viden kakor ostale surovine, je pa tesno povezan prav z vsemi obrati in oddelki naše železarne. Brez njega, kakor nam bodo pokazale številke, bi si težko zamišljali kakršnokoli delo. Navoč mora biti pri vsakem najmanjšem začetnem delu pri vseh vrstah remontov, rekonstrukcij, pri odpravi vseh vrst izdelkov in polizdelkov.

Če pogledamo skupno porabo vseh vrst lesa v letu 1973, vidimo, da znaša ta 3.713.59 kubičnih metrov, od česar odpade kar 2.510.06 kubičnih metrov ali 68 odstotkov na raznovrstno embalažo, in le 32 odstotkov za vsa ostala razna dela. Razume se, da se iz leta v leto povečuje paletni sistem pri odpravah raznega blaga in s tem seveda tudi poraba raznega lesa. Poraba lesa za razne vrste embalaže je večja le zaradi tega, ker so večje prodaje raznih izdelkov za izvoz ali domači trg, medtem ko je po zaslugi paletnega sistema, v primerjavi z embalažo iz prejšnjih let, le precej manjša, kar nam dokazujejo naslednji podatki.

Za primer moramo vzeti najprej žebljarno, katera porabi največ transportnih palet za adjuštažo žičnikov, v glavnem za izvoz. Temu obratu smo dobavili v letu 1973 9.152 transportnih palet, 7.517 pokrovov za palete in 120 palet za odpravo bodeče žice. Za eno teh vrst dvodelnih palet s pokrovom, porabimo 0,061 kubičnega metra lesa. V tako paleto se običajno pakira po 48 kosov papirnatih škotel napolnjenih s 25 kilogrami žičnikov, tako da je skupne teže 1.200 kilogramov.

V preteklih letih se je ravno tako adjustiralo žičnike v lesene zaboje ali sodove po 25 kilogramov. Za tak zaboj, ki je bil napolnjen prav tako z 48 škatlami žičnikov, se je porabilo kar 0,244 kubičnega metra lesa. Ker je samo pri eni paleti razlike za 0,183 kubičnega metra, je bilo lani namesto 2.679,706 kubičnega metra, v primerjavi s prejšnjimi leti, porabljenega po današnjem sodobnem sistemu le 537,928 kubičnega metra rezanega lesa. Ker razlika 1.417,78 kubičnega metra ni majhna, moramo priznati, da smo v pogledu zmanjševanja porabe lesa našim podjetju naredili mnogo. Razen tega pa je tudi lažje delo in transportiranje.

Med večjimi porabniki lesa moramo omeniti obrata hladno valjarstvo in žičarno, katerima smo dobavili 11.663 raznih transportnih palet in 2.863 pokrovov za palete. Potem je elektrodni obrat s skupno 3.818 enodelnih in dvodelnih palet ter s 1.800 pokrovi. Zanimivo je, da smo šamotarni dobavili v preteklih letih kar po 5.000 palet, lansko leto pa je padlo število le na nekaj čez 1000. Manjše število palet smo dobavili še v valjarno Bela, tako da je skupna količina vseh lesenih transportnih palet v letu 1973 znašala 27.114 in 12.190 pokrovov za palete.

Ker je bil precejšen izvoz jekla v SSSR in ZDA, smo morali dobaviti 2.067 velikih embalažnih zabojev, kar pomeni 220.962 kubičnega metra rezanega lesa, poleg tega pa še 800 zabojev za odpravo žice v tovarno Kromus v Zagrebu, kar pomeni 10.272 kubičnega metra lesa.

Nadalje moramo omeniti še razni podložni les, ki mora biti v glavnem les listavcev, da bolje vzdrži veliko težo polizdelkov in izdelkov, les za nakladanje na vagona, les za podlaganje naloženega materiala, da se na prevoznem sredstvu ne premika. Porabniki te vrste lesa so valjarna Bela odprava, linija rezanja in jeklovlek, na Javorniku valjarna profilnega železa, manjše količine pa še odprava hladne valjarne in žičarne ter livarna za odpravo nekaterih izdelkov.

Tako nam ostane še količina 1.203,53 kubičnega metra ali že omenjenih 32 odstotkov od celotne porabe. To manjšo količino, v primerjavi z ostalo embalažo, porabimo v modelni in izmarni, tesarni in mizarni ter gradbenem vzdrževanju na Javorniku, kjer so precej lesa porabili za razna popravila streh. Nekaj lesa porabimo tudi na raznih remontih. Samo za rekonstrukcijo šeste peči v martinarni, je bilo oddanega 54,17 kubičnega metra raznega lesa, da je bilo lahko to veliko delo v tako kratkem času opravljeno. Les za remonte pa ni ves porabljen ali uničen kakor navadno mislimo. Določene količine, seveda že rabljenega lesa, se vrnejo nazaj v gradbeno tesarno, da se ga lahko porabi drugje, dokler ni popolnoma uničen. Pri tem velja povedati, da je delno izrabljen les včasih bolje uničiti, kakor pa da bi se mogoče zaradi tega, posebno še na kakem višjem odru, naredila nesreča.

Poleg navedenih kvalitiet lesa pa rabimo v Železarni tudi žamiranje v zvezih, bukova cepljena drva in

smrekovo žagovino. Za vsak remont peči v martinarni moramo imeti okrog 2,00 prostorninske metra žamiranja in okrog 3,00 prostorninske metre bukovihi drv, ali okrog 220 prostorninskih metrov žamiranja in še 350 prostorninskih metrov drv letno. Poraba bukovihi drv je precej manjša v primerjavi s prejšnjimi leti, ker v žarilnici v HVZ že žarijo žico po sodobnem načinu, to je na plin. Drva pridejo v poštev samo še pri vsakoletnem remontu peči za žarenje, ali pri remontu kisikarne, ker tačas ne more oddajati potrebne goriva.

Omeniti moramo še porabo okrog 550 prn smrekove žagovine katere je neobhodno potrebna pri čiščenju žičnikov v žebljarni.

Poraba vseh vrst lesa, razen žagovine je v letu 1973 znašala 4.184,92 kubična metra, kar je v primerjavi s prejšnjimi leti znatno nižja, zaradi bolj sodobne odprave. Poraba bi bila za najmanj 1.500 kubičnih metrov višja, če ne bi pričeli uporabljati paletni sistem. Ta les smo nabavljali pri 14 dobaviteljih, to je od Lip Belca pa vse do lesnega kombinata Savinja Celje. Za vse te nabavljene količine je moralo biti opravljenih 562 voženj s kamioni, kar je skoraj po tri vožnje na dan. Dobavitelja transportnih palet v letu 1973 sta bila v glavnem Združena lesna industrija Tržič in Gradiš, lesni obrat v Skofji Loki. Manjši odstotek, okrog 950 raznih palet, pa sta izdelala tesarna gradbenega vzdrževanja in elektrodni obrat.

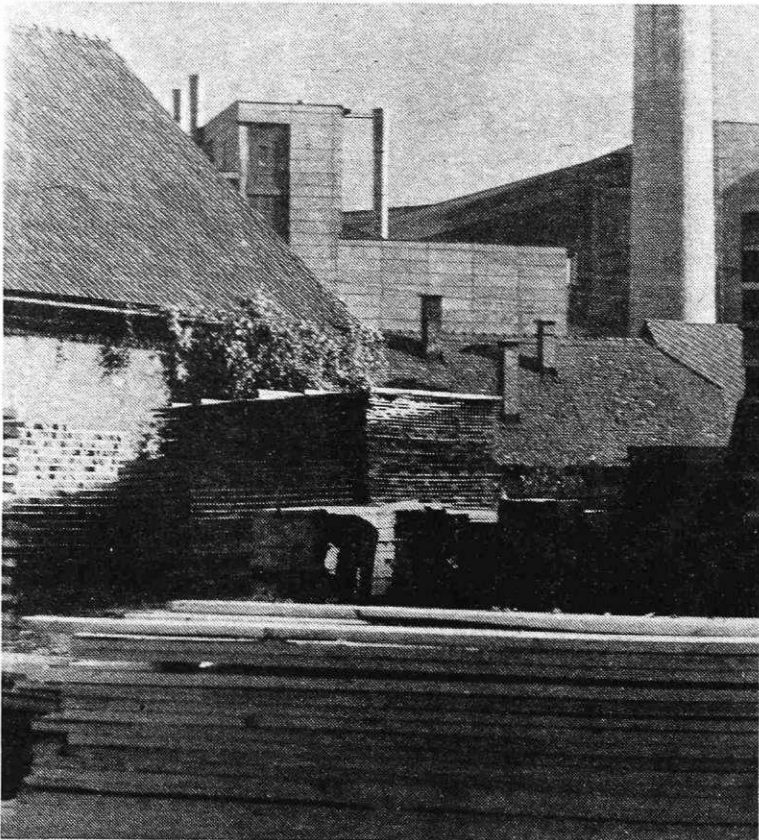
Pri vseh dobavi rezanega lesa, palet ali zabojev pa so bile velike

težave in le z dobrimi osebnimi odnosi obeh partnerjev so se stvari urejale tako, da ni prišlo do kakih posebnih zastojev. Pri tem namreč velja poudariti, da je bil in bo seveda tudi v naprej, velik izvoz vseh vrst rezanega in okroglega lesa, obenem pa je še velika razlika med domačimi in izvoznimi cenami. Vsako lesno podjetje ima že danes svojo lastno predelavo lesa v gotove izdelke in vsako že najmanjše podjetje rabi letno precejšnje količine vseh vrst palet in zabojev. Pred leti je bilo pri nas tudi že govora o železnih paletah, tako imenovanih posteljicah, kar pa bi bilo na vsak način veliko dražje. Za leseno dno za te vrste palete, kakor bi moralo biti, bi porabili skoraj polovico toliko lesa, kot ga porabimo za sedanje lesene palete.

Težave so bile in bodo tudi v naprej, glede vezanega žamiranja, drv in žagovine. Žamiranje gre namreč navadno že na žagarskem obratu v predelavo za razni gradbeni material kakor na primer isospan. Ravno tako je z žagovino, iz katere se izdeluje lesna moka in drugo. Bukova hladovina gre necepljena dobro v promet ali za izvoz ali domači trg, zato so izgledi za bukova cepljena drva vedno manjši.

Tako smo si ogledali tudi ta del naše železarne, to je nabavo vseh vrst lesa in lesnih izdelkov ali polizdelkov. Dnevno je treba z velikimi težavami skrbeti zato, da so obrati v Železarni preskrbljeni z vsemi temi stvarmi. Čeprav na pogled majhna služba, ki jo včasih niti ne zaznamo, pa vseeno vidimo, da je pomemben člen v poslovanju Železarne.

Anton Žerjav
skladišče lesa

Tudi v Železarni nam je še kako potreben les

Prva seja upravnega sveta Slovenskih železarn

Predsednik upravnega sveta Slovenskih železarn dipl. inž. Boris Bregant, je 24. januarja sklical prvo sejo upravnega sveta v sedanji mandatni dobi. Seje so se udeležili vsi izvoljeni delegati: Boris Bregant in Oto Pestotnik (železarna Jesenice), Herman Lesjak in Albert Potočnik (železarna Ravne), Ivan Štefanič in Vlado Magajna (železarna Štore), Janez Smole (Veriga Lesce), Zdravko Štefelin (Plamen Kropa), Jože Nadu (Tovil Ljubljana), Vili Kurmin (Žična Celje), France dr. Vodopivec (Metalurški institut) in Peter Kosce (organizacija skupne službe). Na seji so tudi sodelovali generalni direktor Gregor Klančnik in sekretar Miha Potočnik iz organizacije skupne službe in predsednik delavskega sveta Slovenskih železarn Koloman Vrečič in predsednik sveta sindikatov SZ Franc Kobentar.

Na seji so obravnavali in sprejeli poslovnik o delu US SZ, izvolili namestnika predsednika US SZ, imenovali kolegijske poslovne organe SZ in timov, poslušali informacijo o povišanju cen jekla in o oskrbi Slovenskih železarn z naravnim plinom ter odobrili nekaj službenih potovanj.

Za namestnika predsednika je bil izvoljen Janez Smole. Kolegijski poslovni organi pa so bili imenovani na predlog generalnega direktorja SZ. V razpravi o povišanju cen jekla, je upravni svet zavzel stališče, da je zahteva Združenja jugoslovanskih železarn po korekciji cen kovane, valjanega in vlečenega jekla za 18,72 odstotkov upravičena in realna. Ta porast pogojuje višje cene vložka in energije, kakor tudi in predvsem porast osebnih dohodkov. Ker bo povišanje cen vplivalo tudi na gospodarjenje tistih organizacij, pri katerih je jeklo osnovni vložek, so na seji menili, da naj se tudi cene

teh izdelkov spremenijo, vendar sorazmerno porastu stroškov zaradi višje cene vložnega materiala. Pismo take vsebine bo posredovano tudi republikliskim organom z zahtevo, da se v odgovornih službah uvede mehanizem, ki bo omogočal pravično in pravočasno regulacijo cen jekla in jeklenih izdelkov.

V zvezi s tem je bila na seji podarjena zahteva po enotnem nastopu vseh članic Slovenskih železarn, kakor tudi Združenja jugoslovanskih železarn v obravnavi vseh zadev skupnega interesa.

Ob sklepu seje, je upravni svet Slovenskih železarn pooblastil vodstvo Slovenskih železarn, da obravnava službena potovanja v tujino za delavce skupnih služb Slovenskih železarn v obsegu, kot bo predviden v periodičnem programu. O uspešnosti potovanj pa mora vodstvo Slovenskih železarn poročati na rednih sejah upravnega sveta. B. B.

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 4. 2.	BENEDIČIČ MITJA	MENCINGER STANE
TOREK — 5. 2.	SELJAK FRANC, inž.	BURJA ANTON, star.
SREDA — 6. 2.	KRAPEŽ BERTI	ZIDAR JOŽE
ČETRTEK — 7. 2.	PETERNEL JANEZ	SOKLIČ JAKA, dipl. inž.
PETEK — 8. 2.	PRAPROTNIK NIKO	KOSelj ANTON, dipl. inž.
SOBOTA — 9. 2.	JELOVCAN JOŽE	DROLČ MARJAN
NEDELJA — 10. 2.	KORDEŽ FILIP, inž.	VEHAR JANEZ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon: 410
Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 — 18.00 ure
nočni pa od 18.00 — 6.00 ure
Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 — 18.00 ure
nočni pa od 18.00 — 6.00 ure
Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

Služba obratne ambulante

od 4. februarja do 9. februarja

Dopoldan: dr. Branko Dražič in dr. Stanka Šemrov Novak.
Popoldan: dr. Aleksander Rjancevec.
V soboto, 9. februarja samo dopoldan dr. Stanka Šemrov Novak.

Zobna ambulanta:
Dopoldan: terapevt dr. Alojz Smolej.
Popoldan: terapevt Viktor Stražisar.
V soboto, 9. februarja samo dopoldan terapevt dr. Alojz Smolej.
Ordinacijski čas dopoldan od 6. do 13. ure, popoldan od 13.30 do 18. ure. V soboto od 6.30 do 13. ure.
Obrole sodelavce prosimo, da po možnosti koristijo dopoldanski čas za zdravniške preglede, ker v popoldanskem času ordinira samo en zdravnik.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Pojasnilo

V 3. številki tednika Železar, dne 25. januarja, je bila na 9. strani tednika objavljena fotografija stanovanjske stolpnice SAVA-1 na Plavžu. V besedilu pod objavljeno fotografijo je bilo objavljeno, da bodo v tej stolpnici 104 stanovanja, v katere se bodo vselili predvsem delavci železarne Jesenice, kar pa ne ustreza resnici. V pojasnilu k temu besedilu pojasnjujemo, da bo v tej stanovanjski stolpnici odkupila železarna Jesenice le 25 stanovanj in sicer: 3 enosobna stanovanja, 14 dvosobnih stanovanj in 8 trosobnih stanovanj za naše delavce. V stolpnici SAVA-2 pa bo železarna Jesenice odkupila od 60 do 70 stanovanj, za katere pa pogodba med SGP SAVA in železarno Jesenice še ni podpisana. Stolpnica SAVA-1 bo gotova predvidoma v avgustu letos in ne v prihodnjem letu, kot je v pojasnilu k fotografiji pomotoma navedeno.

Obenem bi radi opozorili dopisnike, ki pišejo v tednik Železar v zvezi z gradnjo stanovanj za delavce Železarne, da naj v bodoče informacije preverijo na oddelku za družbeni standard pri kadrovskem sektorju Železarne.

Franci Pirc

Po sklepu delavskega sveta TOZD VET z dne 28. 12. 1973, dajemo ponovno

OBJAVA

za izpraznjeno delovno mesto v strugarni valjev Javornik:

1851, D-5, delovodja strugarne valjev Javornik, 1 oseba

POGOJI:

Za zasedbo navedenega delovnega mesta se zahteva STŠ — metalurška ali strojna, z daljšo prakso v strugarni valjev kot VK strugar ali delovodska strojna šola s 6 letno prakso kot VK strugar.
Prijave z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti je v roku 8 dni poslati na kadrovski sektor Železarne Jesenice, z oznako »za TOZD VET«.

Po sklepu odbora za kadre in medsebojna razmerja OZD skupnih služb z dne 23. 1. 1974, dajemo naslednjo

OBJAVA

za prosto — novo delovno mesto:

VODJA STROKOVNE KNJIŽNICE, U-5, 1 oseba

v sektorju TKR, OZD skupne službe Železarne Jesenice.

POGOJI:

Za zasedbo navedenega delovnega mesta se zahteva:
— visoka izobrazba tehniške smeri (metalurgija, kemija, strojništvo, elektro tehnika, fizika) ali filozofske smeri (germanistika ali romanistika).
— Stiritletne delovne izkušnje v proizvodnji ali v knjižničarstvu ali v pedagoški dejavnosti.
— Prednost pri izboru imajo kandidati, ki bodo predložili dokazila o uspešnosti dosedanjega dela, ki zagotavlja istočasno uspešno vodenje strokovne knjižnice.
Prijave s priloženo zahtevano dokumentacijo sprejema kadrovski sektor OZD SZ Železarna Jesenice. Objava velja do zasedbe delovnega mesta.

Koncert za delavce Železarne

Komisija za kulturo pri tovarniški konferenci sindikata organizira v sodelovanju z občinsko Zvezo kulturno prosvetnih organizacij Jesenice, v petek 15. februarja ob 19.30 v gledališki dvorani na Jesenicah

KONCERT ZNANIH OPERETNIH NAPEVOV

ki ga bodo izvajali solisti ljubljanske opere: sopranistki Zlata Ognjanovič in Sonja Hočvar, tenorist Rudolf Franci, baritonista Drago Čuden in Marcel Ostashevski, pri klavirju pa jih bo spremljala Zdenka Lukec-Čudnova.

Na sporedu so operetni napravi iz operet: Melodije srca, Matinata, Ptčar, Vesela vdova, Mala Floramy, Knevinja čardaša, Noč v Benetkah, Džak — prosjak, Zemlja smehljaja, Pri treh mladenkah in Netopir.

Prijave in denar za vstopnice naj zberejo referenti za kulturo pri sindikalnih odborih oziroma konferencah sindikata TOZD, ki jih bodo tudi po 10. februarju kolektivno dvignili v prostorih tovarniškega sindikata. Vstopnina je za člane kolektiva in njihove svoje 5,00 dinarjev, ker razliko do din 15,00 subvencionira tovarniška konferenca sindikata.

Iz tovarniške konference sindikata

Samoupravni organi v preteklem tednu

9. seja odbora za dohodek in nagrajevanje DS Železarn

V ponedeljek, 28. januarja, je predsednik inž. Lado Podlipnik sklical 9. seja odbora za dohodek in nagrajevanje pri DS Železarn. Na seji so obravnavali in sprejeli naslednja stališča, mnenja in sklepe:

1. Odbor za dohodek in nagrajevanje je razpravljal o predlogu spremembe obračunskih osnov in soglašal s predlogom in sicer, da se obračunske postavke za januar 1974 povečajo za tri odstotke in v februarju za nadaljnjih pet odstotkov. Tako se bomo približali planirani višini osebnih dohodkov v letu 1974 2.700 din, do česar nam po sedanjem poprečju manjka 206 din ali 8,2 odstotka.

2. Obravnavali so osnutek poslovnika za delo odborov za nagrajevanje v TOZD in niso imeli pripomb, zato ga posredujejo odborom v TOZD v sprejem.

3. Razpravljali so o predlogu SEOP v zvezi s sporazumom o nadomestilih stroškov za službena potovanja. Odbor na predlog ni imel bistvenih pripomb, zato posreduje predlog delavskim svetom TOZD, da ga dajo v javno razpravo samoupravnim delovnim skupinam.

Odbor je razpravljal tudi o predlaganem povečanju regresov za letni dopust in predlaga delavskim svetom TOZD, da zaenkrat ostane višina regresa nespremenjena, ker v kratkem predvidevajo povišanje regresov skladno s sindikalno listo. Zaposleni lahko dvignejo regres v sedanjosti s tem, da bodo v primeru, če bo sprejeto povišanje regresa, dobili razliko doplačano. Odbor predlaga delavskim svetom TOZD, da posredujejo takšno stališče odbora za dohodek in nagrajevanje pri delavskem svetu Železarn v nadaljnjo razpravo.

4. Na seji so razpravljali o poročilu oddelka za študij dela in časa o doseganju norm v obratih železarn Jesenje v IV. kvartalu 1973. Odbor je poročilo sprejel z nekaterimi stališči v zvezi s faktorjem učinka na nivoju obratov in TOZD ter stimulacijo za operativni program.

Med drugim je odbor zahteval, da se razčisti delo ugotovljeno v adjuštaži štel na Javorniku ker smatra, da je doseganje višjega odstotka norm na račun slabše kvalitete ali varnosti pri delu neupravičeno.

Odbor v bodoče trimesečne analize ne bo več obravnaval v takem obsegu kot do sedaj, ker se to prenese v

obravnavo na odbore v TOZD. Odbor pri DSŽ bo le usklajeval večja odstopanja na nivoju TOZD.

5. Odbor za dohodek in nagrajevanje je z namenom, da bi odpravil neopravičene razlike pri startnih osnovah sklenil, da se vse osnove za izračunavanje faktorjev učinka v skupnih službah prilagodijo planskim osnovam za leto 1974, izkazanim v skupnem planu Železarn ali internih planih služb. Tako se pri osnovah realizacija in skupna proizvodnja ukine odločilo, da se planske zadolžitve zmanjšujejo za pet odstotkov, torej je osnova celotna vrednost odnosno količina.

Pri energetskem gospodarstvu v tehničnih službah vzdrževanja in nabavnem oddelku so do realizacije potrdili spremembe odstotka udeležbe posameznih osnov.

Odbor je pregledal gibanje stimulacije za operativni program in ugotovil, da v zvezi s tem niso potrebne spremembe. O upravičenih razlogih za neizpolnitev plana naj razpravljajo odbori v TOZD na predlog oddelka za ekonomske analize in planiranje.

6. Odbor je obravnaval in sprejel predlog sprememb nagrajevanja v vodstvih TOZD z veljavnostjo od 1.1.1974.

Oddelk za nagrajevanje so zadolžili, da do seje v februarju pripravi predlog enotnega nagrajevanja tudi za ostale »prenešene« sodelavce v obrate.

TOZD Talilnice

Skupna seja dveh odborov

V ponedeljek, 28. januarja, je bila skupna seja odbora za kadre in medsebojna razmerja ter odbora za dohodek in nagrajevanje v TOZD Talilnice. Poleg obeh predsednikov — Stanka Podobnika in dipl. inž. Miloša Piščanca, članov in kadrovika, je bil na seji prisoten tudi dipl. psiholog Ivan Tušar iz kadrovskega sektorja.

Tov. Tušar je tolmačil teze pravilnika o napredovanju višje in visokošolskega kadra. Navedel je namen tega pravilnika ter pojasnil, da se pripravljata tudi osnutek pravilnika za srednji in nižji kader. Člani obeh odborov so razpravljali o predlogu pravilnika in bili mnenja, da se pravilnik izdela za vse zaposlene. V TOZD pa naj se oblikujejo strokovne komisije, ki bodo pospeševale izdelavo tega pravilnika.

Odbor za kadre in medsebojna razmerja je v nadaljevanju seje obravnaval predloge obratovodstev za preemstitve in razporeditve posameznih delavcev na delovna mesta. Ugodno je rešil nekatere vloge za sprejem v TOZD Talilnice, obravnaval pa je tudi dva preklica odpovedi delovnega razmerja.

Člani odbora so bili seznanjeni z organizacijo in izvedbo preverjanja znanja o varstvu pri delu za neposredne vodje dela, kot tudi z organizacijo in izvedbo preverjanja znanja iz varstva pri delu za žerjavovodje. V zvezi s tem so sprejeli sklep, da žerjavovodje vzporedno opravijo tudi periodični letni zdravniški pregled, v kolikor tega v preteklem letu niso opravili.

Člani odbora za dohodek in nagrajevanje so obravnavali prispele vloge obratovodstev za dodelitev in ukinitve stimulacijskih dodatkov delavcev v TOZD Talilnice.

6. seja odbora za gospodarstvo

Predsednik odbora za gospodarstvo Franc Golba je v torek, 29. januarja, sklical sedmo redno sejo, na kateri so obravnavali predlog programa dela za februar, pregledali proizvodnjo v mesecu januarju, obravnavali slabo proizvodnjo na plavžu II, razpravljali o stroških rekonstrukcij SM peči 06 v martinarni in obravnavali še nekatere probleme.

Člani odbora so proizvodni načrt za mesec februar potrdili. Ugotovili so, da bodo planske naloge izpolnjene, če bodo obdržali rezultate iz meseca januarja.

Iz poročila o končnih rezultatih proizvodnje za leto 1973 je bilo ugotovljeno, da so vsi obrati po količini presegli proizvodnjo leta 1972. Za leto 1974 pa predvidevajo še nadaljnje povečanje proizvodnje.

Odbor je izrekel tudi posebno pohvalo kolektivni elektro jeklarne za dosežene uspehe v januarju 1974.

Dipl. inž. Sketa, obratovodja plavža, je članom odbora poročal o mrazu ugotovi negativnih rezultatov prevallanja v Italiji in predelave. Dopolnje pa se sklep, s katerim je odbor odobril finančna sredstva iz investicijskega vzdrževanja in amortizacijskih zamenjav z izgradnjo polnilnice viličarjev v hladni valjarni, v skupni vrednosti 1.165.000 din s tem, da se od skupne vsote 1.165.000 din koristi 300.000 din iz AZ, razliko pa iz sredstev IV.

V zvezi s sklepom, da si odbor pridruži pravico ob koncu meseca korigirati operativni plan, v kolikor se dokaže, da je bilo znižanje oziroma zvišanje plana nepravilno, je direktor TOZD predlagal korekcijo operativnega plana za elektroodni obrat in jeklovlek.

pati, kadar se pokažejo znaki slabega hoda oziroma tvorjenja nasledin, poostri disciplino, plavž pa je potrebno zakladati strogo preko objekta 30.

Direktor TOZD Talilnic dipl. inž. Stanko Čop je seznanil odbor o stroških rekonstrukcij SM peči 06 v martinarni. Odbor je ugotovil, da so bili stroški znatno večji od predvidenih. Zato je odbor sklenil, da morajo predlagatelji realno planirati stroške in da osebno odgovarjajo za predračun in za koristnost predlaganih izboljšav.

Odbor je obravnaval tudi predloge izboljšav v elektro jeklarni. Za predloge, ki so vezani na finančna sredstva, mora obratovodja predložiti kalkulacijo in utemeljitev izboljšav. D. M.

TOZD Hladna predelava

7. seja odbora za gospodarstvo

V petek, dne 25. januarja je namestnik predsednika odbora za gospodarstvo TOZD Hladna predelava Stane Horvat sklical 7. redno sejo. Predlagal je naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje, obravnavo poslovnega uspeha v mesecu decembru 1973, obravnavo problematike obrata in proizvodnje v jeklovleku, operativni plan za mesec februar in razno.

Dipl. inž. Franc Vičar, direktor TOZD, je poročal odboru o izvrševanju sklepov. Povedal je, da ostane v veljavi sklep, da prodajna služba ugotovi vzroke negativnih rezultatov prevallanja v Italiji in predelave. Dopolnje pa se sklep, s katerim je odbor odobril finančna sredstva iz investicijskega vzdrževanja in amortizacijskih zamenjav z izgradnjo polnilnice viličarjev v hladni valjarni, v skupni vrednosti 1.165.000 din s tem, da se od skupne vsote 1.165.000 din koristi 300.000 din iz AZ, razliko pa iz sredstev IV.

V zvezi s sklepom, da si odbor pridruži pravico ob koncu meseca korigirati operativni plan, v kolikor se dokaže, da je bilo znižanje oziroma zvišanje plana nepravilno, je direktor TOZD predlagal korekcijo operativnega plana za elektroodni obrat in jeklovlek.

Vzroki, da ta dva obrata ne bosta dosegla v mesecu januarju predvidenega operativnega plana so naslednji: v elektroodnem obratu je na manjšo proizvodnjo vplivalo nenormalno delo zaradi postavitve avtomatske linije za pakiranje. V jeklovleku pa je nižja proizvodnja zaradi tanjšega dimenzijskega programa ter zaradi črne površine.

Odbor je z ozirom na podano obrazložitev potrdil korekcijo operativnega plana za mesec januar za obrata elektroodni in jeklovlek.

V zvezi s poslovnim uspehom v mesecu decembru je knjigovodja tov. Mesarič povedal, da so obrati dosegli pri stroških naslednja zvišanja oziroma znižanja:

— hladna valjarna je znižala stroške za 589.481 din, na kar je vplival boljši izplen in nižje planske cene.

— žičarna ima v decembru za 239.095 din višje stroške. Na zvišanje stroškov je vplivala predelava.

— elektroodni obrat je prav tako povišal stroške za 897.374 din, na kar so vplivale inventurne razlike, ki so nastale predvsem zaradi slabe embalaže surovin.

— profilarna je povišala stroške za 457.372 din, kar gre delno na račun nižje proizvodnje in delno na račun zunanje predelave.

— žebljarna je svoje stroške znižala za 255.156 din, na kar je vplival boljši izplen.

Direktor TOZD je poročal o doseženih proizvodnih rezultatih v mesecu decembru, ki so bili v vseh obratih TOZD Hladna predelava dokaj ugodni.

Elektroodni obrat je od 1170 ton planirane proizvodnje dosegel 1186 ton ali 101,3 odstotke. Prav tako je bil izpolnjen stoodstotno letni plan.

Profilarna je imela operativni plan v decembru 1240, proizvodnja pa je znašala 1228 ton ali 99,1 odstotek. V tem mesecu je imela profilarna velike težave zaradi pomanjkanja vložka, kar je imelo za posledico ogromno menjav oblikovnih valjev in padec izplena. Planske obveznosti za leto 1973 je profilarna izpolnila.

Žebljarna je dosegla v decembru operativni program, saj je proizvodnja pri žičnikih znašala 1054 ton ali 104,9 odstotka, proizvodnja bodeče žice je znašala 135 ton ali 122,9 odstotka, proizvodnja sekanca pa le 9,2 ton ali 61,33 odstotka operativnega plana. Tudi žebljarna je dosegla letni plan. Pri žičnikih je sicer malenkostno pod planom, presegla pa je plan pri bodeči žici. Proizvodnja žičnikov je nekoliko manjša zaradi pomanjkanja žebjarjev. Nižja proizvodnja je bila tudi pri sekanca, to pa predvsem zaradi neresenega vprašanja cen. Zato so ga izdelovali samo za lastne potrebe.

Operativni plan hladne valjarne je znašal 2400 ton, dosežena proizvodnja pa 2455,7 ton ali 102,3 odstotke. Dosežen je bil tudi letni plan.

Žičarna je imela plan 5350 ton, proizvodnja pa je 5850 ton ali 109,36 odstotkov. Proizvodnja v tem mesecu je bila zadovoljiva. Letna proizvodnja pa je bila nižja za 3 odstotke od planirane.

Operativni plan jeklovleka je znašal 1580 ton, izvršeno pa je bilo 1659 ton ali 105 odstotkov. Za 1000 ton je bila presežena tudi letna proizvodnja.

Izredna seja odbora za nagrajevanje

V ponedeljek, dne 28. januarja, je predsednik odbora za nagrajevanje v TOZD Hladna predelava, Anton Klemenc sklical izredno sejo, na kateri so obravnavali teze za pravilnik o napredovanju delavcev z visoko in višješolsko izobrazbo ter pravilnik o priznavanju stimulacijskega dodatka.

Direktor TOZD dipl. inž. Vičar je obrazložil teze za pravilnik o napredovanju, ki jih je pripravil kadrovskega sektorja, s katerim naj bi se reševalo vprašanje napredovanja na istem delovnem mestu. Na osnovi obrazložitve je odbor potrdil teze s pripombo, da je treba v letošnjem letu pripraviti tak pravilnik o napredovanju za vse zaposlene v Železarni.

Po sklepu odbora na prejšnji seji, so obravnavali tudi pravilnik o priznavanju stimulacijskega dodatka z namenom, da se odbor odloči pod kakšnimi pogoji bo v bodoče priznaval stimulacijski dodatek. V zvezi s tem je odbor sklenil, da bo v bodoče priznaval stimulacijski dodatek samo za izredne dosežke posameznikov. Za zaposlene, ki pa so stalno obremenjeni z izrednimi zahtevami pa naj obratovodstva sprožijo postopek za ponovno ocenitev delovnega mesta.

Iz tega lahko povzamemo, da so vsi obrati TOZD Hladna predelava uspešno zaključili leto 1973.

Odbor je obravnaval tudi problematiko obrata jeklovleka in proizvodnje, katero je posredovalo obratovodstvo. Iz te problematike je razvidno, da ima jeklovlek težave pri luženju. Oblika sekanca ni popolnoma pravilna. Prav tako tudi ni zadovoljiva kvaliteta vložka zaradi črne površine. Raziskovalni oddelk ta problem že raziskuje, vendar bo težava nekaj časa še prisotna. Pripombe imajo tudi na organizacijo vzdrževanja. Menijo, da bi morali vzdrževalci glede discipline odgovorjati obratu v katerem delajo. Razen tega menijo, da še vedno ni jasno, kako bo usklajen osebni dohodek s planiranim za letošnje leto.

Pripombo imajo tudi glede delegacije TOZD, češ da le-ta na sejah delavskega sveta podjetja ne zastopa stališče TOZD.

Direktor TOZD je na nekatere pripombe dal pojasnilo. Glede pripombe na organizacijo vzdrževanja pa je predlagal odboru, da sprejme sklep, da se vzdrževanje organizacijsko ne spreminja, pač pa ga je treba v večji meri vezati na obrat pri osebnem dohodku.

Vodja priprave dela dipl. inž. Pavel Gasar je odboru poročal o predvidenem operativnem programu za mesec februar in sicer: za hladno valjarno znaša družbeni plan 2480 ton in je enak operativnemu planu, žičarna ima družbeni plan 5600 ton in je prav tako enak operativnemu planu.

Profilarna ima družbeni plan 1745 ton, operativni pa je znižan na 1530 ton in to predvsem zaradi pomanjkanja naročil in komplicirane predelave.

Za jeklovlek znaša družbeni plan 1700 ton, operativni plan pa 1620 ton. Vzrok za 4,7 odstotkov nižji operativni plan je slaba površina vložka in dimenzijski asortiment.

Družbeni plan za elektroodni obrat znaša 1475 ton, operativni pa 1420 ton. Operativni plan je nižji za 3,7 odstotkov zaradi nenormalnega dela v obratu ob postavljanju avtomatske naprave za pakiranje in montaže mešalca.

Žebljarna ima družbeni plan 1177 ton, operativni plan pa je predviden 1150 ton. Operativni plan je znižan zaradi manjše proizvodnje sekanca.

Odbor na predlagani operativni plan ni imel pripomb in ga je v celoti potrdil. J. A.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

7. seja odbora za gospodarstvo

V torek, 29. januarja, je predsednik tovarš Svetina sklical 7. seja odbora za gospodarstvo TOZD-VET. Udeležba je bila zelo dobra, dnevni red pa obširen in zanimiv. V poročilu direktorja o izvršitvi sklepov zadnje seje je razvidno, da se sklepi odbora normalno izvršujejo.

Za člane odbora so bila zanimiva poročila šefov vzdrževanja, energije in transporta iz njih pa naslednji ugotovitveni povzetki:

— Vzdrževalni zastoji so pod planiranimi, kar kaže na dobro delo vzdrževalcev. V bodoče bomo skušali te zastoje še zmanjševati.

— Energetski obrati so kljub resnim težavam zagotovili optimalno oskrbo tovarne z energijo.

— Transportna služba ima težave z delovno silo, saj jim manjka 80 delavcev do normativ. Zaradi tega je delo in posluževanje obratov resno ogroženo. Odbor ugotavlja, da so

nepravilnosti tudi v obsegu odgovornosti transporta in pri avtomobilskih prevozi. Res pa je, da naročniki naročene prevoze slabo kontrolirajo.

Direktor TOZD dipl. inž. Noč je odbor seznanil s smernicami izvajanja gospodarskega načrta, ki naj se izvaja tekoče in ne kampanjsko. Skrb za proizvodnjo je stalna naloga in skrb vseh zaposlenih.

V razpravi so člani odbora zahtevali, da se realizacija TOZD VET, ki je tako velika kot v talilnicah, v bodoče vnese v plan.

Vsi člani odbora so dali soglasje za predlog o ureditvi severovzhodnega dela nasipa (halde) in predlagajo združitev sredstev po ključu iz VI in AZ z ostalimi TOZD.

Na koncu so odobrili nabavo kopirne aparata ORNIG za potrebe služb VET in podprli odlok šefa transporta o prepovedi pobiranja starega železa iz halde.

Organizacija Skupne službe

Skupna seja dveh odborov

V sredo, 23. januarja, sta na skupni seji odbora za kadre in medsebojna razmerja ter odbora za dohodek in nagrajevanje v skupnih službah obravnavala teze pravilnika o napredovanju delavcev z višjo in visokošolsko izobrazbo. Cilj predvidenega sistema napredovanja je dodatna moralna, strokovna in materialna stimulacija za delovno uspešnost tega kadra, zlasti tam, kjer iz objektivnih vzrokov ni možno napredovati na višje delovno mesto. Delovno uspešnost posameznika bi preverjala posebna strokovna komisija, predloge za napredovanje v višje grupe pa bi obravnaval in odobral odbor za kadre in medsebojna razmerja v Skupnih službah.

Oba zbora sta v zvezi s tezami sprejela naslednje pripombe:

— potrebno je urediti napredovanje delavcev, ki zasedajo delovna mesta za katera se zahteva višja ali visoka izobrazba pa te nimajo, z večletno prakso pa delo uspešno opravljajo,

— čim prej je treba sestaviti pravilnike za napredovanje delavcev ostalih stopenj izobrazbe,

— izpolniti sistemizacijo delovnih mest.

V nadaljevanju je odbor za kadre in medsebojna razmerja sam nadaljeval sejo. Obravnaval je predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD. Sprejetih je bilo več pripomb. Člani odbora so zadolžili predsednika, da te pripombe obrazloži na usklajevalni konferenci.

Pod tekočo problematiko je odbor odobril sprejem štirih novih delavcev, prestop 98 delavcev v druge TOZD oziroma na druga delovna mesta, enajstim delavcem pa prenehanje lastnosti delavca zaradi upokojitve in drugih vzrokov.

Janez Faletič

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Aktiv mladih delavcev v adjustaži štekel Javornik

V četrtek, 24. januarja, smo imeli v sejni sobi na Javorniku sestanek aktiv mladih delavcev. Obravnavali smo vprašanja, ki težijo mlade delavce obrata adjustaže štekel na Javorniku. Uvodne misli je podal predsednik sindikalnega odbora Mavro Lenardič. Za njim je spregovoril o vprašanjih mladih delavcev predsednik tovarniške konference ZMS inž. Koman.

To je bil naš prvi sestanek, zato tudi ni bilo tako živahno, kot smo pričakovali, pa tudi želeli. Seveda je začeti vedno težko, potem pa se počasi razvili, saj imajo mladi tudi svoje probleme. Zato je tudi razumljivo, da smo se največ zadrževali ravno pri teh vprašanjih, ki težijo mlade. Precej časa smo obravnavali športne dejavnosti. Pri nas, konkretno v obratu adjustaže štekel Javornik, nismo imeli možnosti, da bi sodelovali na katerikoli mednarodnem tekmovanju kot v drugih obratih. Na primer v streljanju, nogometu, rokometu, košarki ali podobno. Nekateri obrati imajo na razpolago v določenih urah tudi kegljišče. To je seveda le eno področje delovanja, zato smo se odločili, da bomo tudi mi, seveda, če bo to mogoče organizirali kaj podobnega.

Govorili pa smo tudi o drugih vprašanjih. Na primer, zakaj mladi zapuščajo delo v Železarni in iščejo delo drugje? Ždi se mi, da se to vprašujejo tudi drugi. Gre predvsem za mladino, ki dela pri nas v Železarni in nima nobene izobrazbe. Večina teh naših sodelavcev dela na bolj ali manj težkih delovnih mestih. Mogoče niso imeli možnosti, da bi si pridobili potrebno izobrazbo, zato bi tem mladim delavcem morali posvetiti večjo pozornost.

Na sestanku smo govorili in bili mnenja, da bi vse tiste, ki nimajo osemletke, teh pa je precej, poslali v nekakšno dopolnilno šolanje. Kot smo izvedeli od pristojnih, je za to tudi veliko zanimanje, kajti ko bo ta delavec imel dovršeno osemletko, bo lahko izbral in tudi izbral pot do katerega koli poklica. Imel bo tudi večje veselje do dela, ki ga bo opravljal. Menim, da bi bila to tudi ena od nalog aktiv mladih delavcev. S tem bi se tudi izboljšala izobrazbena struktura mladih delavcev, ki sedaj odhajajo iz Železarne.

Sestanki, ki jih bomo sklicevali in imeli mladinci obrata adjustaže štekel na Javorniku, bodo nedvomno tudi pomagali pri reševanju takih in podobnih vprašanj. Na teh sestankih pa želimo več sodelovanja vseh mladih, saj bo to koristilo njim samim kot tudi drugim.

Sodelavec Franci Zupan

Pester program marksističnega krožka

Pri tovarniški konferenci ZMS železarne Jesenice so se odločili, da v letošnjem letu poživijo delo tudi na idejno-političnem področju. V preteklem letu se je pokazalo, da je na tem področju nastala vrzel, ki je predvsem pri organizacijskem delovanju zavirala trud in prizadevanja posameznih članov tovarniške konference.

Prva oblika idejno-političnega izobraževanja mladih železarjev v letošnjem letu je pred nedavnim ustanovljeni marksistični krožek. Člani krožka so že pripravili svoj program, ki zajema naslednje teme:

1. Kaj je marksizem? (Osnovne značilnosti; Proces spoznavanja objektivnega sveta; Mesto marksizma v svetu);
2. Komunistično gibanje in inteligenca;
3. Socializem kot svetovni proces (Temeljni socialistični cilji; Različna pojmovanja socializma; nasprotja znotraj mednarodnega socializma);
4. Dileme socializma v vzhodni Evropi in tretjem svetu. (Leto 1948 in Jugoslavija; madžarska vstaja; češkoslovaška pomlad in jesen; sovjetsko-kitajski odnosi in razlike v pogledih);
5. Perspektive socializma v zahodni Evropi. (Mesto in pomen KPI italijanski socializem);
6. Tri jugoslovanske ustave in ustavodajni zakon leta 1953 (Kaj nam prinaša nova ustava; TOZD; delegatski sistem);
7. Mesto in vloga ZK in drugih subjektivnih sil v boju za socializem (Vloga avantgarde in kriterij avantgardistov v samoupravnih socialističnih skupnostih; VI. kongres in smisel preimenovanja iz KP v ZK; stranpota znotraj ZK);
8. Dogodki naših dni (Koroška).

Iniciativni odbor marksističnega krožka vabi v svojo sredino vse mlade železarje, ki jih zanima takšna tematika. Za sodelovanje v marksističnem krožku se prijavite na komite tovarniške konference ZMS (telefon 269).

Regijski posvet v Radovljici

Pretekli teden je bil v Radovljici prvi regijski posvet predsednikov komisij za delo mladinskih aktivov v krajevnih skupnostih. Predsedniki komisij iz vseh občinskih vodstev ZM na Gorenjskem so na posvetu največ razpravljali o problematiki klubskih prostorov za mlade v krajevnih skupnostih, poleg tega so, se domenili za medsebojno sodelovanje pri izvedbah raznih skupnih akcij

ter pri razreševanju problemov, ki zadevajo mladino v krajevnih skupnostih gorenjske regije. Prisotni so se zavzeli, da regijski posveti postanejo zares oblika medsebojnega sodelovanja in povezovanja, ker bo le v takšnem primeru delo mladinskih aktivov v krajevnih skupnostih bolj zaživelo. Posveti predsednikov komisij bodo enkrat na mesec in sicer vsakokrat v drugi občini.

Dve športni prireditvi mladih

Mladinski aktiv Planina pod Golico pripravlja v nedeljo, 3. februarja, sankaske tekme pri Savskih jamah. Sodelovalce bodo ekipe mladinskih aktivov iz krajevnih skupnosti. Zbor za udeležence tekmovanja bo ob 12. uri pred hotelom, tekmovanje pa se bo začelo ob 13. uri. Mladi iz Planine pod Golico vabijo ostale mladince iz krajevnih skupnosti, da se tekmovanja v čim večjem številu udeležijo. Sporocili so nam, da je snega dovolj in bo sankaska proga dobro pripravljena.

Sportni komisiji občinske in tovarniške organizacije ZM organizirata v nedeljo, 3. februarja, odbojkarški turnir mladih iz delovnih organizacij. Sodelovalce bodo ekipe Gradisa, TOZD Hladna predelava, Železarne in ekipe mladih iz samskih domov.

J. R.

DPD SVOBODA TONE ČUFAR JESENICE ANSAMBEL NARODNIH PLESOV IN PESMI

VAS VABI

Vsaki torek in četrtek ob 19. uri v veliko dvorano Delavskega doma (pri Jeleni) na Jesenicah na vaje ansambla narodnih plesov.

Ansambel sprejema začetnike obeh spolov v starosti od 14 do 20 let, ki imajo veselje in voljo sodelovati v ansamblu. Ansambel ima v svojem programu poleg slovenskih, tudi ljudske plesne ostalih narodov in narodnosti Jugoslavije. Poleg tega, da hoste preživeli v ansamblu aktivno nekaj ur svojega prostega časa, vam aktivna udeležba in marljivost odpira tudi možnosti, da boste z ansamblom lahko videli precej sveta.

Vabi odbor

Vrste bojnih strupov

5

Sklep:

Znano je, da se pred nobenim orožjem ne moremo uspešno zaščititi, če ne poznamo njihovega delovanja. To pa še posebej velja za bojne strupe.

Izgube v I. svetovni vojni to trditev potrjujejo:

	Kontaminiranih	Mrtvih
Rusija	400.000	56.000
Francija	182.000	8.000
Anglija	180.000	8.200
Nemčija	191.000	9.000

Vse države so imele okrog 1.200.000 kontaminiranih in okrog 91.000 mrtvih.

Podatki o strupenosti:

	Srednja smrtna doza (mg/m ³ /minut)	Srednja borbena doza
Sarin	150 mg	75 mg
Soman	80 mg	22,5 mg
Tabun	450 mg	300 mg
Fozgen	0,030 mg/1 kg teže / za človeka	1000 mg
Difozgen	70 kg = 2 mg ali 2 mali kapljici	1600 mg
LSI	3200 mg	0,001 mg/1 kg teže
Meskalin		1—2 mg/kg teže
Psilocibin		0,115—0,160 mg/1 kg teže

OBLIKE NAPADOV Z BOJNIMI STRUPI, VPLIV ZEMLJIŠČNIH IN METEOROLOŠKIH POGOJEV NA RAZŠIRJANJE BOJNIH STRUPOV.

Oblika napada z bojnimi strupi je odvisna predvsem od tega, s kakšnim sredstvom je izveden napad. Ta se lahko izvede:

- z raketami,
- s klasično artilerijo,
- z aviacijo,
- s kemičnimi minami in avtociстерnami ter
- v obliki diverzije.

Sredstva za uporabo bojnih strupov:

Rakete:

Navadno se uporabljajo za napad na skupino ciljev in to na večjih razdaljah.

Podatki o nekaterih raketah in njihovih zmogljivostih:

»Honest Džon« raketa: dolet od 8,5 km do 43 km; teža rakete 570 kg, polni se z 210 kg strupa. Ena raketa lahko kontaminira 42.000 kv. m z gostoto 5 gr/kv. m. Divizija ima 4 laserje in v eni uri lahko lansira 2 projektila: površina, ki jo lahko kontaminira znaša 16,8 ha s 5 gr/kv. m. ali pa 112 ha s srednjo smrtonosno dozo.

Raketa »Seržant«: dolet 50—140 km. Teža rakete 750 kg; polni se s 190 kg strupa. En projektil kontaminira 32.000 kv. m z gostoto 5 gr/kv. m. Divizija ima 4 laserje, na dan lahko lansira 2 projektila. Lahko kontaminira 12,8 ha s 5 gr/kv. m. ali pa 100 ha s srednjo smrtonosno dozo.

Klasična artilerija:

Sem spadajo poleg topništva tudi minometi, raketna artilerija in raketni večcevni minometi.

Aviacija: avio bombe in pripori za polivanje.

En avion nosi navadno 4 bombe, pri čemer je vsaka napolnjena z 90 kg strupa ali pa 4 pripori za polivanje; vsak pripor ima 80 l strupa.

Kemične mine: polnijo se s 15 l bojnega strupa; ena kontaminira 300—500 kv. m zemljišča z gostoto 15—30 gr/kv. m.

• Avtociстерne za polivanje: avtociстерna drži 3.000 l; lahko kontaminira površino 30.000—150.000 kv. m z gostoto 30—100 gr/kv. m.

Diverzije: možnosti diverzij z bojnimi strupi v vojnem stanju niso izključene, posebno če upoštevamo učinkovitost nekaterih strupov. Objekti diverzij so lahko predvsem: izvori vode, vodovodi, živilska industrija in vse tisto, kar lahko povzroči množične zastrupitve.

Vpliv meteoroloških pogojev na možnosti razpršitve bojnih strupov:

Meteorološki pogoji imajo močan vpliv na razprševanje in možnosti uporabe strupov, saj lahko otežijo ali pa celo preprečijo njihovo uporabo.

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja

Minulo delo

4

(Bistvene spremembe v družbenoekonomskih odnosih glede na ustavo iz leta 1963, referat Sergeja Kraigherja na posvetovanju pravnikov na Bledu)

DRUŽBENA LASTNINA — MINULO, OPREDMETENO ŽIVO DELO (nadaljevanje)

Jedro nesporazumov pri uveljavljanju zahtev, da mora biti interes delavcev v združenem delu izhodišče reševanja vseh vprašanj družbenega razvoja znotraj TOZD, v odnosih med njimi v delovni organizaciji, v združenih podjetjih, v odnosih do skupnih služb itd., leži prav v nerazumevanju ali v neupoštevanju ekonomskih in pravnih posledic dejstva, da je družbena lastnina na podlagi dela osebna lastnina vsakega posameznega delavca in vseh delavcev v združenem delu ob hkratnem svobodnem razpolaganju delavca z lastno delovno silo in njegovim svobodnem vključevanju v združeno delo. V tem pogledu ustava iz leta 1963 ni bila konsekvantna prav v opredeljevanju statusa delovne organizacije in njenega institucionaliziranja v odnosu do delavca in delovnih enot v katerih delavec neposredno uresničuje svoje pravice in lahko ekonomsko kontrolira rezultate svojega in združenega dela. To je omogočalo razvoj podjetniške logike z odpori proti uveljavljanju dohodkovnih odnosov, skupniško-lastniške tendence ter odtujevanje in osamosvajanje sredstev družbene reprodukcije v sferi cirkulacije sredstev družbene reprodukcije (kapitala) v bankah, zavarovalnicah in veletrgovini s poudarjeno vlogo trga ter odločilno odgovornostjo državne administracije kot arbitra in usmerjevalca družbenega razvoja.

Osnutek nove ustave konsekvantno izhaja iz dejstva, da je družbena lastnina na podlagi dela osebna lastnina vsakega delavca in vseh delavcev v združenem delu, torej družbenoekonomski odnos, odnos medsebojnih pravic in odgovornosti, in da ne dopušča institucionaliziranja TOZD in njenih organov kot nove oblike sedanjih delovnih organizacij ter njihovega osamosvajanja pri upravljanju z družbenimi sredstvi v odnosu do delavcev in njihovih delovnih enot. Prav tako ne dopušča, da se sredstva, ki so rezultat dela delavcev, v kakršnikoli obliki integracijskega povezovanja odtujujejo v sklade nad katerimi de-

lavci ne bi imeli neposredne kontrole in možnosti odločanja o njihovi uporabi. Ker so sredstva družbene reprodukcije minulo delo delavcev, se tudi njihove pravice in obveznosti pri upravljanju z njimi ne morejo uveljavljati kot pravice razpolaganja s stvarmi na lastninskopravni način ampak predvsem kot urejanje medsebojnih pravic in obveznosti delavcev v TOZD med TOZD v delovni organizaciji in z drugimi integracijskimi tvorbami, dalje v odnosih med upravljalci bank in v odnosih z delovnimi organizacijami na področju blagovnega prometa. Na tej osnovi in v teh okvirih se z zakoni in ustreznimi samoupravnimi akti določajo obveznosti ustreznih organov pri uporabljanju s sredstvi družbene reprodukcije kot s stvarmi ter kriteriji in merila za oceno njihovega uporabljanja s skrbnostjo dobrega gospodarja in ustrezno sankcijo oziroma pooblastila odgovornim organom, naj ustrezno ukredujejo, če se z njimi gospodarji drugače.

V dosedanjem razvoju samoupravljanja se je že toliko spremenil položaj delavca in izoblikovala njegova samoupravljalška zavest, da delovanje teh dejstev, ki opredeljujejo samoupravni družbeno-ekonomski in še posebej proizvodni odnos, stalno opredeljuje tudi obnašanje delavcev, njihov odnos do dela in delovne organizacije, njihove medsebojne odnose in še posebej odnose z vodilnimi strokovnimi upravniki in tehničnimi delavci in službami. Le dosledno upoštevanje teh dejstev v vseh njihovih konsekvencah je lahko jamstvo, da bodo pri oblikovanju TOZD in odnosov v njih kriterij ustavnih amandmajev v resnici upoštevani in konkretizirani, tako da bodo zagotovljene in ne izigrane pravice delavcev. Tako se npr. ne bo dogajalo, da dislociranim obratom ne bi bil priznan položaj TOZD, čeprav izpolnjujejo sicer vse pogoje za to, ali da bi se z ustanavljanjem velikih TOZD institucionalizirali taki odnosi, ki bi se v ničemer ali prav malo razlikovali od odnosov v prejšnjem podjetju itn.

Le tam, kjer je položaj delavca v družbeni lastnini ter njegove pravice in obveznosti na podlagi njegovega živega in minulega dela že upoštevan je lahko najti in konkretizirati ustrezne kriterije in merila pri opredeljevanju pravic in obveznosti delavcev proizvodnih TOZD ali TOZD osnovne dejavnosti delovne organizacije do drugih TOZD kot so npr. pomožni obrati, transportne in komercialne delovne enote ali raziskovalne organizacije. Prav tako je močno konkretizirati pravice in obveznosti delavcev v skladu z združevanjem njihovega dela in sredstev pri opravljanju njihove družbene funkcije v notranji in družbeni delitvi dela. Brez upoštevanja tega bomo v bistvu obrabljali dosednji položaj delavcev v proizvodnji, za katerega je

značilna odvisnost od družbenih služb ali od drugih obratov oziroma TOZD, ki upravljajo s sredstvi, ki jih ustvarjajo delavci brez možnosti da le-ti ekonomsko kontrolirajo opravljanje njihovih funkcij in uveljavljanje z ustavo zajamčene pravice, da odločajo o ustvarjenem dohodku na podlagi vloženega dela. To se še posebej negativno odraža tam, kjer se več skupnih služb — ne glede na različne funkcije, ki jih opravljajo in na njihovo različno naravo ter s tem v zvezi na različne odnose do TOZD oziroma do samoupravnih in njihovih kolegijskih izvršilnih ali poslovnih organov — organizira v tej TOZD skupnih služb, ki jim je s sporazumom običajno vnaprej zagotovljeno, fiksno procentualno udeležbo v ustvarjenem dohodku.

Brez upoštevanja takega položaja delavca v družbeni lastnini in njegovih pravic in obveznosti na podlagi minulega dela ni mogoče izdelati in konkretizirati kriterijev za odločanje v organih samoupravljanja niti ne v samoupravnih sporazumih in statutih opredeliti zadev, o katerih ni mogoče preglasovanje, ker gre za bistveno samoupravljalške pravice delavcev, ki izhajajo iz njihovega dela in samoupravnega položaja, kot tudi zadev, o katerih odločamo z običajno ali kvalificirano večino.

Brez doslednega upoštevanja takega položaja delavca v popolnoma spremenjenih družbenoekonomskih odnosih se zgublja možnost za ustavno-pravno ustvarjanje pogojev za defetiziranje ali demonstracijo denarja kot specifičnega blaga in družbene inkarnacije človeškega dela kot merila vrednosti in v vseh njegovih drugih funkcijah. To je pa tudi pogoj za demistifikacijo funkcij in položaja institucij, ki kreirajo denar in so odgovorne za emisijo denarja na današnji stopnji družbene delitve dela in medsebojne odvisnosti vseh družbenih dejavnosti ter razvitosti svetovnega trga in povezanosti svetovnega gospodarstva. Ker denar po svojem obsegu, oblikah in gibanjih spremlja rezultate blagovnega prometa, mora sistem emisije denarja prav tako sloneti na taki organizaciji in medsebojnih odnosih delavcev v organizacijah združenega dela, ki jim bodo omogočali, da bodo kot upravljalci v bankah odločilno vplivali tako na kreditno funkcijo bank in ustvarjanje denarja v skladu z uresničevanjem ekonomske politike in razvojnih ciljev, kakor tudi na obseg emisije kot funkcije in odgovornosti Narodne banke SFRJ in narodnih bank republik.

Novice iz sindikalnih organizacij

SESTANEK POLITIČNEGA AKTIVA V VALJARNI 2400

V sredo, 16. januarja, je bil v valjarni 2400 sestanek političnega aktiva. Prisotnih je bilo 21 članov aktiva, sekretar osnovne organizacije ZK TOZD Valjarni Zdravko Črv in predsednik osnovne organizacije sindikata TOZD Valjarni Miha Hostnik. Sestanek političnega aktiva je bil sklican na osnovi sklepa 5. seje DS TOZD Valjarni, ponovno pa je bila članom aktiva posredovana razprava z omenjene seje. Posredovana je bila tudi analiza dela samoupravnih delovnih skupin valjarne 2400, ter sklepi 7. seje sindikalnega odbora in sklepi sprejeti na sestankih ZK.

Na osnovi razprave sta bila sprejeta dva sklepa. Člani aktiva se zavzemajo za redno sklicovanje sestankov SDS, obratovodstvo pa mora vsak mesec sproti posredovati problematiko ter smernice za delo v naslednjem mesecu. Vodje SDS so dolžni odgovarjati na postavljena vprašanja na prejšnjem sestanku. Zato bodo vodje SDS, ki ne bodo opravljali dolžnosti sprejetih s sporazumom o medsebojnih razmerjih, klicali na odgovornost. Delegati oziroma člani DS TOZD Valjarni morajo biti seznanjeni s problematiko obrata, da jo lahko posredujejo na seji DS TOZD Valjarni, oziroma če tako zahtevajo SDS.

ŠAMOTARNA

8. seja sindikalnega odbora je bila v sredo, 23. januarja. V prvi točki dnevnega reda so razpravljali o evidentiranju možnih kandidatov za delegate oziroma delegacije bodoče skupščine občine Jesenice. Na seji so omenjali tri predloge. V nadaljevanju seje so razpravljali še o prošnji sodelavcev Hasana in Huseina Ključniča. Prošnjo obeh sodelavcev je sindikalni odbor odstopil v nadaljnjo obravnavo izvršnemu odboru tovarniške konference sindikata Železarnice.

UPRAVNE SLUŽBE

Sestanek članov sindikalnega odbora in poverjenikov v upravnih službah je bil v torek, 22. januarja. Prisotnih je bilo 15 članov odbora in štirje poverjeniki. Prisotni so razpravljali o predvideni reorganizaciji sindikata. Ustrezno informacijo je posredoval predsednik Božo Sotlar. Nekateri člani so bili mnenja, da bo sindikalna organizacija v upravnih službah preveč razdrobljena, saj bo štela deset osnovnih organizacij, ki bodo tudi imele tričlanske nadzorne odbore. Delovne konference, na katerih bodo ustanovljene osnovne organizacije sindikata bodo v februarju. Ob koncu sestanka so pripravili predloge kandidatov za člane novoustanovljenih osnovnih organizacij sindikata. Iz predloga je razvidno, da bodo osnovne organizacije sindikata ustanovljene v naslednjih oddelkih upravnih služb: sekretariat, prodaja, nabava, finančno računovodski sektor, SEOP, kadroviski sektor in novogradnje.

SEJA SINDIKALNEGA ODBORA PROFILARNE

Na osmi seji sindikalnega odbora profilarne, so govorili o reorganizaciji sindikata in novi obliki organiziranosti v Železarni ter o pripravi na letno konferenco. Posebno pozornost so posvetili vprašanju kako približati knjigo delavcem.

Predsednik odbora Andrej Vidmar je odbor seznanil o reorganizaciji sindikata v Železarni in o pripravi na letno konferenco o čemer bodo podrobno govorili še na prihodnji seji. Predlagali so tudi dva kandida-

ta za bodoče delegacije TOZD v družbeno političnih oziroma samoupravnih skupnostih.

Na seji so govorili tudi o pomembnosti razvijanja kulturnih potreb med delavci. Posebej so poudarili pomen Prešernove družbe pri razširjanju dobre in cenene knjige. Obratovodja je predlagal, da bi morali imeti na vsaki dnini poverjenika, ki bo prejemal naročila za knjige Prešernove knjižnice.

Sejo so zaključili z mnenjem, da bo potrebno na vseh področjih dela vključevati čimveč sodelavcev.

VZDRŽEVALNI ZASTOJI ZA MESEC DECEMBER 1973

Vzdrževalni zastoji na proizvodnih napravah v odstotkih na koledarski čas.

Obrat	Štev. str.	Normativ zastojev	Dosež. % zast. dec. 73	Dosež. % zast. dec. 72	Indeksi	
					2:1	2:3
		1	2	3	4	5
Aglomerac.	1	10,00	4,79	19,55	27,90	24,50
Plavž I	1	0,50	1,02	2,99	204,00	34,11
Plavž II	1	0,50	0,55	1,67	110,00	32,93
SM peči	6	1,00	0,39	6,91	39,00	5,64
LP ASEA	1	3,00	0,23	4,84	7,66	4,75
EP ELECTROMELT	1	3,00	1,43	5,89	47,66	24,27
Samotarna	17	1,50	0,40	1,73	26,66	23,12
TOZD TALILNIC	28	1,70	0,61	3,77	35,88	16,18
Bluming	1	8,00	5,83	24,52	72,87	23,77
Štekel	1	1,00	0,67	2,65	67,00	23,77
Valj. žice	1	10,00	7,85	30,28	78,50	25,92
Valj. d. ploč.	1	3,00	3,40	19,88	113,35	17,10
TOZD VALJARNE	4	5,60	4,44	19,33	79,28	22,96
Hlad. valj.	8	2,50	1,29	33,92	51,60	3,80
Žičarna	57	5,00	3,31	21,12	66,20	15,67
Elektrodni	3	1,00	0,94	12,81	94,00	7,34
Žebeljarna	60	2,00	3,12	12,96	156,00	24,07
Jeklovlek	22	3,00	3,27	11,99	109,00	27,27
Profilarna	4	2,50	1,91	2,96	76,40	64,52
TOZD HL. PREDELAVA	154	3,30	3,05	16,66	92,42	18,31
TOZD TALILNIC	28	1,70	0,61	3,77	35,88	16,18
TOZD VALJARNE	4	5,60	4,44	19,33	79,28	22,96
TOZD HL. PREDELAVA	154	3,30	3,05	16,66	92,42	18,31
ŽELEZARNA	186	3,10	2,71	14,78	87,42	18,33

DELOVNE IN PROSTE SOBOTE V LETU 1974

	DELOVNE	PROSTE
JANUAR	5.,	12., 19., 26.,
FEBRUAR	2., 23.,	9., 16.,
MAREC	2., 30.,	9., 16., 23.,
APRIL	6.,	13., 20., 27.,
MAJ	4.,	11., 18., 25.,
JUNIJ	1., 29.,	8., 15., 22.,
JULIJ	6.,	13., 20., 27.,
AVGUST	3.,	10., 17., 24., 31.,
SEPTEMBER	7.,	14., 21., 28.,
OKTOBER	5.,	12., 19., 26.,
NOVEMBER	2.,	9., 16., 23., 30.,
DECEMBER	7.,	14., 21., 28.,

TOZD Hladna predelava

VODSTVO TOZD — 23. januarja so na sestanku SDS na vodstvu TOZD Hladna predelava razpravljali o osnutku samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD. Pripombo so imeli k 101. členu samoupravnega sporazuma.

ELEKTRODNI OBRAT — SDS Kosmač pri proizvodnji polizdelkov je imela sestanek 14. januarja. Poslušali so informacijo o formiranju osebnih dohodkov v decembru. Pripombo so imeli k 24. členu samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD.

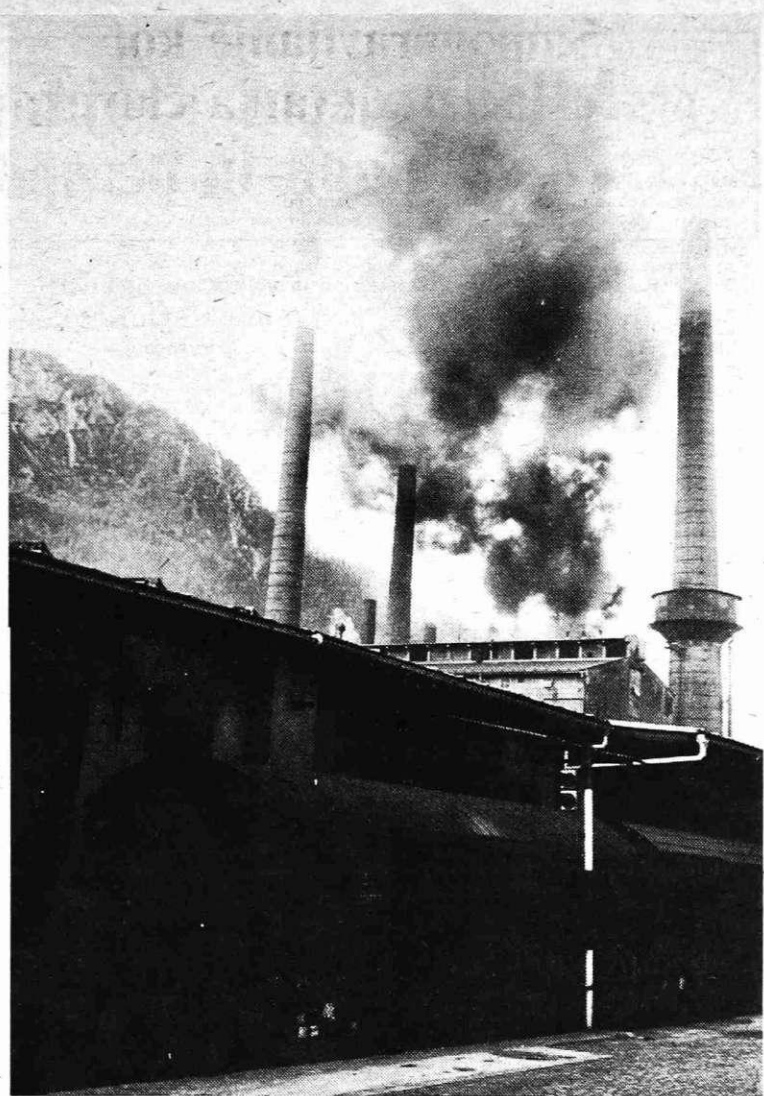
23. januarja je imela sestanek SDS Lipovšek-Maček. Najprej so poslušali informacijo o osebnih dohodkih za december, nato pa so razpravljali o osnutku samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD. Navzoči člani so imeli kritične pripombe zaradi neustreznega vzdrževanja higienskih prostorov. Kritično so obravnavali tudi posamezne delavce, ki z nekulturnim vedenjem kvarijo urejenost higienskih prostorov.

23. januarja so se sestali člani SDS na obratovodstvu elektrodne obrate. V sestavu novoustanovljene SDS je 13 članov, v SDS pa bodo vključili tudi asistenta za vzdrževanje, ter tehnologa v obratu. Vodja SDS bo tov. Bizilj. K osnutku samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD ni bilo pripomb. Tov. Bizilja so izvolili za delegata pri usklajevanju morebitnih pripomb.

JEKLOVLEK — 13. januarja je imela sestanek SDS na obratovodstvu. Brez pripomb so vzeli na znanje osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD. Govorili so še o izpolnjevanju proizvodnih nalog v letu 1974. Še vedno imajo probleme zaradi črne površine, neustreznega lučenja in kakovosti sekanca. V zaostanku so tudi nekatera naročila. Tudi količina izmečka je v porastu in vse kaže, da plan v januarju ne bo izpolnjen.

17. januarja je imela sestanek SDS Bizjak v adjustaži. Spregovorili so o medsebojnih odnosih ter o tehnološki disciplini. Beseda je tekla tudi o osnutku samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD. Za delegata pri usklajevanju morebitnih pripomb je bil izvoljen Maks Sotlar.

15. januarja so se sestali člani SDS Krajnik v adjustaži. K osnutku samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD niso imeli pripomb, za delegata pri usklajevanju pripomb pa je bil izvoljen tov. Rupar. Informirani so bili še o izobraževanju odraslih, ter o izpitih, ki

Železarski globus

NORVEŠKA

V prihodnjih letih bo dobavljala ta država iz svojih nahajališč v Ekofisku v Zvezni republiki Nemčiji, zemeljski plin. Sporazum za letno količino šest milijard kubičnih metrov so pred kratkim podpisali predstavniki obeh vlad v Bonnu.

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA

Sedanje težave z nafto so vplivale tudi na energetske situacije v tej državi. Vendar so lahko zahodnonemški energetski strokovnjaki z zadovoljstvom ugotovili, da je vpliv nafte na njihovo proizvodnjo električne energije le majhen. Vse kalorije centrale v Zvezni republiki Nemčiji porabijo le 10,6 odstotkov naftnih derivatov oziroma mazuta kot primarno energijo. To predstavlja v celotni zahodnonemški porabi samo 4,3 odstotka. Zahodnonemške elektrarne uporabljajo v glavnem rjavi in črni premog, ki ga imajo dovolj na razpolago.

AVSTRALIJA

Dve družbi, ena železarska in druga kemična bosta skupaj razvili nov postopek za proizvodnjo elektrod (uporabne za elektro jeklarne in v pečeh za proizvodnjo aluminija). Kot osnovna surovina služi namesto petrol koksa zemeljski plin. Z ogrevanjem plina na 1100 stopinj Celzija, nastane ogljik, ki je primeren za proizvodnjo elektrod.

FILIPINI

Na otoku Norroc, ki leži blizu otoka Mindanao je pričela obratovati nova tovarna za proizvodnjo niklja. Za njeno gradnjo so porabili 250 milij. dolarjev investicijskih stroškov. Predelala bo letno 3,5 milij. ton suhe nikljeve rude in bo največji proizvajalec niklja v jugovzhodni Aziji.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Sestanki samoupravnih delovnih skupin

TOZD Valjarne

VODSTVO TOZD — SDS Svetina na vodstvu valjarn je 21. januarja razpravljala o predlogu samoupravnega sporazuma, o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD. Varnostni tehnik Franc Svetina je bil tudi izvoljen za delegata pri usklajevanju morebitnih pripomb.

JAVORNIK I — 23. januarja je bila SDS Udir v čistilnici posredovana informacija o doseženih rezultatih v decembru ter o planu za januar. Prav tako so bili prisotni seznanjeni z družbenim planom za leto 1973 ter s sklepi komisij in odborov pri delavskem svetu TOZD Valjarni. Obravnavali so tehnološko in delovno disciplino ter prejeli odgovore ter pojasnila na postavljena vprašanja.

BLUMING ŠTEKEL — SDS Knific Marjan je imela sestanek 14. januarja. Pregledali so izpolnjevanje proizvodnega načrta v decembru. Kljub nekaterim težavam so bili z doseženo proizvodnjo zadovoljni. Izboljšali so tudi izplen pri valjanju gredic. Analizirali so osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD.

ADJUSTAŽA ŠTEKEL — SDS Knific v lužilnici in pocinkovalnici je imela sestanek 18. januarja. Poleg članov SDS so bili na sestanku navzoči tudi predstavniki oddelka za norme in obratovodstva. Posredovana je bila obrazložitev norm v pocinkovalnici in tudi glede nekaterih popravkov. S popravkom so se tudi strinjali. To pa ne velja za norme v lužilnici, ker popravek po njihovem mnenju negativno vpliva na norme. Strinjali so se s ponovnim normiranjem in želijo, da to delo opravi drug normirec. Dokler norme v lužilnici ne bodo urejene, bodo lužilci nagrajeni v poprečju norme adjustaže Štekel Javornik.

jih morajo opraviti novo sprejeti delavci in tudi starejši delavci, ki so bili dodeljeni na druga delovna mesta in še niso opravili izpita o varnosti pri delu ter strokovnega izpita za delovno mesto, ki ga zasedajo.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

TRANSPORT — TOVOR III — Sestanek SDS je bil 11. januarja. V zvezi z osnutkom samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v TOZD je bilo posatvljenonekaj vprašanj. Za delegata pri usklajevanju morebitnih pripomb je bil izvoljen tov. Košir.

Organizacija Skupne službe

FRS — KNJIGOVODSTVO — 18. januarja je bil sestanek SDS Zupan. Brez pripomb so vzeli na znanje predlog samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev. Za delegata pri usklajevanju morebitnih pripomb so izvolili Antona Rešetiča. Zahtevajo odgovor na vprašanje zakaj ni izvedena reorganizacija v FRS, čeprav le ta že dve leti in pol deluje po novem sistemu. Prav tako se ne strinjajo z reševanjem posameznih delovnih mest s pripombo, da je treba reševati sektor v celoti. Zahtevajo tudi popravek kategorizacije skupine delovnih mest z najnižjo postavko v finančno računovodskem sektorju in v ostali administraciji v OZD in TOZD. SDS predlaga, da naj se tako kot pri večini fizičnih delovnih mest, kjer je zahtevana poklicna šola, tudi v njihovem sektorju ter v ostali administraciji OZD in TOZD ne uporablja več kategorija 3 in 4. Začetna skupina naj bi bila 5. kategorija, v obratih, ki delajo po sistemu 4 + 1 pa 6. kategorija. Zahtevajo usklajevanje skupin kategorij delovnih mest z isto šolsko izobrazbo kot v ostalih sektorjih.

KADROVSKI SEKTOR — SDS Varl je imela sestanek 16. januarja. SDS je bil posredovan odgovor na vprašanje glede statuta skupnih služb. Imeli so več pripomb k osnutku samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev.

Ob koncu sestanka je bilo postavljenih več vprašanj. Vprašujejo zakaj z letošnjim letom še nismo dokončno uvedli 42-urnik in zakaj delamo več sobot kot predvideva 42-urni tednik. Prav tako jih zanima zakaj se za proste sobote štejejo tudi državni prazniki in zakaj imamo v skupnih službah toliko vrst delovnih časov. Vprašujejo kdo je to odobril in zakaj v zvezi s tem ne izpolnjujemo sklepov samoupravnih organov.

Samoupravljanje kot proces neodtujevanja človeka

Ideja alienacije ali odtujitve ni nekaj izvirnega v marksistični teoriji. V svoji embrionalni obliki je že vsebovana v filozofskih naukih Platona in Plotina, zlasti pa Hegla in Feuerbacha.

Iz Marxovega nauka izhaja, da so vse oblike odtujitve (ekonomska, politična, religiozna in druge) nastale v zgodovinskem času in da jih bo mogoče odpraviti v daljšem zgodovinskem procesu. Vse oblike alienacije so postale samostojne sile in pojavi, ki se gibljejo po svojih lastnih zakonitostih, neodvisno od človekove volje. Kot slepa nuja vladajo nad človekom in družbo.

Drugo ime za alienacijo je odsotnost genetične biti človeka. Genetična bit človeka sestoji z ene strani v spoznanju, da je človek celotnost družbenih odnosov in z druge strani v zahtevi, da se ustvarijo takšni družbeni odnosi, v katerih bo človek človeku višji cilj (človeški) in vse manj sredstvo za realizacijo (ne) človeških ciljev.

Razlikovati moramo naslednje oblike alienacije ali človekove odtujitve:

1. Ekonomska odtujitev je v tem, da se proizvodno delo človeka spreminja v lastnino drugega. Človeško bistvo postaja v razredni družbi last izkoriščevalca. Vrh doseže ta oblika alienacije v kapitalizmu z razširitvijo menjalne vrednosti in denarja na vse stvari, celo na človeka.

2. Socialna odtujitev: odnosi med ljudmi in denarno blagovno proizvodnjo prenehajo biti neposredni odnosi človeka do človeka. Z dehumanizacijo človeških odnosov nastane odtujitev človeka od človeka. Človek se spreminja v sužnja, to je v stvar.

3. Politična odtujitev: osamosvajanje političnega in državnega aparata v silo, ki vlada nad človekom in družbo. Država je tuja sila, ki je posameznik ne more kontrolirati, pač pa ona obvladuje njegov obstoj in delo.

4. Religiozna odtujitev. Bog in besa so nova sila, ki jo ustvarja človek iz sebe, da bi se ji podrejal. Francoski materialist Holbach pravi: »Klanjati se bogu pomeni klanjati se pred tvorbo svojih lastnih možganov.« Zato je tudi religija izvor človekove samooodtujitve.

Vse te oblike alienacije so nekaj negativnega, ker deformirajo človeka in ga oddaljujejo od njegovega bistva, to je od svobodnega ustvarjalnega dela. V razredni družbi proizvajalec ne uživa v svojem delu kot proizvodu svojih telesnih in duhovnih moči, ker se opredmeteno delo odtuja od njega. To pomeni odtujitev človeka od svoje dejavnosti in tudi od svojega bistva.

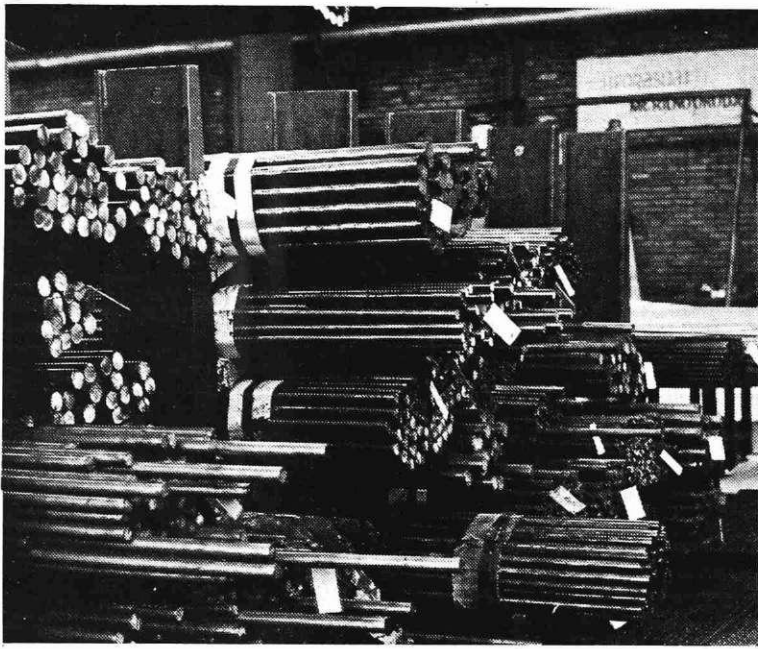
Nosilec odpravljanja alienacije je proletarijat, ki je v razredni družbi nosil vso njeno težo. Že v socializmu kot nižji stopnji komunističnega sistema postaja bistvo človeka delo, to je svobodna ustvarjalna dejavnost, ki se ji človek posveča iz želje po ustvarjanju, ne pa pod pritiskom gola boja za existenco.

Delo kot notranja potreba in kot samoupravljanje osebnosti pomeni nujen pogoj za oblikovanje celovite človekove osebnosti. Človek je svoboden toliko kolikor more sam svobodno ustvarjati. V pogojih samoupravljanja je svoboden samo tisti posameznik, ki svobodno dela in aktivno sodeluje v oblikovanju novih oblik življenja ter družbenih vrednosti.

Samoupravljanje pomeni realizacijo Marxove teze, po kateri mora socializem odpraviti politični klobuk, v kolikor hoče pokazati svojo pravo bit in samozavest. Odmiranje države pomeni realizacijo višjega oblika demokracije. Socialistična demokracija pa ne bi mogla biti nepo-

sredna, če ne bi v svoji osnovi vsebovala idejo osvoboditve delavskega razreda.

Geneza stvarne razširitve demokratičnih svoboščin v naši družbi ustreza stvarnemu razvoju socialistične družbe. Sedaj človek v samoupravljanju more zadovoljevati celoto svojih možnosti. On dobiva kot družbeno bitje popolno in trojno oblast nad proizvajalnimi sredstvi. Človek ustvarja kontrolo nad proizvajalnimi silami in jih stalno drži v podrejenosti. To pa mu je omogočeno le, če ne samo proizvaja, temveč tudi samoupravlja: odloča in kontrolira proizvodnjo in razdelitev. Zato se s prakso samoupravljanja ustvarjajo pogoji za razvoj družbene zavesti; razširjajo se pravice neposrednih proizvajalcev in povečuje njihovo odgovornost. Od tod demokratizacija (samoupravljanje) pomeni obliko odpravljanja družbene odvisnosti v družbeni praksi.

O dosedanjem in bodočem razvoju samoupravljanja in Železarne

Kadrovski sektor Železarne je v petek, 25. januarja, popoldne in v soboto, 26. januarja, pripravil seminar za predsednike delavskih svetov, komisij in odborov v TOZD in Železarni. Seminarju so prisostvovali tudi direktorji TOZD. Na seminarju je bilo govora o delegatskem sistemu in o tem kakšni so uspehi in težave pri delu samoupravnih organov, navzven pa so bili tudi seznanjeni s predvidenim srednjeročnim in dolgoročnim razvojem Železarne. Prvi dan se je od 49 vabljenih, seminarja udeležilo 47, eden je izostal opravičeno, drugi pa neopravičeno, naslednji dan pa so izostali štirje in sicer trije opravičeno, eden pa neopravičeno.

Kot prvi je predaval glavni direktor mag. dipl. inž. Peter Kunc o poslovnih politikah ter srednjeročnem in dolgoročnem razvoju Železarne. Med drugim je dejal, da srednjeročni program razvoja ne predvideva bistvenega količinskega povečanja proizvodnje jekla, pa tudi ne bistvenih investicijskih vlaganj v jeklarstvo. Temeljna naloga v tem času naj bi bila čimvečja finalizacija proizvodnje iz lastnega jekla. Po srednjeročnem programu naj bi dosegli 500 tisoč ton blagovne proizvodnje. V Železarni naj bi se v tem času, poleg metalurških obratov, razvili še novi obrati hladne predelave, tako da bi leta 1980 prodajali le še manjšo

Uresničeno samoupravljanje ne vpliva samo na preobrazbo zavesti, temveč tudi na aktivnost osebnosti v družbi, to je na:

1. zavest o ciljnih družbenih akcijah oz. na zavestno sodelovanje,
2. znanje o celoti družbenega dogovarjanja,
3. strokovnost kot pogoj uspešnih posegov v tehnološke procese,
4. splošno izobraževanje in širšo kulturo kot pogoj celovitega vpogleda v družbeno dogajanje in uspešnejše družbene akcije.

S samoupravljanjem se človek dviga na stopnjo subjekta, oblikovalca svoje lastne usode. Človek — proizvajalec odloča o rezultatih svojega dela. Ljudje se lahko praktično pripravijo v moč svoje osebnosti in v skupnosti z drugimi posamezniki.

Praktični humanizem je prisoten toliko bolj, kolikor bolj se odpravljajo posredniki nad človekom in človekom (država, bog, itd.). Ljudje stopajo v tesne medsebojne odnose, da bi kar najuspešneje vladali, ne nad ljudmi, temveč nad stvarmi. Posameznik ne vidi več v družbi odtujeno stvarnost. Družba je zanj vse širši okvir za lastne podvige.

Srečko Krč

Iz železarne Ravne

TRO Prevalje — tretja TOZD železarne Ravne

Tovarna rezalnega orodja Prevalje (TRO) se je konec lanskega leta priključila železarni Ravne kot njena tretja TOZD. TRO proizvaja pile ter orodje za obdelavo in predelavo lesa in umetnih materialov. Zaposlenih ima 306 delavcev. Lani je proizvedla 1,5 milijona pil in 274.300 kosov orodja. Z lastnimi sredstvi je modernizirala svoje obrate in nabavila nove stroje. Celotni dohodek je znašal lani okoli 3.200.000 dinarjev, poprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega pa decembra že okoli 2.060 din.

Prednosti, ki jih prinaša združitev železarni in TRO, so usklajevanje proizvodnje in predelave jekla s poudarkom na čim večji finalizaciji, nadalje pridobitve ugodnosti, ki jih ima železarna Ravne z integracijo v okviru Slovenskih železarn, in končno večja socialna varnost zaposlenih. Poleg tega je osnovni cilj združevanja med železarno Ravne in tovarno rezalnega orodja Prevalje: DOSEČI ČIM VEČJI DOHODEK z združenimi močmi.

217 jubilarantov dela

Svečano proglaševanje jubilarantov dela tik pred koncem koledarskega leta je postalo v ravenski železarni lepa tradicija, ki je stara že deset let. V naši dobi preseljevanja in menjavanja služb predstavlja eno od spodbujanja k neprekinjenosti deset-, dvajset-, tridesetletni zvestobi podjetju in kraju.

Prisrčen nagovor glavnega direktorja, rdeč nagelj, spominsko darilo in značka, bodo ostali dolgo v lepem spominu 217 lanskim jubilarantom. Tridesetletne pa je še posebej v besedi in sliki predstavilo vse delovni skupnosti tovarniško glasilo.

Centralno ogrevanje Raven iz Železarne

Ideja o tem je prvič prišla do izražaja leta 1963 pri planiranju nove kotlarne. Vendar še preden je bila ta leta 1966 zgrajena, se je začelo težko obdobje za slovenske železarne. Kljub temu Ravenčani niso opustili zamisli o izgradnji daljinskega ogrevanja. Železarna je naročila idejni projekt, ki upošteva najnovejšo stanje in bodoče zazidave, kolikor so urbanistično obdelane.

Koristi takega ogrevanja so jasne: ker ugasnejo manjše peči po stanovanjskih blokih, bo v zraku manj dima in saj, ogrevanje ne bo več odvisno od znanja in vestnosti posameznih kurjačev, pa tudi premog, ki so ga doslej trošile lokalne kurilnice, bo na voljo potrebnejše.

Del Raven s zdravstvenim domom vred se greje iz Železarne že to zimo, drugi del z vrtcem, gimnazijo in domom telesne kulture pa se bo prihodnje.

Razglasna postaja — novo sredstvo obveščanja

Ceprav je razglasna postaja v ravenski železarni začela oddajati glasbo in obvestila že oktobra lani, va lahko govorimo o njej kot o pomembnem sredstvu obveščanja šele po novem letu. Uvajalna doba je mimo in poseben uredniški odbor skrbi tudi za redna obvestila o delu posameznih TOZD, vse železarne, družbenopolitičnih organizacij itn. Tak miniaturni »tovarniški radio«, ki seže z zvočniki v vse obrate, predvsem pa v menzo, gotovo lahko najhitreje obvesti sodelavce o pomembnih stvareh, s pretehtanim izborom glasbe pa na nevtralen način opravlja tudi kulturno nalogo.

Oddaje so polurne v času malice in sicer zaenkrat za dopoldansko in popoldansko izmeno. Zlatka Strgar

so predvideva drugačen način pridobivanja gorila in jekla, med energetske medije je predvidena vključitev zemeljskega plina, zgradili naj bi novo valjarno žice in žičarno, hladna valjarna pa naj bi se še povečala.

V skladu s potrebami proizvodnje bo potreben tudi premik v kadrovanju zaposlenih. Se več bo treba šolanje in kvalificiranje kadrov, zaradi vedno večje mehanizacije pa manj nekvalificiranih delavcev. Ustvarjeni bodo tudi pogoji za večje zaposlovanje žensk. V kolikor bo zadržan dosednji trend razvoja, naj bi leta 1985 dohodek na zaposlenega presegel 3.000 dolarjev. To pa bo omogočilo tudi hitrejši razvoj zadovoljevanja skupnih potreb kot kulturne, telesnokulturne in drugih dejavnosti.

V soboto so udeleženci po uvodnih besedah dipl. polit. Tomaža Ertla, Milana Polaka in dipl. sociol. Albine Tušar, govorili o delegatskem sistemu, o delu samoupravnih organov in o nekaterih razločitih razlikah dosednjega razvoja samoupravnih organov. Pri tem je bilo rečeno, da so samoupravne delovne skupine kot oblika dela zborov proizvajalcev, upravičile svoj obstoj. Po večletnih analizah je bilo ugotovljeno, da tiste delovne skupine, ki so bile aktivne na področju samouprave, izkazujejo tudi boljše delovne rezultate. Po izvedbi seminarjev in preverjanju znanja vodij delovnih skupin, se je delo delovnih skupin še izboljšalo, tam kjer se ni pa naj

bi se zamenjalo vodje delovnih skupin. Samoupravne delovne skupine naj se v bodoče ne bi obremenjevale z manj pomembnimi vprašanji, pač pa naj bi razpravljale in odločale predvsem o ključnih problemih. Gradivo za razpravo mora biti kratko, jedrnat in za vse razumljivo.

V zvezi z zmanjšanjem fluktuacije delovne sile so poudarili, da bo treba nadaljevati s predvidenimi ukrepi. Predvsem, kot je predvideno v srednjeročnem in dolgoročnem razvoju Železarne, bo potrebno nadalje mehanizirati delo na najtežjih delovnih mestih. Še naprej naj bi se zmanjševal razpon med vloženim in dobljenim delom. Veliko prizadevanja bo treba vložiti, da se čimprej za vse delavce uredi stanovanjsko vprašanje. Nadaljevati bo s prizadevanji za pridobivanje potrebnega kadra, predvsem v jeseniški in radovljiški občini. Novosprejetim delavcem je ob uvajanju na delo treba posvetiti največjo pozornost. Sprejem naj bo topel, human in tovariški, da bo vsak novosprejet delavec čutil, da je dobrodošel in z vsemi že zaposlenimi, polnovredni član tega največjega kolektiva jeseniške občine.

Seminar, ki so ga pripravili v prostem času, je uspel. Udeleženci so soglašali, da bo letno treba pripraviti dva do tri take seminarje. Na teh, poleg novih pogledov in znanj, udeleženci dobijo tudi koristne pobude za še boljše delo v bodoče. B.

TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJTON — TEHNIČNI FELJ

Nafta — kako dolgo še

Nafta je zmes različnih ogljikovodikov organskega izvora. Domnevajo, da je ta organski material ostanek mikroskopsko majhnih živih morskih bitij, ki so živel v ogromnem številu v različnih geoloških dobach. Ko so v morju odmrli so se skupaj z anorganskimi usedlinami zbirali na morskem dnu. Tam so jih pokrile nove usedline. S premikanjem zemeljske skorje so se v milijonih preteklih let pretakali tekoči ogljikovodiki toliko časa sem ter tja, da so prišli do neprepustnih plasti. Tako so nastala današnja nahajališča nafte.

Naloga naftnih geologov je, ugotoviti in raziskati kje se leta nahajajo. Sodobne raziskovalne metode omogočijo »pogled« globoko v zemeljsko skorjo in ugotavljanje njene strukture. Vendar za ugotovitev, če je na raziskovalnem terenu res nafta, so potrebna poskusna vrtenja. V pozitivnem primeru je potrebno še oceniti kakšne so zaloge. Pri oceni ne upoštevajo samo celotne ugotovljene zaloge nafte, temveč tudi odstotek, koliko jo je ob obstoječih geoloških, tehničnih in gospodarskih pogojih mogoče načrtati. Zato vplivajo na odločitev o izkoriščanju določenega nahajališča poleg podatkov o zalogah tudi tehnični, ekonomski, gospodarski in včasih celo politični pogoji.

V prvih dveh do treh let izkoriščanja naftnega nahajališča proizvodnja narašča. Istočasno tudi postopno povečujejo število vrtnih stolpov, dokler ne dosežejo z ozirom na geološke, tehnične in ekonomske pogoje optimalno število. Nato narašča proizvodnja le počasi ali pa ostaja dalj časa na isti ravni. Včasih tudi pričenja kmalu hitro padati in so zato potrebni dodatni ukrepi (npr.: umetno povečanje pritiska na področju črpanja). Praksa kaže, da v prvem desetletju črpanja na posameznih naftnih področjih načrtane količine ne presežejo 50 odstotkov razpoložljive zaloge. V splošnem računajo, da obratujejo naftna polja vsaj dvajset let.

Od kar je postala nafta važen energetski vir se strokovnjaki-geologi trudijo ugotoviti kakšne so njene svetovne rezerve. Okoli leta 1940 so cenili celotne svetovne rezerve na približno 70 milijard ton. Nato so ocene naraščale iz leta v leto, dokler se leta 1960 niso ustavile. Od takrat naprej kaže, da se gibljejo svetovne zaloge nafte okoli 300 milijard ton. To je tista količina, ki jo je možno z današnjimi tehničnimi prijemi izkoriščati. Pri tem moramo upoštevati že okoli 40 milijard ton porabljenih količin.

Ta številka nam tudi pove koliko časa bodo trajale sedanje rezerve, če upoštevamo letno povečanje porabe za 8,5 % (povprečje preteklih 10 let). Ob takšnem trendu porasta porabe bomo sedaj znane zaloge lahko izčrpali že do konca tega

stoletja. Zato tudi nastaja vedno bolj nujno vprašanje, kako vsaj del v prihodnjih letih predvidene porabe nafte nadomestiti z drugimi viri energije. To so lahko: jedrska energija, hidroenergija, oljni škrljanci, oljni pesek, zemeljski plin, premog in v prihodnosti morda še kakšen drug vir.

Stvar je še toliko bolj nujna, ker so zadnja odkrita nahajališča na vedno bolj neprimernih krajih. Ali so globoko pod zemljo (najgloblje rezerve so tudi 8000 m pod zemeljsko površino), pod morskimi dnom ali pa v klimatsko neugodnih področjih (Aljaska, Sibirija). S tem pa postane črpanje tehnično bolj zapleteno in seveda tudi znatno dražje. Pri lokacijsko in klimatsko neugodnih nahajališčih nastopa kot posebna in draga težava tudi transport.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da bo že v bližnji prihodnosti nastopil problem izkoriščanja obstoječih zalog nafte. Človeštvo bo moralo dobro premisliti, kje in v kakšne namene uporabljati nafto. Tam kjer je zaenkrat nenadomestljiva (petrokemija, motorji z notranjim izgorevanjem), jo bo treba rabiti tudi v bodoče. Za namene, kjer jo lahko nadomesti drug vir energije, pa bo potrebno takšno zamenjavo postopno tudi uresničiti.

K.

Če bi ga srečal v navadni obleki, bi vse prej pomislil kot to, da je komandant. Kot pri Branetu; celo Silni s svojimi čudnimi brki ni kazal, kako trd je. Vse vojaško je bilo pri njih skrito. Če pa si pogledal Nemca na sliki, se ti je zazdel njegov obraz oster, da bi z njim lahko bil.

Čudno spremenjen je bil tudi Kijec, politdelegat pri Marjančku, prej pa dolge mesece zelo strupen mitraljezec. Marjanček je bil dizen, Kijec pa pravi pretepač. Vohal je nevarnost in silil vanjo kot kostrun v ogenj. Marjanček se je nekaj zakrohotal in še Kijca je posilil smeh. Tista s cigaretami je bila dobra. Ko Marjanček ni dobil cigaret v hotelu, kamor se je odpravil s puško, (v veliki sobi je bilo polno policistov) je prišel do lize. Tam pa so policistom pol ure prepevali partizanske pesmi.

No, Darko je bil prišel iz hiše. Bil je v popolni opremi, čudno zresnjen. Pokimal je Jelku, ki je precej spregovoril. O boju proti Nemcem in o osvoboditvi Slovenije in Koroške. Za njim je spregovoril Dolenc. Trezno, stvarno, brez želje po ploskanju. Orisal je njihov boj na Stajerskem, Koroškem, posebej omenil zadnje uspehe čete, ki je hitro naraščala. Povedal je, da so se na štatu cone odločili, da bodo četo preimenovali v bataljon, iz tega pa naj kmalu nastane koroški odred. Če je hotel ali ne, borci so navdušeno ploskali. Nič manj niso bili navdušeni, ko je Dolenc povedal, da bo komandant bataljona Darko, komisar pa Kijec. A, zato tak čuden obraz, je pomislil Tonči. Komandirji, ja hudiča, bivši vodniki. On že ne! Le napol je slišal, da je komandir tretje čete.

Najraje bi stopil iz zbora, se zamaknil za gospodarska poslopja in tam počakal Darka. Pa mora ostati v zboru zaradi Dolence. Razgovor z Darkom bo le prelomil. Če bo to sploh razgovor. Nahrulil ga bo, kaj hudiča misli, da bo on komandir? Ni prišel v partizane, da bo odgovarjal za štirideset borcev. On že ne. Za sebe, za svojo zbrojevko ali brzostrelko že. Tudi za to, da ne bo zbežal s položaja. Ne pa za ... smrti. Za to ne bo odgovarjal!

Nalašč je prežrl roke, ki so jih ponujali bližnji borci, da bi mu

čestitali. Nobenih čestitk, ker te funkcije ne bo sprejel!

Konec zbora! Naglo je ustal in se zamaknil za poslopje, kjer je spal njegovo vod. Zdalej bodo prihajali lepo po vrsti, kot domenjeni, da bi mu čestitali. O, to se boste nasolili.

»Čestitam, tovariš komandir,« se mu je že od daleč smehljalo Darko. Prvič je zaznal, da Darko že po koroško pogruje. Nekam knedlasto, globoko v grlu, čudno pojoče, je izgovarjal »a«, kar ni počel nihče od Zagorjanov: »Kar nadrkaš si komandirja, kolikor komandirjev hočeš. Samo ... ne mene! Misliš, da bom zdaj vodil četo, jih učil zaguljenosti, taktike; dopovedoval, ko pa bo počilo, jo bodo ucurli usak na svojo stran ...«

»Vse to je odvisno od komandirja ...«

»Ravno zato ne bom komandir! Sam se bom bil! Veš, da doslej nisem bil najslabši. Ne boste me pestili: »Kje si izgubil borce? Kje ti je ostalo levo krilo ...?« Krilo? Dal vam bom krilo,« je škrtal Tonči: »Nastikajte si komandirja, takega, ki bo imel že našitke.«

Predobro je poznal Darka, da ne bi vedel, kako ga zdajle črviči užaljenost. Saj se je še smehljalo; le iskri, odkriti plamenček v očeh je ugasnil, kot bi ga prekrila tanka koprena.

»Dobro,« je užaljeno pogrknil Darko, »bomo pa imenovali drugega. Četa ne more biti brez komandirja. Predlagal bom Smelija ...«

»Kar predlagaj,« je užaljen kriknil Tonči. »Kar predlagaj, marjamadonabuh. Dagon, predlagaj! Samo ... v njegovi četi ne bom! V katerikoli drugi, le v njegovi ne!«

Darko je trmoglavo odkimaval. Očitajoče je meril prijatelja: »Ne moremo te prisiliti, da sprejmeš komandirstvo, čete si pa ne boš izbral! Ostal boš, kjer si zdaj!«

Tonči je premišljal, če bi zagnal brzostrelko Darku pred nogo. Naj jo ima, preleteti trmoglavac in zafrkant. K Smeliju, kako ve, kako mu gre ta bivši zadržni jugoslovanski podoficir na jetra. Naj ima to prekleto brzostrelko, ko misli, kako je imenitna. Spet bo uzel zbrojevko. In če bi mu še naprej nagajali in bi mu mitraljeza ne dali, v redu, uzel bo puško. Postavil se bo za ceto,

pritalil v grm in čakal tako dolgo, da jo bo mimo primahal policaj z brzostrelko. Vzel mu jo bo in pokazal, kako se bje sam, sam ...

Izza hiše se je prismejala Tanja. »Čestitam tovariš komandir,« je veselo rekla in mu ponujala drobno roko.

Ni mogel zabentiti; Tanja kletvic ni rada poslušala, le nemočno je zavijal oči in premišljal, kako bi se iz tega izvlekel.

»Noče sprejeti,« je Darko užaljeno razlagal Tanji: »Ta fuks, trmasti, me hruli, ker sem prebral, da bo komandir. Noče sprejeti ...«

»Ja, kdo pa bo, Tonči?«

»Kaj me briga. To ni moja stvar,« je olajšano zavpil. Zdal sta ga napadala oba in lahko se je bolj grobo branil.

Vesela, razumevala, v tegobe udana Tanja, se je v hipu zježila. Z drobno roko mu je žugala, kot bi ga hotela suniti v prsa: »Kdo pa bo, Tonči? Kdo bo komandir, če ne kak star borec?«

»Njemu je vseeno,« se je usajal Darko. »Kaj njega briga bataljon, borci. On se tolče sam, najbolj hraber ...«

To je bilo še Tanji preveč. Zaobrnila se je, tako da je njemu kazala hrbet, Darku pa je nekaj dopovedovala z usti in rokami. Potem se je zaobrnila k njemu: »Tonči, spomni se, da sva skupaj, odkar smo prišli na Koroško. Midva edina se nisva nikoli sprla! Ko mi je v zimi Andraž naročil, da sem tipkala v mrazu, sem tipkala. Potem so me postavili za politdelegata. Pa sem bila politdelegat. Zdal sem sekretar skoja. Jutri bom ne vem kaj. Tonči, ne moremo vendar usak po svoje, kar bo komu najbolj prav. Dve leti si bil najpogumnejši borec, zdaj te bo pa vodil nekdo, ki se nam je priključil prejšnji teden? Misliš, da je to prav?«

Grizlo ga je, da Tanja našteva prav vse tiste razloge, ki jih je hotel premolčati in se skregati zaradi nečesa drugega. V resnici pa le čete ni hotel. Ne tridesetih borcev! To je prekleto odgovorno! Če se sam malo bolj nastavljaš in nočeš pravi čas bežati, jo tudi sam skupiš. Tako pa ...

»Vsak resen pogovor z njim je odveč,« je trpko rekel Darko in z roko pokazal Tanji, da bi odšla.

Ja, moral bo iti, čaka samo še na priložnost, da se bo zahvalil in se lahko poslovil.

»Skrbi me zaradi gospoda. Prav gotovo je že hud,« bi že rekel, a se zaveda, da to ni skrb, marveč prav tisti strah pred odvisnostjo bogatih, ki je v ubogih ljudeh, prav tisti strah, ki daje bogatim neomejeno moč nad reveži in ki bi se ga bilo treba zato otestiti in tako dopovedati bogatim, da je tudi delavec človek, ki ima pravico ne samo do dela, marveč tudi do plodov svojega dela, kakor pravkar govori Grebenc.

»Je tako, Žef?«

»Je,« pritrjuje.

»Rekel si, kakor da nisi povsem prepričan o tem.«

Žef zardi.

»Boš že razumel,« ga bodrilno gleda Burjevčeva, kakor ga je gledala doma samo še mama, ki je skoro vselej že vnaprej uganila njegove skrbi in težave.

»Seveda bo razumel,« ga prijateljsko pogleda Grebenc prav tako, kakor ga je včasih pogledal Janko, kadar sta morala na kako tvegano tigrovsko pot. »Škoda, da se več ne utegnemo o tem pogovarjati. Treba bo iti, naglo iti, da bova še pravočasno tam,« namigne s pomenljivim pogledom Žefu.

»Le pojdiva! Moj je že pred uro šel,« pravi Burjevčeva.

Kako naj bi se Žef ta hip svojima dobrotnikom postavil po robu in pokazal svoj strah, ki ga priganja popolnoma drugam kakor pred konjušnico v Moste.

»In pazita se!« naroča Burjevčeva.

»Ne bojte se! Žef je vaje vse hujših nevarnosti,« pravi Grebenc in pri tem misli na nekdanji Žefov tigrovski pogum. »Taki fantje spadajo k nam!«

Šele sedaj Burjevčeva opazi, kako slabo je Žef oblečen.

»Čakajta!« ju ustavi.

»Kaj pa je?« gleda Grebenc za njo v spalnico, iz katere pa se takoj vrne s toplo volneno jopo.

»Tole obleci pod suknjič!«

»Toda, gospa ...« postane Žefu ob misli na toplo volneno jopo toplo, vendar čuti, da tako dragocenega daru ne more sprejeti.

»Nič, gospa! Obleci! Nimata več časa!« mu sama odpenja obnošen suknjič, dokler ga Žef res ne sleče, potem pa mu že ponuja kakor včasih mama pripravljeno jopo, tako da en-dva smukne vanjo.

90

Miha Klinar

TIGROVEC ŽEF

»Kako naj se vam zahvalim?«

»Nič, nič ... Le še pridi!«

O bog, še so dobri ljudje na svetu ...

ŽEF JE UPEHAN, pa tudi utrujen. Današnji dan je bil zaradi doživljenj in dogodkov, ki so ga potegnili v svoj vrtnec, kratek in dolg, čudno razgiban, lep, nepričakovan in naporen, predvsem pa nov, popolnoma drugačen od dni, ki jih je Žef po svojem begu v to deželo doživljal.

Tovarna, pogovor z Grebencem, Burjevčeva, predvsem pa demonstracija, razburljiva demonstracija mladih, pogumnih ljudi, nezadovoljnih s sedanostjo in medčloveškimi odnosi, s krivico in bedo, ki z bičem oblasti, ki ga drži v rokah gospoda, tepeta delavca in kmeta in ga zasušnjujeta.

— Vstanite, v suženjstvo zakleti ...

Ne spominja se vseh besed, ki so bile take, kakor bi mu jih vsi, ki so jih peli, jemali iz srca, toda melodija je ostala v njem in še vedno zveni in se za trenutek stiša šele, ko stopi na vrt vile gospoda Aleša in ga postavi v suženjsko stvarnost, ki jo doživlja že vse te mesece in ki jo bo najbrž še dolgo dolgo doživljal, preden se ji bo lahko iztrgal.

»Hja, zdaj se bo razdivjala nevihta,« strmi Žef v okna.

Okna pa so temna kakor v nedeljo in kakor včeraj, temna že tretji dan.

Tudi Matije ni.

»No, prav, no, prav.«

Žef se ne počuti samega, kakor se je počutil včeraj, ko ga je samotni večer tesnil in si ga je preganjal z Matijevimi mašnimi bukvicami. Še so tam kakor črna laž, s katero duhovniki tolažijo reveže in jim odvračajo oči od stvari, ki bi jih morali gledati, da bi zagledali pot iz svoje teme k svetlobi in človeški pravičnosti že na tem svetu in ne šele na onem, ki si ga najbrž nihče razen obupancev in samomorilcev ne želi, saj nihče ne sili sam vanj in do konca dni odganja od sebe smrt, pa čeprav, kakor trdijo v cerkvi, vernim in pravičnim odpira pot v večno življenje, ki pa ga celo najbolj verni kristjan manj ceni od življenja, ki ga živi v dolini solz, ker čuti, da je samo to življenje, ki ga živi na zemlji, gotovo in resnično, čuti bolj živo kakor čuti vero, ki so mu jo že v otroških letih vsadili v srce in ki so jo potem zalivali v cerkvi s sveto vodo in kadili s kadilom, jo utrjevali s pridigami in grožnjami ter lepimi pravljicami o angelsko lepem posmrtnem življenju, a kljub vsemu se najbrž celo škofu ali samemu papežu zdi posvetno življenje v dolini solz (ki pa za duhovne gospode, posebno pa še za škofo in papeža ni dolina solz kakor za revne vernike) zdi najlepše življenje, ki ga lahko umrljivi človek doživi.

Tomaž Iskra

2

Dežela bogov, filozofov,
poetov, mornarjev in še kaj...

Do sofistov so bili ljudje sicer prizanesljivi, dobrotni, vendar kasneje vidijo v filozofu človeka, ki prevrača tradicije, zadri se jim sumljiv, neprilagojen okolju. Tako so torej tudi Sokrata obtožili za njegove nauke. Tudi danes se ljudje posmejujejo, če kdo začne razpravljati o kakšnem kozmosu, prvobitnosti, imaginaciji, eksistencializmu ... pa kaj življenje teče naprej, ljudje bodo prišli znova in znova do novih spoznanj in se spraševali naprej ...

Zanimivo je pri vsem tem, da si tudi danes lahko postavimo ista vprašanja, kot so jih takratni filozofi, pa ne dobimo dokončnega odgovora: Kakšen je smisel življenja — če življenje ima smisel (vsi bomo tako ali tako umrli, eni prej drugi kasneje, ko se otrok rodi je obsojen na smrt — filozofija absurda Cami, Sartre).

Po vsem tem bi človek dejal, da se ohranja le zaradi vrste, kar spotoma razvija tudi ruši, o tem nam priča zgodovina. Če Grki niso našli skupnega jezika s svojimi sosedi so prijeli za meče in sulice in spravili nasprotnika s poti. Ko je nasprotnik enkrat pod rušo, ti ne more več ugovarjati, enostavno kajne, koliko se je od tistih časov do danes spremenilo naj bralec sam presodi. Poglejmo, kako Sokrat daje prispodobno ljudi, ki ne poznajo filozofije. Ti so podobni ujetnikom v jami. Resničnost ne ugledajo, pač pa le svoje sence, ki so medel odsev resničnosti. Tisti pa, ki najde izhod iz jame, prvič uzre sončno luč in resničnost v pravi svetlobi, vrne se v jamo in sporoči sojetnikom, kaj je videl. Toda ujetnikom se zdi neumnejši kot prej in jih zato težko prepričuje. Če nam je filozofija tuja, potem smo podobni jetnikom. Samo sence vidimo, samo videz reči. (B. Russell)

Pri vsem tem naj zaključimo, da filozofija ni nikakršen bau, bau. Za filozofa so pomembnejša vprašanja od odgovorov. Filozofu je blizu resnica in spoznanja iz katerih razvija svoje teorije idej. Res, da so njihovi stavki včasih hudo zapleteni, to je pač utiranje poti logizmu, iskanju ključa, ki odpira vrste novih spoznanj, rešitev itd.

Predno pridemo do Akropole, moramo skozi mesto kjer mimo nas beži Zezov tempelj (zgrajen v 6. stol. p.n.š.), nedaleč stran so Hadrijanova vrata (zgrajena v 2. stol. p.n.š.) v korintskem slogu. Malo naprej je Byronov spomenik in že se nam kmalu odpre trg Sintagona s Parlamentom, ki je središče mesta. Zakaj kip angleškega pesnika in filozofa Byrona sredi Aten? Pesnik je bil tako rekoč njihov, saj se je v obdobju njegovega bivanja v Grčiji, boril skupaj z Grki proti turškemu nasilju in se zavzemal za svobodo ponosnega ljudstva.

Že smo pred Akropolo, kjer vsako leto prireajo med drugim tudi festival grške klasične drame. Ko se že dvigamo na Akropolo, se že nekoliko sprehodimo skozi antično obdobje.

AKROPOLA, PONOS ATEN

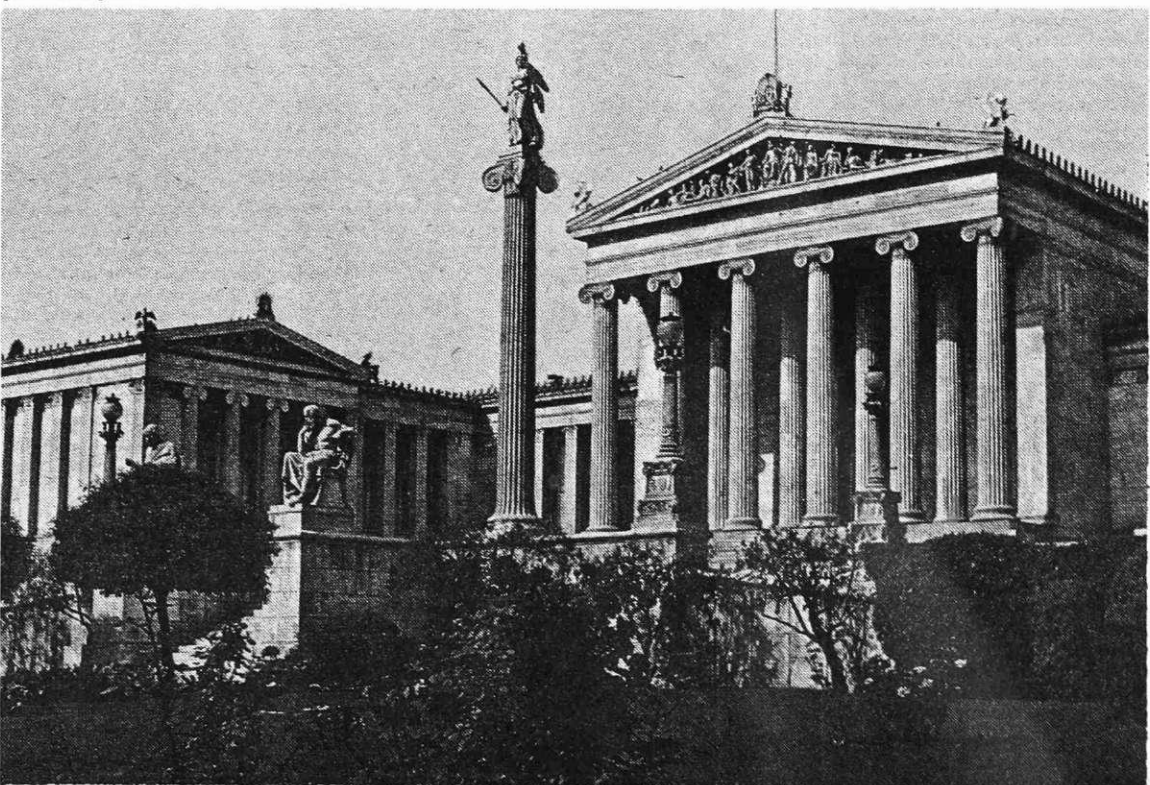
Agencija Yugoturs, nam je preskrbela vse vstopne karte v naprej da jih ni bilo potrebno kupovati vsakega posebej in to tudi za vsa nadaljnja potovanja po Grčiji. Vse agencije ne store tega in včasih pride potem do nepotrebnih izgub dragocenega časa.

Akropola je usidrana na 156 metrov visokem skalnem griču iz apnenca nad bližnjim mestom. Vhod na to naravno utrbo je mogoč edino z južne smeri, kajti vse naokoli jo ščitijo gigantski okopi, ki so surovo obdelani iz ogromnih blokov, dolgih tudi do štiri metre, še iz mikenske dobe. Izkopavanja so pokazala na sledi na obdobje pred helenizmom, zlasti pričajo o tem prve zgradbe, ki so bile postavljene na mestu, kjer je danes Akropola.

Za helenizem štejejo razdobje od Aleksandra Velikega pa do rimskega cesarja Avgusta (323 p.n.š. — 30. p.n.š.), ki označuje spojitve grške in orientalske kulture. Pravzaprav naseljenici tega grča datirajo še iz obdobja neolitika (3500—3000 let p.n.š.) to pa je še uganka zgodovinarjev, kajti tu ni nobenih trdnjših dokazov, ki bi jih odkrila arheološka raziskovanja. Peizistratus je začel s spreminjanjem utrdb v svetišča tako, da je razbijal ogromne stene z monumentalnimi vrati, ki so vodile v tempelj Antinide — boginje gozdov in v 32 metrov visok tempelj Atene, ki so ga uničili Perzijci 480

p.n.š. Ta katastrofa pa je poskrbela, da se je razširila ogromna stena, tako, da so jo okrepili z močnimi braniki. Temistokles je prispeval polomljene skulpture in stebre in jih vključil na steno nasipa, tako da so se po njegovi zaslugi ohranile te edinstvene stare skulpture v akropolskem muzeju.

Perikleju je omogočila skupina priznanih arhitektov in kiparjev, ki so samovoljno razpolagali z delijskim premoženjem, da je ustvaril svoj Oltar lepoti na širokopotezen način. Nad ogromnim templjem so bile postavljene velike marmornate in bronaste skulpture in visoko nad vsem tem se je dvigala Atena, boginja vojne, katere pozlačeni ščit in kopje sta varno vodila ladje v pirejsko pristanišče vse do obdobja cesarja Justinijana.

Akademija v središču Aten

Sindikati po novem

Po daljših razpravah o novi organiziranosti sindikatov sedaj uresničujemo zamisli in sklepe. V jeseniški občini smo se glede na razvejanost gospodarstva in negospodarstva odločili, da bomo imeli deset občinskih konferenc osnovnih organizacij sindikata. Nova organiziranost bo prav gotovo uspešnejša, saj bodo zaposleni z določenega ali sorodnih področij lahko razpravljali predvsem o skupnih vprašanjih in problemih. Od desetih predvidenih konferenc smo v občini ustanovili že tri.

V četrtek, 24. januarja, so se sestali delegati iz osnovnih organizacij sindikata vzgoje in izobraževanja. Od 30 delegatov je bilo navzočih kar 28. V poročilu o dosedanjem delu odbora družbenih služb, je bilo govora tudi o političnih nalogah, ki nas vse skupaj čakajo z reorganizacijo sindikata, pri uresničevanju ustavnih dopolnil, uveljavljanju delegatskih odnosov in letošnjih volitvah. Tudi v razpravi je bilo poudarjeno, da bo nova organiziranost pomenila tudi hitrejšo reševanje vseh vprašanj ter boljše povezovanje članov sindikata z določenega področja.

Na seji novoustanovljene konference osnovnih organizacij s področja vzgoje in izobraževanja so izvolili delegate za občinsko zvezo sindikatov, delegate za republiško organizacijo omenjenega področja ter določili zadolžitve v občinski konferenci. Za predsednika so izvolili prof. Rajka Peternela, zaposlenega pri centru srednjih šol na Jesenicah, za podpredsednika Tatjana Dvoržak, učitelja na posebnih osnovnih šolah Jesenice ter za tajnika Nado Klančar, vzgojitelja vzgojno varstvene ustanove Jesenice. Potrdili so tudi samoupravni sporazum, ki naj bi ga v teh dneh podpisale osnovne organizacije sindikata s področja vzgoje in izobraževanja.

V ponedeljek, 28. januarja, pa sta bili še dve seji novoustanovljenih občinskih konferenc osnovnih organizacij sindikata. Na eni so se zbrali delegati osnovnih organizacij zdravstva in socialnega varstva. Tudi na tej je bila dobra udeležba, saj je manjkal en sam delegat, kar potrjuje tudi večji interes za delo sindikata v bodoče. Janko Burnik je poročal o dosedanjem delu odbora družbenih služb in razložil bodočo organiziranost sindikata. V sicer skromni razpravi so govorili predvsem o vprašanju bodočega financiranja zdravstva in socialnega varstva, pri čemer so se dogovorili, da bodo aktivno sodelovali v razpravah na katerih se bo odločalo o programih in sredstvih za skupno in splošno porabo. Za predsednika občinske konference osnovnih organizacij zdravstva in socialnega varstva so izvolili Zvonka Mežeka iz zdravstvenega doma Jeseni-

ce, za podpredsednika Franca Merleka iz socialnega zavoda dr. F. Berglja, za tajnika pa Bredo Kučina iz splošne bolnice Jesenice.

V ponedeljek je bila tudi seja občinske konference osnovnih organizacij uprave, pravosodja in carine. Po poročilu o dosedanjem delu so govorili o problemih samoupravljanja v organizacijah kot so milica,

Izobraževanje komunistov

V ponedeljek, 28. januarja, se je sestala ideološka komisija pri občinski konferenci ZK Jesenice. Od 13 članov je bilo navzočih osem, komisijo pa bo še naprej vodil Valko Erjavšek. Na seji so potrdili letošnji program dela, ki predvideva več načinov izobraževanja komunistov. Najpomembnejše bo prav gotovo izobraževanje v okviru osnovnih organizacij in oddelkov ZK, saj so se dogovorili za sedem predavanj, ki naj bi jih pripravili za vse člane, poleg teh pa bodo obravnavali tudi tekoče gradivo, kot je sedaj osnutek resolucije sedmega kongresa ZK Slovenije. Predlagali bodo tudi, da bi v vseh osnovnih organizacijah in oddelkih ZK določili odgovorne za idejno izobraževanje komunistov. Za mesec februar predlagajo predavanje o neuvršenosti, za to imajo že pripravljeno gradivo, medtem ko naj bi v marcu razpravljali o delegatskem sistemu. Več pozornosti kot dosedaj bodo posvetili seminarjem za novospregate komuniste. Pri tem pa menijo, da bi morali seminarje obiskovati tudi kandidati za sprejem v ZK. Program zajema tudi seminarje za vodstva osnovnih organizacij, aktivov, komiteja in konference ter predavanja za člane političnega aktivnega odbora. Zaradi teh obsežnih nalog bodo poskušali obdržati tudi stalen aktiv predavateljev.

Na seji so se dogovorili tudi o občinski partijski šoli, ki naj bi postala stalna oblika izobraževanja članov ZK in bodočih družbenopolitičnih delavcev.

T.L.

carina in podobne, saj je obseg in način dela določen z zakonom, poleg tega pa so odvisni od občinskih, republiških ali zveznih proračunov. Problem je tudi delo v večjih izmenah, zato se težko polnoštevilo zberejo na sestankih.

Tako je bilo tudi na tej seji, ko so iz istih virov komaj zagotovili sklepčnost.

Za predsednika občinske konference osnovnih organizacij uprave, pravosodja in carine so izvolili Bineta Kobentarja, občinskega sodnika za prekrške, za podpredsednika Marka Trkulja, delavca milice in za tajnika Justa Čelika, administrativno delavko na postaji mejne milice.

Seje ostalih sedmih novoustanovljenih konferenc bodo v prihodnjem tednu.

S seje krajevnega odbora ZB NOV na Javorniku

V prejšnjem tednu je bila v delavskem domu na Javorniku seja krajevnega odbora ZB. Precej pozornosti so posvetili izvedbi kurirskega smuka, ki bo v februarju. Ocenili so tudi bilten, ki ga je za to priložnost natisnila založba Partizanska knjiga v Ljubljani ter sprejeli sklep, da bo skupščina krajevnega odbora ZB in vojni invalidov 16. februarja.

Na seji je posredoval kratko poročilo tudi tov. Mandič, predsednik komisije za splošni ljudski odpor. Bese- da je tekla o programu te komisije, ki med drugim vsebuje akcije, s katerimi prenašamo tradicije NOB na mladino. Zato komisija za SLO pri krajevni organizaciji ZB NOV v celoti podpira program krajevnega odbora ZB NOV, ki ima v načrtu vsakoletno množično smučarsko tekmovanje v Javorniskem rovtu v spomin na padle kurirje, pohod pionirjev Ježkovega odreda na Pristavo, ter pohod na Stol, ki ga vsako leto na dan borca organizirata krajevna organizacija ZB in DPD Svoboda na Javorniku.

Komisija za SLO pri krajevni odboru ZB na Javorniku tesno sodeluje s komisijo za SLO pri svetu krajevnih skupnosti. Da bi lahko izpolnili obširen program so na seji krajevnega odbora ZB sprejeli sklep o izpolnitvi komisije z novimi člani.

Novice iz radovljiske občine

Na prvi seji novoizvoljenega občinskega komiteja ZK, ki je bila v petek 25. 1., so ocenili izvajanje ustavnih dopolnil in sprejeli izhodišča za akcijski program občinske konference ZK na osnovi sklepov I. seje konference. Program bo verificirala konferenca v naslednjem mesecu. Razen tega so razpravljali o nalogah komunistov v pripravah za volitve in v pripravah za 7. kongres ZKS in 10. kongres ZKJ. Na seji so potrdili kadrovske sestavo vseh osmih komisij pri občinski konferenci, delegate za 7. kongres ZKS in 10. kongres ZKJ ter imenovali svoje predstavnike v razne interesne skupnosti. Govorili so tudi o pripravah za ustanovitev Titovega sklada za štipendiranje mladih delavcev, o predlogu proračuna občinske konference ZK, sprejemanju novih članov v ZK ter o tekočih zadevah. Na seji so bili navzoči tudi predsedniki komisij in predstavniki občinskih družbeno političnih organizacij.

V sredo, 30. januarja, je bila 62. seja obeh zborov občinske skupščine, na kateri so odborniki obravnavali deset točk dnevnega reda. Osrednje točke, o katerih je bilo največ razprav, so bile poročilo o delu komisije za ugotavljanje izvora premoženja, o poteku stečajnega postopka v podjetju Transport Radovljica in o delu davčne uprave v preteklem letu. Sprejeli so odlok o prenehanju vodenja poročnih matičnih knjig v krajevnih uradih Begunje, Gorje, Lipnica, Podnart in Srednja vas v Bohinju ter odloke o merilih za uporabo sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj borcev NOV, o elementih za odločanje oškodovancev za razlašena stavbna zemljišča, o ustanovitvi KS Kamna gorica in o podelitvi letošnje Prešernove nagrade inž. arh. Bitencu. Razen tega so imenovali več predstavnikov in komisij v razne interesne skupnosti.

Ker je dosednji ravnatelj osnovne šole bratov Žvan v Gorjah Jože Bohinc razrešen zaradi prevzema dolžnosti sekretarja občinskega komiteja ZK, je občinska skupščina imenovala za v. d. ravnatelja Srečka Pogačnika, učitelja iz Gorj.

V ponedeljek, 26. 1., je bila v sejni dvorani občinske skupščine skupna seja občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta, na kateri so ocenili dosednji potek priprav za volitve in se dogovorili o nadaljnjem predvolilnem postopku. Potrdili so volilni pravilnik in kadrovska načela SZDL o merilih za kandidiranje delegatov v skupščinska telesa. Sprejeli so tudi okvirni program predkandidacijskih in kandidacijskih nalog ter potrdili kadrovske spremembe — dopolnitve v izvršni odbor z novimi člani.

Na 2. redni skupščini občinske organizacije ZRVS, prejšnji četrtek, so izvolili nov občinski odbor in pet komisij. Za predsednika občinskega odbora so ponovno izvolili Borisa Robiča in za tajnika Antona Dežmana.

Tudi pretekli teden so se vrstile ustanovne konference, ki jih je sklical občinski odbor sindikata delavcev storitvenih dejavnosti. V ponedeljek, 28. 1., je bila ustanovljena, v skladu z novo organiziranostjo sindikatov, sindikalna konferenca delavcev trgovine, v torek, 29. 1., sindikalna konferenca delavcev obrti in v sredo, 30. 1., sindikalna konferenca delavcev iz turizma in gostinstva.

Za javno razpravo o osnutku občinskega statuta, ki jo organizira občinska konferenca SZDL s 1. februarjem in bo trajala do konca meseca, je naše glasilo Železar natisnil 9000 izvodov tega osnutka kot prilogo za potrebe radovljiske občine. Število osnutkov bo zadoščalo za vsa gospodinjstva v občini.

V torek, 29. 1., je bila 2. seja izvršnega odbora temeljne telesnokulturne skupnosti, na kateri so sprejeli osnutek programa dela te samoupravne interesne skupnosti ter finančni načrt za 1974, ki po prvih usklajevalnih postopkih predvideva 2.086.000 din potrebnih sredstev, v kolikor bo to sprejeto z družbenim dogovorom o splošni porabi v občini.

Krajevna organizacija SZDL in KS Begunje sta v torek, 29. januarja zvečer, organizirala v dvorani pri Joževcu javno tribuno. Med enajstimi točkami, kolikor so jih postavili organizatorji na dnevni red, so občani posebno prizadeto razpravljali o problemu izgradnje nove šole, komunalnih problemih, družbenih in socialnih vprašanjih ter o poteku obnovitvenih del na ruševinah gradu Kamen.

Kot smo že poročali je bila pred kratkim javna tribuna tudi v Podnartu. Organizirale so jo KS in KO SZDL lipniške doline o problemih dejavnosti obratov LIP Bled, žagi v Podnartu in na Lancovem, ki sestavljata eno TOZD. Občanom je bilo pojasnjeno, da bo obrat v Podnartu letos predelal 8000 kubikov hlodovine, na Lancovem pa bodo izdelali 1500 garnitur za zaboje in 120.000 lesenih oblog. Proizvodnjo z Lancovega bodo kmalu prenesli v Podnart, s čimer so bili občani docela soglasni, ker bo s tem ponovno zaživel tovrstna industrijska dejavnost.

Stanovanjska komisija solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Radovljica je te dni objavila javni razpis za zbiranje prošenj pričakovalcev stanovanj. Prosilci morajo med drugim izpolnjevati pogoje, da njihovi osebni dohodki ne presegajo 900 din na člana gospodinjstva mesečno. Prošnje bo komisija sprejemala do vključno 28. februarja 1974. Kasneje vložene prošnje letos ne pridejo v poštev.

Na petkovi seji je občinski odbor RK obravnaval program dela in finančni načrt za 1974. Glede na to, da organizacija RK šteje že 5640 članov, bodo zlasti povečali organizacijsko in zdravstveno vzgojno dejavnost. Posebno pozornost bodo posvetili krvodajalstvu, ki je bilo tudi lani zelo uspešno, saj so zabeležili 1280 darovalcev krvi, kar je precej nad planom navzlic neugodnim časovnim terminom teh akcij. Odborniki so soglasno ugotovili, da lanskega letnega dotacija iz občinskega proračuna 20.000 din, kljub dohodkom iz lastne dejavnosti še zdaleč ni bila zadostna.

V graščinski dvorani v Radovljici te dni razstavlja svoje umetniške fotografije 22-letni domačin Alojzij Zorman, dijak 4. letnika šole za oblikovanje v Ljubljani. Razstavo organizira delavska univerza, ki je ob otvoritvi 25. januarja priredila tudi recital kitar Jureta Dolenc in Andreja Varla, gojenca Srednje glasbene šole v Ljubljani. Razstava bo na ogled do 4. februarja.

JR

Ruski Prometej, voditelj Oktobra

Pisati o človeku, ki toliko pomeni za mednarodno delavsko gibanje, kot Vladimir Iljič Uljanov LENIN, je vse prej, kot lahka naloga. Kaj v Leninovem širokem opusu posebej poudariti? Ali poudariti Lenina kot bistroumnega teoretika ali kot v daljina, svetla obzorja zazretega praktika, ki je prvi v zgodovini uspešno izpeljal proletarsko revolucijo. Učilo ga je življenje in če se teorija v čem ni ujemala z resničnim dogajanjem, ni pomišljal, spremenil je teorijo, jo prilagodil posebnim okoliščinam in vedno znova iskal najboljše — včasih tudi protislovne — rešitve. Ker je bil človek, se je tudi zmotil, nikoli pa se ni lagodno prepustil dogajanju, zmeraj znova je potiskal razvoj naprej.

Tudi mi sami smo Leninovo dediščino uporabili pri lastnem razvoju, pri čemer smo izhajali iz Lenineve trditve o specifičnosti revolucionarnih dogajanj v različnem času in prostoru.

Marx je bil kljub svojemu delu v Mednarodnem delavskem gibanju predvsem teoretik, kar za Lenina ne moremo trditi. Lenin je bil predvsem strateg in praktik, kljub svojim bleščečim teoretskim razpravam. Svoj sijajni rokopi Država in revolucija je Lenin zaključil z naslednjimi besedami:

»To brošuro sem napisal avgusta in septembra 1917. Sestavil sem že načrt za naslednje VII. poglavje o izkušnjah ruskih revolucij 1905. in 1917. leta. Toda razen naslova nisem utegnil napisati za to poglavje niti vrstice več, zmotila me je politična kriza, predvečer oktobrske revolucije 1917. Te motnje sem bil lahko samo vesel. Drugi del te brošure bom seveda moral odložiti najbrž za dalj časa, saj je izkušnje revolucije prijetnejše in koristnejše doživljati, kakor pa pisati o njih.«

Nikakor ni zapostavljal teorije, toda bolje se je počutil, ko je lahko deloval kot praktik v revolucionarnih razmerah, tam je Lenin blestel v vsej svoji veličini.

Toda kako revolucionarno uspeti? Lenin poudarja pomen revolucionarne organizacije in revolucionarne partije, ki se sklada z logiko njegove zgodovinske filozofske raz-

lage marksizma in njegovega pojmovanja vloge subjektivnega faktorja v družbenem razvoju.

»Pred nami«, je pisal, »stoji v vsej svoji moči trdnjava iz katere lete na nas svinčenke. Zavzeti jo moramo z naskokom in zavzeli jo bomo, če bomo strnili vse revolucionarne sile v eni stranki«. Za moto teh besed si je izbral odgovor obsojenih dekabristov Puškinu na njegov pozdrav: »Iz iskre bo zagorel plamen«. Partija je avantgarda delavskega razreda, tista, ki ga vodi preko vseh ovir tja, kjer bo ta razred uresničil davne sanje o svoji socialni in politični emancipaciji. Proletariat nima v borbi za oblast nobenega drugega orožja, kot svojo organizacijo. Proletariat, ki ga cepi gospodstvo anarhistične konkurence v kapitalističnem svetu, ki ga duši prisilno delo za kapital in ga potiskajo neprestano na dno popolne bede, podivjanosti in degeneracije, postane lahko in bo neogibno postal nepremagljiva sila samo zato, ker se njegovo idejno združevanje na podlagi marksističnih načel utrjuje z materialno enotnostjo organizacije, ki spaja milijone delovnih ljudi v armado delavskega razreda.

Razmere pred revolucijo v Rusiji so terjale analizo narodnega vprašanja, preiskavo usode narodov, ki so jih tlačili Velikorusi. V svojih Kritičnih pripombah o nacionalnem vprašanju (december 1913) je Lenin zastopal stališče »nobenih privilegijev za katerikoli narod, za katerikoli jezik in istočasno združevanje delavcev vseh narodnosti v skupnih delavskih organizacijah«. Toda, ali je v obdobju imperalizma možno govoriti o pravici narodov do samoodločbe, ko tudi formalna politična neodvisnost ne odtehta ekonomske odvisnosti od imperialističnih vlesil. To so tudi pomisleki Lenineve nasprotnice v tem vprašanju, Roze Luxemburg. Lenin pa v svojem sestavku O pravici narodov do samoodločbe priznava, da dosledna demokracija in zatorej tudi popolna nacionalna neodvisnost v času imperalizma ni možna, toda trdi, da se zaradi tega ne smemo odreči borbi za čimvečji razpon demokracije, kajti odrekanje pravice narodov do

samoodločbe bi prišlo prav izkoriščevalcem podjarmljenih narodov v ječi narodov (velikih, večnacionalnih imperijih carski Rusiji in Avstro Ogrski). Pred proletariat se postavlja nova naloga, boriti se proti kakršnemu koli nacionalizmu, saj vsi vemo, kakšne strahote je že ta ideologija prinesla človeštvu.

Med Leninovimi najbolj suvereni področji je bilo vsekakor vprašanje države in revolucije, temeljno vprašanje vsega revolucionarnega dogajanja. Lenin je vseskozi dokazoval marksistično tezo, da je država organ razredne oblasti, organ enega razreda za zatiranje drugih. Da osvoboditev zatiranih narodov ni mogoča brez uničenja državnega aparata, ki so ga ustvarili vladajoči razredi, da je nasilna revolucija torej neizogibna in da je zato naloga revolucionarnih delavskih gibanj vzgajati množice v spoznavanju nujnosti te nasilne revolucije. In končno, da socialistična revolucija, zlomu meščanskega državnega aparata, sledi politična oblast proletariata, ki sta jo Marx in Engels imenovala diktatura proletariata.

»Diktatura proletariata ne pomeni, da je razredni boj končan, temveč se nadaljuje v novih oblikah. Diktatura proletariata je razredna borba proletariata, ki je zmagal, proti buržoaziji, ki je sicer premagana, ne pa uničena, ni se prenehala boriti...«

Leninova misel je vseskozi aktualna tudi za naš samoupravni, socialistični razvoj, za našo specifično pot v socializem. Kako pravilno smo jo znali ovrednotiti in uresničevati, nam dokazuje neuspešen poizkus stalinistične politike, ki je vulgarizirala pridobitve oktobrske revolucije, predvsem pa pridobitve naše revolucije. Teorija, ki neokrnjena preživi vsa moralna in politična odstopanja njenih nosilcev, ne avtorjev, je vsekakor zgodovinsko upravičena teorija in le tisti, ki jo v vsej njeni širini uporabljajo po zamislih njega avtorja, se bodo zgodovinsko upravičili pred samim seboj in ljudskimi množicami.

Mitja Košir

DOPISUJTE
V ŽELEZARJA

ŽELEZAR 9

Kam in kako bomo usmerjali kulturna snovanja v občini v naslednjem obdobju

Skoraj bodo pretekla tri leta, odkar sta republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva in republiški svet Zveze sindikatov Slovenije sprejela DOGOVOR O KULTURNI AKCIJI. Pri podpisu tega dogovora sta podpisnika izhajala iz spoznanja, da so temeljna idejna izhodišča o kulturi in o nekaterih najpomembnejših vprašanjih iz tega področja podrobno utemeljena v posameznih dokumentih Zveze komunistov, Socialistične zveze, Zveze sindikatov, Zveze kulturno prosvetnih organizacij in drugih, ki pomenijo dovolj trdno podlago za usmerjanje dejavnosti vseh za kulturo zavzetih dejavnikov. Mnogo tega, kar je zapisano v dokumentih tako iz objektivnih kot subjektivnih vzrokov, ni bilo uresničeno. Kulturna akcija naj bi zlasti prispevala k temu, da bi se vse te naloge, od katerih imajo nekatere daljši značaj, reševale bolj načrtno in bolj organizirano. Akcija pa ne bi smela dobiti značaj kampanje, temveč bi morala biti stalno prisotna kot pobuda in prizadevanje vseh za kulturo zavzetih, kot splošno ljudsko gibanje za kulturo in v kulturi.

Ce se kritično in samokritično ozremo tri leta nazaj, kaj smo naredili v naši občini, bomo morali priznati, da bore malo. Ne zato, ker nismo imeli za kulturo zavzetih dejavnikov, temveč zato, ker so bili le-ti premalo enotni in končno tudi osamljeni v svojih prizadevanjih. Naj omenim le trikratni neuspešni sklic širšega političnega akcija občine, ki naj bi spregovoril o kulturni akciji in sprejel izhodišča kulturne akcije v občini. Ali ni to značilen primer gledanja na kulturo kot na nekaj, kar je izven človekovega življenja in dela, kot na nekaj, kar je samo domena nekaterih. Ali ni bil to hkrati signal, da bo potrebno izredno veliko naporov, da se začne spreminjati miselnost in odnos predvsem družbenopolitičnih delavcev in komunistov do kulture?

Ko tako presojava leta nazaj, se hkrati sprašujemo, koliko se je v teh letih ta odnos spremenil in kje naj pravzaprav začnemo kulturno akcijo v naši občini. Ali so družbenopolitične organizacije v občini — Zveza komunistov, sindikati, Socialistična zveza delovnega ljudstva, Zveza mladine in drugi, dosegle nivo oziroma spoznanje, da so one prve tiste, ki morajo s trajno, dobro organizirano idejnopolično akcijo ustvarjati razpoloženje in zavest o pomenu kulturnoumetniške ustvarjalnosti pri nadaljnjem razvoju samoupravne socialistične družbe, pri dvigavanju produktivnosti dela in razvoju tehnologije, pri vsestranskem razvoju svobodne socialistične osebnosti. Da razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ni samo stvar koristenja prostega časa, zabave in razvedrila, ampak da je večja kulturna razgledanost in višja kulturna ustvarjalnost delavcev pogoj za njegovo ustvarjalno sodelovanje v vedno bolj zapletenih ekonomskih, socialnih in idejnopoličnih procesih samoupravnega sistema. Da je kultura dejavnik pri osvoboditvi človeka in dela, da je velika soodvisnost med kulturno ravni delavca in njegovo delovno storilnostjo in končno da pomanjkanje ali nerazvitost kulturnih potreb negativno vpliva na delavčev osebno oziroma njegovo celotno ponašanje, delovno kulturo...

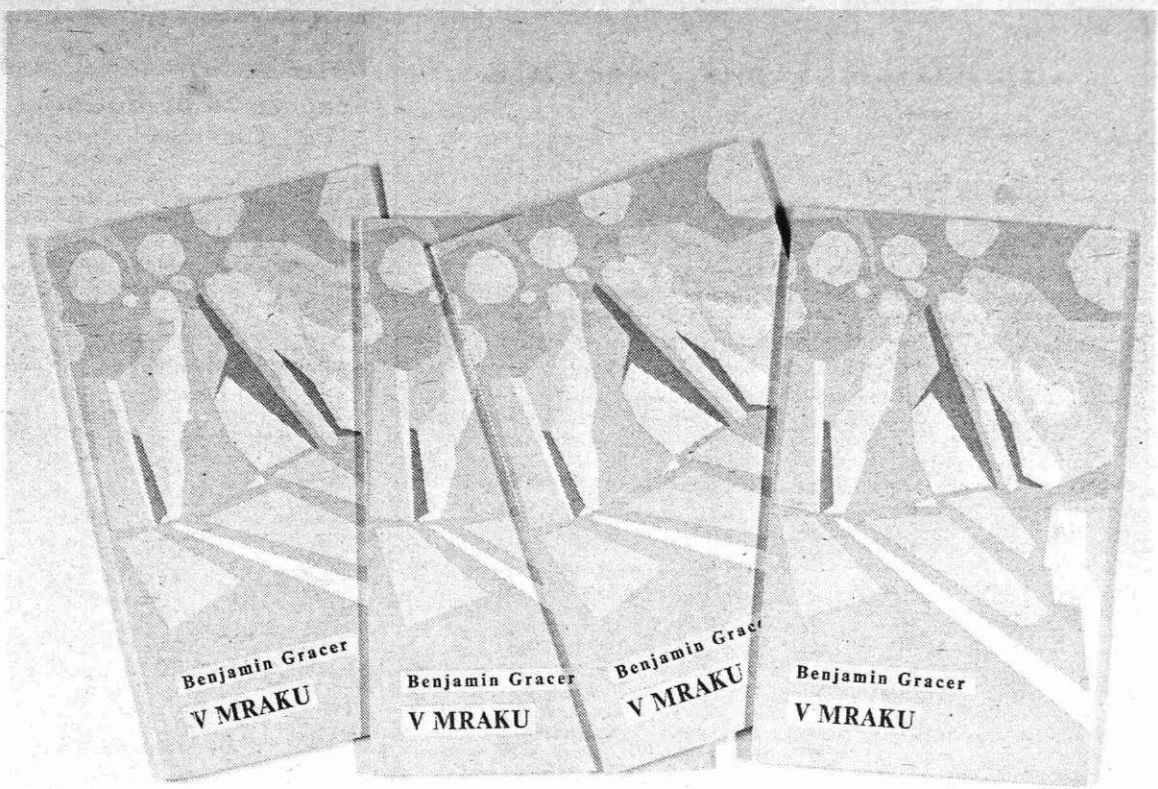
To je bilo potrebno poudariti zategadelj, ker je še v mnogih družbenopolitičnih organizacijah še danes prisotna miselnost, da so vse te stvari domena kulturne skupnosti, Zveze kulturno prosvetnih organizacij, kulturnih društev in organizacij. Da naj le te pripravijo svoje programe dela — kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne — o katerih bodo oni dali svoje ocene, mnenja in priporočila temeljnim organizacijam združenega dela in krajevnim skupnostim in potem naj se za njihovo realizacijo borijo. Nedvomno kulturne skupnosti in kulturnih organizacij ni mogoče izključevati iz tega boja za razvijanje takšne zavesti na vseh ravneh, taka prizadevanja morajo biti vsebovana tudi v delovnih programih, toda tudi družbenopolitične organizacije morajo ta boj vključiti v svoje programe dela kot trajno in dobro organizirano idejno-politično akcijo. Le tako bo tudi kulturna skupnost, osnovana na delegatskem sistemu lahko zaživel kot resnični zastopnik kulturnih interesov in potreb delavcev in svojega okolja. Le tako bo tudi kulturna skupnost v obratnem smislu svoje okolje kulturno sooblikovala in razvijala v njem kulturne potrebe, kulturno zavest in iniciativo.

Vseh teh nalog se moramo zavedati v vsej poglobljeni razvojni razsežnosti. Razvitost in nivo kulturnih potreb med delovnimi ljudmi v občini so razpeti od najprimitivnejših do vrhunskih, pri čemer se krivulja precej bolj nagiba na spodnjo mejo. Pri takem stanju bo moral biti boj subjektivnih dejavnikov v občini pri uresničevanju ustavnih določil organsko vezan z bojem za prebujanje in dvigovanje kulturnih potreb med delavci. Ne bi smeli pozabljati, da zahtevajo samoupravni odnosi višjo zavest, širšo razgledanost, večjo sposobnost, upoštevanje celote, sposobnost podrejanja osebne, trenutne interese splošnejšim in dolgoročnejšim, predvsem pa mnogo, mnogo več znanja.

Ce iz vseh teh spoznanj ob sklepu razmišljanja poskušamo odgovoriti na naslovno vprašanje, potem bomo v njem dobili odgovor, kam morajo družbenopolitične organizacije — Zveza komunistov, sindikati, Socialistična zveza delovnih ljudi, Zveza mladine in drugi — usmeriti svojo organizirano idejnopolično akcijo, odgovor, na kakšnih osnovah bomo gradili kulturno akcijo in programe kulturnega delovanja in snovanja v prihodnjem obdobju. Predvsem pa se bomo morali s povečano in bolj organizirano aktivnostjo na kulturnem področju spoprijeti s spreminjanjem miselnosti in odnosa tako družbenopolitičnih organizacij, kot delovnih ljudi nasploh do kulture. Pri tem pa si ne bomo smeli zapirati oči pred resnico, da bo ta aktivnost in boj moral potekati tudi znotraj kulturnih organizacij in društev, ki si bodo le s svojo aktivnostjo in napredno ter preudarno programsko usmerjenostjo zagotovila mesto v družbi. Da v samoupravnih dogovorih o programih in financiranju kulture ne bo smelo biti subjektivizma in samovolje, temveč da bo moralo vse to sloneti na pravilni oceni obstoječega stanja in objektivni zakonitosti področja, to je občine. Le-to pa je zelo heterogeno in v pogledu razvitosti kulturnih potreb in kulturnega nivoja zelo raznoliko. Iz vseh teh spoznanj bo moralo izhajati načrtovanje in usmerjanje kulture v občini, oziroma kulturna akcija, ki je že v mnogih občinah dobila velike razsežnosti.

ŠKANDALI NEKE LADY je angleška ljubezenska drama o dekletu, ki je s svojim svobodnim načinom življenja razburjala londonsko visoko družbo. Film je na sporedu v naših kinematografih.

PESNIŠKA ZBIRKA BENJAMINA GRACERJA

Te dni je v založbi kulturno umetniškega kluba Tone Čufar, ki deluje pri istoimenskem delavsko prosvetnem društvu Svoboda Jesenice, izšla pesniška zbirka Benjamina Gracerja V MRAKU. To je že osma knjižica Male Čufarjeve knjižnice. Opremo in ilustracije je naredil akademski slikar Roman Savinšek

Vrsta prireditev in proslav ob kulturnem prazniku

Slovenski kulturni praznik nam ponuja priložnost, da z vrsto kvalitetnih prireditev in proslav počastimo spomin našega genija, Franceta Prešerna in prikažemo naše kulturne dosežke z vseh področij, saj smo v času, ki od nas terja intenzivnih naporov in ustvarjalnosti na področju kulture.

Poleg tega bomo letos kulturni delavci in ustvarjalci kot tudi vsi delovni ljudje počastili, predvsem delovno, 30-letnico prvega kongresa slovenskih kulturnih delavcev, Cankarjevo obletnico, pozornost pa bomo morali posvetiti tudi zaključkom nedavnega posveta o delavcu in kulturi v Zenici, pa aktualnim nalogam s področja kulture, ki jih predvsem omenjata dokumenta za 10. kongres ZKJ in 7. kongres ZKS. Bistvena naloga pa bo in ostane učinkovito uveljavljanje določil nove ustave.

Temeljna kulturna skupnost, amatersko gledališče Tone Čufar in vodstva družbeno političnih organizacij občine organizirajo v četrtek, 7. februarja ob 19. uri osrednjo proslavo ob kulturnem prazniku, ansambel gledališča bo nastopil z izborom

slovenske ljubezenske lirike z delovnim naslovom LJUBIM. Izbor zajema najboljše stvaritve slovenskih pesnikov in pesnic od Prešerna do Edvarda Kocbeka, Toneta Kuntnerja itd. O slovenskem kulturnem prazniku bo govoril predsednik občinskega sindikalnega sveta, tovariš Tone Grošelj.

Izvršna komisija kulturne skupnosti je na zadnji seji sklenila, da bo 8. februarja prost vstop za vse obič-

skovalce v Prešernovo rojstno hišo v Vrbi in Finžgarjevo rojstno hišo v Doslovčah, v Vrbi pa bodo obiskovalci lahko izbrali razglednice, značke in reprodukcije s Prešernovim likom in Prešernove poezije. Istega dne, 8. februarja ob 16. uri bo v Vrbi, v rojstni hiši Franceta Prešerna krajša proslava, na kateri bosta nastopila oktet Svobode iz Zabrznice in recitatorji gimnazije.

Poleg tega bo še vrsto prireditev in proslav v vsej občini, naj omenim le nastop Slovenskega okteta 8. februarja v gledališču in proslavo 9. februarja v Zabrznici, na kateri bodo nastopili tudi domači besedni ustvarjalci, člani kulturno umetniškega kluba Tone Čufar. v.z.

Dolikovci za kulturni praznik Slovencev

Že desetletje nazaj se slikarji združeni v DOLIK pri DPD Svoboda Jesenice za kulturni praznik Slovencev — 8. februar, predstavijo s kolektivno slikarsko razstavo, s prikazom svoje ustvarjalnosti od novembra do februarja. Za letošnjo razstavo je predložilo žiriji, ki jo je vodil akad. slikar Roman Savinšek, petnajst slikarjev 52 del v različnih izraznih tehnikah. Žirija je sprejela 44 likovnih del naslednjih avtorjev: Janez AMBROŽIČ (1), Dana dr. BEM (2), Franc DOLINŠEK (1), Aleks dr. GALA (5), Nika HAFNER (1), Zdravko KOTNIK (8), Janko KOROŠEC (6), Franc KREUZER (2), Pavel LUŽNIK (1), Tine MARKEŽ (5), Rudi REICHMAN (2), Roman SAVINŠEK (1), Branko ŠIFRER (3), Tone TOMAZIN (4) in Cvetko ZUPAN (2).

Razstava, ki je posvečena praznovanju 8. februarja, 125-letnice rojstva največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna, pa je tudi jubilejna, saj hkrati dolikovci praznujejo 28-letnico svoje nepretrganega delovanja. Večina razstavljalcev je že 28 let nepretrgano zvesta paleti in platnu, estetskemu upodabljanju okolja, ki jih obdaja. Med razstavljalci še vedno najdemo imena tistih, ki so 16. februarja 1946 v Delavskem domu na Jesenicah osnovali likovno društvo. Na razstavi s svojimi deli sodelujejo ustanovitelji: France KREUZER, Nika HAFNER, Tine MARKEŽ, Janko KOROŠEC in Tone TOMAZIN, med njimi manjkata edinole pokojni Jože ČEBULJ in še vedno aktivni Janez KOTAMERNIK, ki pa za to razstavo žal ni predložil svojih del.

Ob tej jubilejni razstavi je prav, da poudarimo, da je med razstavljalci kar deset še aktivnih in upokojenih železarjev in med njimi osem še aktivnih ali upokojenih neposrednih proizvajalcev. Poleg njih med razstavljalci dobimo še dva zdravnika, akademskega slikarja, skladiščnega delavca in gospodinjko. Seznam pa še ni popoln, k njemu bi lahko pristeli vsaj še deset slikarjev, ki se vsaj enkrat na leto tudi še predstavijo javnosti s svojimi deli.

Od ustanovitve do danes je DOLIK imel okrog 100 razstav, na katerih se je z okrog 3000 deli predstavil s kolektivnimi ali individualnimi razstavami na Jesenicah in izven Jesenic. Razen tega pa je v tem času organiziral okrog 150 razstav drugih slikarjev, tako poklicnih kot samorastnikov. Če k temu prištejemo še to, da se že 28 let redno vsako sredo sestajajo na delovnih in študijskih sestankih, da so kolektivno obiskovali številne razstave izven Jesenic, da so organizirali mnoge kolektivne študijske izlete v naravo, da so sami postavili vse te razstave in da poleg rednega poklicnega dela tudi likovno ustvarjajo, potem lahko presodimo sami, da je to neprecenljiv kulturni kapital, na katerega smo v občini resnično lahko ponosni.

Na otvoritvi razstave jutri 2. februarja ob 18. uri bo v kulturnem delu programa sodeloval moški pevski zbor JEKLAR pod vodstvom zborovodje Poldeta Ulaga in Marija Mencinger, člani kulturno umetniškega kluba s svojimi pesmimi. Razstava bo odprta vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19.30 do vključno 13. februarja.

Slovenski oktet za kulturni praznik na Jesenicah

Ena najkakovostnejših prireditev ob letošnjem kulturnem prazniku Slovencev — obletnici smrti velikega Prešerna, bo KONCERT SLOVENSKEGA OKTETA na sam praznik, to je 8. februarja v gledališki dvorani na Jesenicah. Oktet s tem ostaja zvest vsakoletnemu nastopu na Jesenicah in posebno pozornost ljubiteljem vokalne glasbe izkazuje s tem, da je ravno za ta dan objavil koncert na Jesenicah.

Prvi, nekoliko skrajšani koncert, bo Slovenski oktet imel ob 18. uri za glasbeno mladino — učence sedmih in osmih razredov osnovnih šol, drugi koncert pa ob 19.30 za ostale ljubitelje vokalne glasbe.

Koncert v okviru svoje dejavnosti organizira občinska Zveza kulturno prosvetnih organizacij Jesenice. Vstopnice pravočasno rezervirajte v gledališki pisarni na Jesenicah.

Razpis

za XVI. tradicionalni Kurirski smuk za člane ZV, teritorialnih enot, šol in športnih organizacij in ekipno.

Prireditelj: ZB Javornik — Koroška Bela
Organizator: Smučarski klub Jesenice
Kraj in čas tekmovanja: Tekmovanje bo 10. 2. 1974 na Suharjevem rovtu — Pristava — Javorniški rovt.

Kategorije: Mlajši mladinci — 1958—1959
Clani ZB Mlajše mladinke 1958—1959
Teritorialne enote Gorenjske
Športne organizacije
Clani
Clanice
Starejši mladinci — 1956—1957
Starejše mladinke — 1956—1957

Skupina šol:
Starejši pionirji — 1961 in starejši
Starejše pionirke — 1961 in starejše
Mlajši pionirji — 1962 in mlajši
Mlajše pionirke — 1962 in mlajše

1. Prehodni pokal ZB
Ekipo sestavljajo trije prvovrščeni člani ene terenske organizacije
2. PREHODNI POKAL SKUPŠČINE OBČINE JESENICE:
Ekipo sestavljajo 4 tekmovalci ene enote
3. POKAL ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V TRAJNO LAST:
Ekipo sestavljajo prvovrščeni v svoji skupini
1 član 1 starejša mladinka
1 članica 1 mlajši mladinec
1 starejši mladinec 1 mlajša mladinka
4. PREHODNI POKAL TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA
«ELAN» ZA MLADINCE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ: Ekipo sestavljajo:
1 starejši mladinec 1 mlajši mladinec
1 starejša mladinka 1 mlajša mladinka
5. PREHODNI POKAL KIP BORCA ZA ŠOLE: Ekipo sestavljajo:
3 tekmovalci starejši pionirji — pionirke
3 tekmovalci mlajši pionirji — pionirke
6. PREHODNI POKAL OBČINSKE KONFERENCE SZDL
JESENICE ZA MNOŽIČNO UDELEŽBO: Pokal prejme šolsko športno društvo ali šola, ki bo imela na tekmovanju največje število mladih do starosti 18 let.
7. POKAL OBČINSKE KONFERENCE ZMS ZA EKIPO 10
NAJBOLJŠIH STAREJŠIH PIONIRJEV IZ ENE ŠOLE ALI
ŠPORTNEGA DRUŠTVA
Prijava: Pismene prijave je treba poslati do 7. 2. 1974 na naslov:
Združenje borcev NOV Javornik — Koroška Bela — Ambrožič
Franc, Savska 22 — 64270 Jesenice
Žrebanje: Bo v petek, dne 8. 2. 1974
Startne številke dvignejo vodje organizacije na Pristavi do
9. ure na dan tekmovanja.
Nagrade: Prvi trije v vsaki skupini prejmejo diplome in praktična
darila.
Razglasitev rezultatov: Ob 14. uri pred domom na Pristavi.
Vsak tekmovalac tekmuje na lastno odgovornost.
Na tekmovanje vabimo poleg tekmovalcev tudi druge ljubitelje
zimске narave. Vabi Odbor ZB NOV Javornik — Koroška Bela

Oblikovalke gobelinov vabimo k sodelovanju

Za 8. marec — dan žena, bi z vašim sodelovanjem radi pripravili v razstavnih prostorih delavskega doma na Jesenicah RAZSTAVO GOBELINOV. Na razpis za tovrstno razstavo pred leti, se je prijavilo presenetljivo veliko oblikovalk gobelinov, iz izredno estetskimi deli. To in pa ugotovitev, da je na Jesenicah in v okolici veliko oblikovalk gobelinov, nas je spodbudilo, da v počastitev dneva žena ponovno organiziramo tako razstavo. Razen tega, da bi z razstavo gobelinov širši javnosti pokazali estetsko oblikovalna prizadevanja naših žena in deklet v prostem času, bi tudi spodbudili druge, da bi segle po takem delu.

Vse, ki bi želele s svojimi izdelki sodelovati na razstavi, vabimo na informativni razgovor, ki bo 6. februarja ob 18. uri v čitalnici Delavskega doma (pri Jelenu) na Jesenicah.

DPD Svoboda Tone Čufar
likovna sekcija DOLIK

RAZPIS

Tehnični biro Jesenice razpisuje prosto delovno mesto direktorja. Potrebna izobrazba: dipl. strojni inženir ali dipl. ekonomist z 10-letno prakso oziroma 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih. Delovno mesto zahteva usposobljenost za vodenje ljudi, organizacijo dela in znanje enega tujega jezika. Nastop službe po dogovoru — najkasneje 1. 5. 1974. Prijave z dokazili o šolski izobrazbi in praktični vložite do 15. 2. 1974 komisiji za sprejem in odpust delavcev TBJ. O izidu razpisa boste obveščeni do 20. 2. 1974.

Šah

Načrti za prihodnost

Ze nekaj let nazaj je čutili izrazit padec jeseniškega šaha tako po članstvu kot po kvaliteti. Šahovsko društvo ni imelo moči pa tudi potrebne podpore jeseniških organizacij, da bi to krizo prebrodilo. Organiziranje turnirjev skorajda ni imelo vpliva na popularizacijo šahovske igre; kar pa je najpomembnejše, na teh turnirjih (mesečnih brzoturnirjih, prijateljskih srečanjih in tekmovanju v republiški ligi) skorajda ni bilo več mladincev in pionirjev. V klubu je bilo videti peščico šahistov, ki so stalno delali in igrali, večina pa je bila bolj ali manj neaktivna. Če je že mladinec ali pionir prišel v klub in odigral nekaj partij na brzoturnirju, je bilo to navadno samo enkrat, saj je zaradi morebitnega slabšega rezultata izgubil voljo za nadaljnjo sodelovanje. Šahovsko društvo pa je tako zamujalo priložnosti; da bi pridobilo mlade šahiste.

Po nekajletni monotonosti v klubu, je situacija skoraj porazna, kljub volji in trudu, ki ga je odbor pokazal. Klub ni imel več zaledja, prvo ekipo pa je bilo potrebno spreminjati iz tedna v teden. Nekateri najmočnejši igralci so prenehali igrati, rezervnih kvalitetnih igralcev pa ni bilo. Skorajda presenetljiva je bila uvrstitev prve ekipe v republiški ligi (četrto mesto v I. republiški ligi), saj niso bili v ekipi navadno več kot trije prvokategorniki (ostale ekipe v ligi so se ponašale celo z mojstri in mojstrskimi kandidati), vsi ostali pa z drugo in tretje kategorijami. Starost najboljših pa je v večini primerov bila čez trideset ali celo štirideset let.

Ob zaključku lanskega leta je prišlo do sprememb v odboru, kar naj bi pomenilo tudi začetek bolj sistematičnega dela v klubu. V odbor so bili izvoljeni nekateri mlajši šahisti, ki naj bi predvsem z mladostnim zagonom dokazali, da je na Jesenicah veliko mladih, ki jim šah pomeni eno od oblik delovanja. Na prvih sestankih se je odbor odločil predvsem za to, da pridobi čim več mladih šahistov v klub. Določil je nekaj šahistov, ki naj bi šli v šole, kjer bi se dogovorili z vodji šahovskih krožkov za morebitne turnirje, na katerih bi pionirji ne samo pridobivali potrebne šahovske izkušnje, ampak bi jim klub, v skladu s pravilnikom SZ Jugoslavije, podeljeval tudi ustrezne kategorije. Za tak način dela se je klub odločil po vzoru nekaterih drugih krajev (predvsem Kočevja). Klub se zaveda velikih težav (predvsem subjektivnih — uspehi v šoli, dovoljenje staršev...) vendar pa je prepričan, da bo deležen ustrezne podpore in ustreznega razumevanja tako v občinskih organizacijah kot v šolah. Na Jesenicah ima šah lepo tradicijo in neodgovorno bi bilo, da bi ne vzgojili nov rod kvalitetnih šahistov. Klub bo obveščal vse osnovne šole o načrtih in sklepih. Zaveda se tudi, da preusmeritev delovanja na mlade, ne sme zanemariti trenutno najkvalitetnejših igralcev, ki jim mora omogočiti nastopanje na vseh pomembnejših turnirjih (v republiškem merilu) če bodo le materialna sredstva to dovoljevala.

Odbor je že napravil podrobnejši načrt turnirjev in delovanja v tem letu ter sestavil finančni načrt. Določeni sta obe ekipi, ki bosta tekmovali v republiškem in pokrajinskem merilu. V prihodnje se torej ne bo več mogoče zadovoljevati s trenutnimi rešitvami, ampak bo delovanje usmerjeno bolj dolgoročno. Klub bo še bolj kot v preteklosti odprto tako za delavca kot šolarja in ne samo za peščico najbolj vnetih.

K. T.

Brzopotezni turnir invalidov

Invalidi Jesenic so v nedeljo, 27. januarja, odigrali brzoturnir. Udeležilo se ga je deset šahistov. Po zanimivih partijah je zmagal Franc Štgar 8,5, pred Andjelcem 8 in Vukovičem 7,5. Zaradi zanimanja za take turnirje namerava SD Jesenice kmalu zopet organizirati podobna tekmovanja.

SD Jesenice obvešča vse šahiste, da bo v nedeljo, 2. februarja, v šahovskih prostorih na Jesenicah redni mesečni brzoturnir. Udeležijo se ga lahko tudi nečlani.

K. T.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru HVŽ se iskreno zahvaljujem za novoletno darilo.
Janja Dečman

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru strojnih delavnic se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času mojega bolovanja, ki mi je bila zelo dobrodošla.
Štefan Zdravec

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

2. februarja nemški barvni film NAVIHANCI IZ PRVE KLOPI ob 15. uri, režija Werner Jacobs, v glavni vlogi Peter Alexander
2. in 3. februarja italijanski CS barvni film PASOŠ ZA PEKEL ob 17. in 19. uri, režija Simon Sterling, v glavni vlogi George Ardisson
4. in 5. februarja italijanski CS barvni film PRIZNANJE POLICIJSKEMU KOMISARJU ob 17. in 19. uri, režija Domiano Domiani, v glavni vlogi Franco Nero
6. februarja ameriški V. V. barvni film SODOMA IN GOMORA ob 17. in 19.30, režija Robert Oldrich, v glavni vlogi Stewart Granger
7. februarja ZAPRTO
8. februarja italijanski barvni film V MILANU UBIJAJO V SOBOTO ob 17. in 19. uri, režija Duccio Tessari, v glavni vlogi Raf Vallone
9. februarja francoski barvni film PUSTOLOVŠČINA JE PUSTOLOVŠČINA ob 17. in 19. uri, režija Claude Lelouch, v glavni vlogi Lino Ventura

KINO PLAVZ

2. in 3. februarja italijanski CS

barvni film PRIZNANJE POLICIJSKEMU KOMISARJU ob 18. in 20. uri

3. februarja nemški barvni film NAVIHANCI IZ PRVE KLOPI ob 10. uri

4. in 5. februarja italijanski CS barvni film PASOŠ ZA PEKEL ob 18. in 20. uri

6. februarja ZAPRTO
7. februarja ameriški barvni film JAGODE IN KRI ob 18. in 20. uri
8. februarja ameriški V. V. barvni film SODOMA IN GOMORA ob 18. in 20.30

9. februarja ameriško-jugoslovanski barvni film ROMANCA KONJSKEGA TATU ob 18. in 20. uri

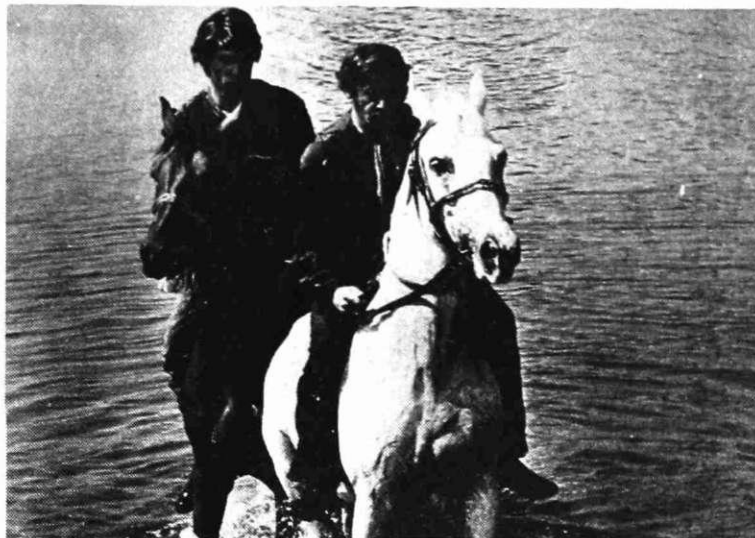
KINO KRANJSKA GORA

2. februarja ameriški CS barvni film DO PEKLA IN NAZAJ

3. februarja ameriški barvni film JAGODE IN KRI

6. februarja italijanski CS barvni film PRIZNANJE POLICIJSKEMU KOMISARJU

7. februarja ameriški V. V. barvni film SODOMA IN GOMORA
9. februarja italijanski CS barvni film PASOŠ ZA PEKEL

Ameriško-jugoslovanski koprodukcijski avanturistični film ROMANCA KONJSKEGA TATU se dogaja na poljsko-nemški meji pod okupacijo Rusi-je leta 1904. Film je te dni na sporedu v naših kinematografih.

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE

RAZPISUJE

prosto delovno mesto računovodja za nedoločen čas.

Pogoji za sprejem:

višja izobrazba ekonomske smeri.

Osebnih dohodkov po pravilniku OD ŽIC.

Nastop službe 1. aprila 1974.

Vloge pošljite na upravo ŽIC, komisiji za delovne odnose in razmerje do 15. marca 1974.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA AŽMANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znanec in sodelavcem, ki so nam v tako težkem trenutku pomagali, nam izrazili sožalje, podarili vence in cvetje.

Zahvaljujemo se tudi godbi, pevcem in vsem tistim, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žaljuči: žena Marija, sin Marjan z družino, hči Francika z družino, brat Stanko z družino in vsi ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, sina, brata, strica, svaka in zeta

RUDIJA ZUPANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, znanec in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, podarili vence in denarno pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Bezjak, Bajt, Begič in Divjak.

Zahvaljujemo se za darovane vence Gostinski enoti Železar, samski dom, Mesarskemu podjetju in sodelavcem garaž, vsem lastnikom osebnih avtomobilov, pevcem z Javornika in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žaljuči: žena Kati, sin Edo in hčerka Irena, mama, brata Joža in Mirko, sestra Vera in Julka z družinami ter tašča, svak in svakinja z družino ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi našega dragega

JANKOTA BERTONCLJA

se zahvaljujemo dr. Brankotu Čehu, družini Rženovi in Žumrovi (Jakopovi) za izkazano pomoč ob njegovi smrti.

Iskrena zahvala sosedom Olahovim in Jakopičevim, Vebrovi, vsem znanec, prijateljem, sodelavcem, pevcem in vsem za spremstvo in darovano cvetje.

Zahvaljujemo se tudi kolektivu podjetja Murka ter vsem ostalim, ki so nam izrekli sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žaljuči: žena Zofka, sestra Mara z družino, brata Radko in Lojze z družinama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Zahvaljujem se občinski organizaciji invalidov Jesenice, ki me je po svojih predstavnikih obiskala na domu in mi prinesla darila. Najlepša hvala za pozornost.

Pasič Šerif
valjarna Bela

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru gradbenega vzdrževanja se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Alojz Kalan
gradbeno vzdrževanje

ZAHVALA

Zahvaljujem se tovariškemu sindikatu za denarno podporo v času moje bolezni, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Se zahvaljujem in vse tovariško pozdravljam
Šerif Pasič

Zasluzena zmaga Olimpije

Hokejisti Jesenic so nam še enkrat v tej sezoni priredili neugodno presenečenje. Povsem zasluženega izgubili pomembno srečanje državnega prvenstva proti Olimpiji z rezultatom 1:3 (0:2, 0:1, 1:0).

Več kot osem tisoč gledalcev, med katerimi je bila velika večina privržencev 16-kratnih prvakov, je napolnila dvorano Podmežakljo, skoraj do zadnjega kotička. Okolje je bilo zares enkratno, motila je le precej gosta megla, ki je zmanjšala vidljivost tako gledalcem kot tudi samim igralcem.

Srečanje se je sicer začelo s stalnimi napadi domačinov, vendar je bilo opaziti, da vrste državnih prvakov delujejo preveč nervozno, nepovezano in neučinkovito. Na drugi strani so gostje igrali zelo previdno v obrambi ter se odločali za nekoliko redkeje, vendar veliko bolj domiselne in nevarne protinapade. Iz enega takih je Puterle podal ploščico pred gol Kneza, kjer jo je pričakal Svetlin in iz neposredne bližine premagal vratarja Jesenic. Ta gol je še bolj zbegal naše hokejiste, ki so se izgubljali v posamičnih jalovih napadih, ne da bi enkrat samkrat uspeli izvesti hitro skupno akcijo, katerih smo bili vajeni še pred kratkim. Poleg tega pa je tudi obramba igrala precej nesigurno in je to tudi vzrok, da so bili gostje izredno nevarni pred Knezom. V devetnajsti minuti je mladi napadalec Olimpije Puterle še enkrat premagal Kneza in to je bilo resno opozorilo, da se je jeseniška hokejska ladja začela nevarno potapljati.

Glede na razvoj dogodkov na ledu smo nestrno pričakovali nadaljevanje srečanja, kajti bili smo prepričani, da bodo jeseniški igralci spremenili taktiko »brezglave igre« in da bodo svoje akcije usmerili k edinemu cilju: čimprej priti do Albrehtovih vrat. Prve minute so dale

kazali veliko volje, vendar jim tokrat zares ni šlo. Zamerimo jim lahko le to, da so pozabili na kolektivno igro, s katero so nas v tej sezoni nekajkrat navdušili, pa tudi to, da so igrali preveč brezglavo, nepremišljeno in smo na trenutke imeli vtis, da ne vedo kaj storiti s pakom.

Ceprav so Jeseničani izgubili precej izgledov v nadaljnji borbi za državnega prvaka, pa še vedno ni vse izgubljeno. V dveh preostalih tekmah z Olimpijo bi morali iztržiti tri točke, pri tem pa seveda nobene izgube od Medveščaka in Slavije. Toda vprašanje je, ali je mogoče vse slabosti tako hitro popraviti, kajti naslednja tekma z Olimpijo je že 9. februarja v Ljubljani?

Gol za domače je v zadnji minuti srečanja dosegel Poljanšek.

Mladinsko prvenstvo Jugoslavije

Kranjska gora : Jesenice 18:6

Mladinci Kranjske gore so bili prehud nasprotnik za neizkušene mlade Jeseničane. Zmagovalci se sicer niso veliko trudili, vendar so kljub temu visoko zmagali. Pri tem pa je treba omeniti, da so tudi poraženi na trenutke igrali precej dobro, to pa predvsem velja za prvi dve tretjini.

Gole za ekipo Kranjske gore so dosegli: Pristov 4, Ščap in Mavčec po 3, Klemenc in Brun po 2, Šlibar in Berlski po 1. Strelci za ekipo Jesenic pa so bili: Z. Šuvak 2, Jug 2, Lah in B. Šuvak 1.

Kranjska gora : Olimpija (pionirji) 2:2

Favorizirani gostje, ki se skupaj s pionirji Jesenic potegujejo za republiško prvenstvo, so v soboto pustili točko na Jesenicah. Mladi hokejisti Kranjske gore so igrali zelo dobro in s požrtvovalnostjo nadomestili pomanjkanje tehnike. V drugi tretjini so domačini povedli z 2:1, gostje pa so se na vso moč prizadevali, da bi rezultat izenačili, kar jim je v zadnji tretjini tudi uspelo. Po tem neuspehu ljubljanskih pionirjev so pionirji Jesenic ostali najresnejši kandidati za prvaka.

Gola za naše sta dosegla Štros in Mlinarec.

Jesenice : Celje (pionirji) 20:2

Jeseniški pionirji so tudi tokrat nastopili le s sedmimi igralci in vratarjem, čeprav so od republiške zveze dobili potrebne registracijske izkaznice za ostale, še neregistrirane igralce. Toda, neregistrirani igralci niso imeli potrebnih zdravniških pregledov, tako da se je za točke tudi tokrat morala boriti le peščica mladih ljudi za katere so preveliki napori na ledu lahko izredno škodljivi za zdravje.

Domačini so bili precej boljši in po drugi tretjini vodili že z 18:0, za tem so popustili in se je zadnja tretjina končala z neodločenim rezultatom 2:2.

Gole za Jesenice so dosegli: Rasper 8, Ščap in Bešić po 4, Pajič 2, Rekar in Kobal po 1.

Jesenice : Olimpija (veterani) 5:5

V predtekmi velikega derbija med Jesenicami in Olimpijo sta se pomerili moštvi veteranov obeh taborov. Tako smo po daljšem času imeli zopet priliko videti nekdanje mojstre hokeja kot so: Novak, Korantar, Valentar, Trebušak, Brun, Noč, Vrhovšek, Pirc, Kristan, Vergles, Turnšek, brata Čebulj, Kos, Čuček, Župančič, Cerar, Radin, Aljančič in drugi. Veterani so prikazali zelo duhovito in razburljivo igro ter dokazali da kljub letom niso pozabili hokejske veščine. V ekipi Olimpije sta kot gosta nastopila tudi Jeseničana Noč in Vrhovšek, ki sta dosegla tudi tri zadetke. Gole za jeseniške veterane pa so dosegli: Pirc 2, Trebušak, Valentar in Mlakar po 1.

II zvezna liga

Kranjska gora : Gorenje 11:5

Ceprav so mladi Kranjskogorci dosegli gladko in prepričljivo zmago, pa so jim gostje iz Velenja nudili precejšen odpor. Zato so domačini, ki so tokrat nastopili brez nekaterih starejših igralcev, bili prisiljeni prikazati vse kar znajo. S to zmago so Kranjskogorci še utrdili svoj položaj na prvem mestu v drugi zvezni ligi, kjer imajo isto število točk kot dru-

gouvrščena ekipa Tivolija, vendar veliko boljso razliko v golih.

Strelci za Kranjsko goro so bili: Ščap 4, Pristov 3, Brun 2, D. Šebjanič in M. Šebjanič po 1.

Državno prvenstvo za mladince na Sorški planini

Smučarsko društvo Jesenice je letošnji organizator državnega prvenstva za starejše in mlajše mladince. Zaradi izredno slabih snežnih razmer je društvo moralo tekme preložiti iz Kranjske gore na Sorško planino. Organizator je v soglasju s športnim društvom Železniki, ki vzdržuje terene, na katerih bodo tekmovali, sklenil, da bo slalom tekma v soboto 2. februarja in veleslalom v nedeljo 3. februarja, obakrat s startom ob 10. uri.

Otvoritev državnega prvenstva za starejše in mlajše mladince bo na ciljni ravni v soboto ob 9. uri. Razglasitev rezultatov pa v nedeljo ob 13. uri pred Litostrojsko kočo.

Letošnje državno prvenstvo mladincev bo pod pokroviteljstvom podjetja ELIM Jesenice. V častnem predsedstvu pa so poleg predsednika delavskega sveta ELIM Staneta Ruparja še: predsednika občinskih skupščin Jesenice in Škofja Loka France Žvan in Anton Polajnar, direktorja železarne Jesenice in Iskra Železniki Peter Kunc in Anton Žumar ter predsednika Smučarskih društev Jesenice in Železniki Bogomir Homovec in Vlado Polajnar.

Na državnem prvenstvu se obetajo izredno ogorčene borbe za prva mesta, zato bodo tudi gledalci lahko prišli na svoj račun. Oglejte si državno prvenstvo, dostop je možen tudi z osebnimi avtomobili iz Bohinjske Bistrice.

Rokomet

Jeseniški rokometiški brez lastnega igrišča

Pretekli teden so se na letnem občnem zboru zbrali člani rokometnega kluba Jesenice. Na njem so pregledali delo v preteklih dveh letih in sprejeli delovni program in proračun kluba za prihodnje obdobje. Na občnem zboru so prisotni med drugim največ razpravljali o dveh problemih, ki iz leta v leto spremljata delo jeseniškega rokometnega kluba.

Največji problem, ki tare člane kluba, je lastno igrišče. Kot zanimivost je vredno omeniti, da so jeseniški rokometiški imeli prve treninge in tekmovalja na hokejskem igrišču Podmežakljo. Ko so začeli prekrivati halo, so tudi tukaj izgubili prostor za treninge. K sreči jim je v tem času dala na razpolago šolsko igrišče osnovna šola Tone Čufar. Tukaj pa je nastal spet nov problem. Ker ima šola pouk v dopoldanskem in popoldanskem času, rokometiški v času, ko imajo učenci telesno vzgojo, ne morejo imeti treningov. Igrišče je tako zasedeno skoraj ves dan. Posledice nerednih treningov so več kot očitne, saj člani kluba po osmih letih delovanja niso dosegli vidnih uspehov. Tudi v tej sezoni tekmovali v gorenjski rokometni ligi in so trenutno na tretjem mestu.

Na občnem zboru so se menili, da bi z zagotovitvijo potrebnih finančnih sredstev, napeljali razsvetljavo na igrišče osnovne šole Tone Čufar, s čimer bi omogočili članom kluba redne treninge v večernem času.

Drugi velik problem jeseniških rokometišev je pomanjkanje finančnih sredstev. Prav zaradi tega problema še do danes niso uspeli ustanoviti mladinske ekipe, čeprav je za to vrsto športa med šolsko mladino precejšnje zanimanje. Člani kluba se sedaj ponovno zavzemajo, da do konca marca ob finančni pomoči raznih podjetij in športnega društva Jesenice ustanovijo mladinsko ekipo, ki bo tekmovala v gorenjski rokometni B ligi. Z ustanovitvijo mladinske ekipe bo tudi dotok mladih kadrov. Mlade in perspektivne igralce bodo postopoma vključevali v člansko ekipo. Na občnem zboru je bilo večkrat poudarjeno, da morajo v letošnjem letu dosegati boljše rezultate v okviru gorenjske rokometne lige.

Jeseniški rokometiški imajo brez dvoma veliko volje in vztrajnosti za delo, žal pa je v tem trenutku to premalo.

Ob koncu občnega zbora so še petič zaporedoma izvolili za predsednika kluba Joža Vindišarja. V odboru je še Tomaž Pogačnik, dolgoletni trener članske ekipe in Lojze Simnič.

Janko Rabič

Hokejske kozerije

Hokejistom Olimpije ni bilo težko zmagati, saj so imeli na svoji strani celo ljubljansko meglo.

Jeseničani so se skrbno pripravljali na derbi in da bi zapeljali morebitnega opazovalca iz Olimpijskega tabora, so na treningih igrali hitro, veliko so kombinirali in močno streljali.

Nekateri jeseniški »kanadčani« so pokazali tako malo, da bi lahko kdo pomislil, da so bili v Kanadi samo gledalci.

Ljubljancani so bili boljši tudi v taktiki, kar pa ni bilo težko, saj so bili naši brez taktike.

Sele sedaj so ugotovili, da je Albreht v Kanadi namenoma igral slabo, da bi tako zapeljal nasprotnika — hokejiste Jesenic. Hokejisti Jesenic so bili v nečem vendar boljši — v netočnem podajanju in streljanju.

Morda bi tudi Jeseničanom bolje šlo, če bi nastopili brez katererega »nepogrešljivih«.

Jeseničani bodo predlagali spremembe pravil, saj so pokazali, da igralec ni več prednost za ekipo.

Sodnika Ladocki sta bila edino dosledna pri pobiranju vsega, kar je priletelo na led.

Sicer pa je glavno, da za poraz nismo »MI« krivi.

Uspešno delo PD na Javorniku

V soboto, 19. januarja, je bil v telovadnici osnovne šole na Koroški Beli redni letni občni zbor Planinskega društva Javornik-Koroška Bela. Poleg članov planinskega društva se je občnega zbora udeležil tudi tov. Klotjčnik, ki je zastopal Planinsko zvezo Slovenije ter predstavniki sosednjih planinskih društev.

Planinsko društvo na Javorniku šteje, vključno s pionirji in mladinci, 1300 članov in je po številu članstva najmočnejše društvo na območju krajevnih skupnosti. Iz poročila, ki ga je na občnem zboru prebral predsednik Teodor Kreuzer, je razvidno, da je bilo delo v minulemu letu dokaj pestro in razgibano. Precej pozornosti so posvetili preureditvi planinskega doma na Pristavi. Tako je dobila postojanka na Pristavi dva nova prostora, kuhinjo ter higienske prostore. Notranjost prostorov so lepo

uredili, tako da se bodo planinci in drugi gostje v tem domu prijetno počutili. V prihodnjem letu nameravajo posvetiti več pozornosti ostalim trem planinskim postojankam, to je Prešernovi koči na Stolu, Kovinarski koči v Krmi ter Staničevemu domu.

Zadovoljni so bili tudi z delom mladinskega odseka, ki je prirejal izlete v planine. Tako v poročilu kot pozneje v razpravi je bilo več pripomb glede samega odnosa obiskovalcev naših planin in gora, ki vse premalo skrbijo za urejeno okolje. Markacijski odsek vodi Pavel Smolej, ki je bil zelo prizadeven, pri marširanju planinskih poti pa so sodelovali tudi člani mladinskega odseka.

Ob koncu občnega zbora je bil za novega predsednika izvoljen Marjan Beg, za njegovega namestnika pa inž. Aleksander Mandeljč.

Izlet na Vršič

Planinsko društvo Jesenice je 26. in 27. januarja organiziralo izlet na Vršič v Erjavčevo kočo. Udeleženci smo bili člani PK osnovne šole Tone Čufar, spremljali so nas: Jaka Čop ter Ančka in Valodi Stojan.

Ko smo se pričeli vzpenjati, je bilo še temno, ker je bila še zgodnja ura. Nebo je bilo jasno in posejano z zvezdami. Po treh urah hoje smo prišli v Erjavčevo kočo.

Med nami je bila tudi skupina fantov, ki se ni držala glavnine in je kljub opozorilom zaostajala, tako da se je vodil Valodi moral vrniti ponjo. Vsi smo bili razburjeni, vendar smo vse kmalu pozabili, ko smo

stali na smučeh in smučali, da je bilo veselo. Veselja pa je bilo kmalu konec, ko si je sošolec zlomil nogo. Dva smučarja — alpinista sta ga odpeljala z akijem v dolino, od tam pa z avtomobilom v bolnico.

Bližal se je čas odhoda. Težko smo se poslovili od teh gorskih lepot. Nekaj se nas je s smučmi spustilo v dolino. Pri hotelu Erika smo se zbrali vsi, smučarji in tisti, ki so šli peš. Zadovoljni smo odšli v Kranjsko goro. Mnogi so nam zavidali, mi pa smo dobili še večje veselje in obljubil, da se še vrnemo.

Leon in Adolf iz 8. a. r. osn. šole T. Čufar

Odbojka

Živahno športno delovanje na Gimnaziji

Odbojka je zelo priljubljen šport med dijakinjami jeseniške gimnazije. Tako kot prejšnje leto tudi letos poteka tekmovalje v odbojki med posameznimi letniki. Čeprav se nekateri še vedno izgovarjajo na učenje, šolske naloge in druge obveznosti, pa večina deklet rada prihaja na tekme in srečanja iz sobote v soboto bolj razburljiva.

Doslej so bila odigrana že vsa srečanja med oddelki posameznih letnikov. Med oddelki prvega letnika vodi 1. c, tesno pa mu sledita 1. a in 1. b. Med oddelki drugega letnika vodi 2. a, med tretjimi premočno 3. b, med četrtimi pa 4. b.

Tudi ekonomska šola se uspešno vključuje v ta tekmovalja. Tekme med posameznimi letniki ES še niso bile odigrane, igrali so le z vzporednimi letniki gimnazije. Rezultati so pokazali, da prav nič ne zaostajajo za vrstnicami iz gimnazije. Sedaj pa potekajo tekme med oddelki različ-

Šah

Finale šahistov Jesenic

Šahisti so v finalu odigrali tretje kolo. Že takoj po prvem kolu se je zopet spremenila udeležba, saj je neodgovorno odstopil Košir, zaradi poraza v prvem kolu in s tem postal na kocko celoten finalni turnir. Mučno situacijo je rešil Zorko, ki je vstopil namesto njega, turnir pa je z njim pridobil na kvaliteti. Rezultati v drugem in tretjem kolu so bili pričakovani, presenetljiv je bil le poraz Krničarja proti Trametu, ki je trenutno v dobri formi.

Stanje po 3. kolu: Andjelič 2,5, Balanč in Trampe 1,5 (—1) Ravnik in Železnik 1,5, itd.

nih letnikov, toda zmagovalac bo znan šele na koncu šolskega leta.

Veliko zanimanje je tudi za treninge, ki jih imamo vsak petek pod vodstvom prof. Ravnikove. Ti treningi so zelo priporočljivi, saj nanje prihajajo dekleta iz različnih letnikov, z različnimi izkušnjami in znanjem in zaželeno bi bilo, da bi se jih udeleževale tudi dijakinje ekonomske šole.

Upajmo, da se bodo ta tekmovalna nadaljevala tudi prihodnje leto, ko bomo 4. letniki, ki smo organizatorji teh tekmovalj, že zapustili gimnazijo in organizacijo prepustili mlajšim.

U. J.

Kegljanje na ledu

Kegljači Kranjske gore osvojili pokal Gorenjke

V organizaciji kegljaškega kluba Kranjska gora je bil v nedeljo, 27. januarja, na drsališču v Zagmajnici mednarodni turnir za prehodni pokal hotelskega podjetja Gorenjka — Jesenice. Skupno je na turnirju tekmovalo 13 ekip in sicer z Jesenic, Bleda in iz Kranjske gore, ter tri ekipe iz Avstrije.

Kljub izredno lepemu in sončnemu vremenu, je bila naravna ledena ploskev za tekmovalce dokaj dobro pripravljena. Doseženi so bili naslednji rezultati:

1. mesto ekipa Markelj iz Kranjske gore z 20 točkami, ki je osvojila prehodni pokal Gorenjke, 2. ekipa Murka Jesenice z 18 točkami, 3. ekipa ASK iz Beljaka, 4. balinarji Jesenice, 5. ekipa Malekerteich iz Avstrije, 6. ekipa gasilcev z Bleda, 7. ekipa Piber z Bleda, 8. ekipa Robič iz Kranjske gore, 9. ekipa Vatrostalne itd.

Kegljači Kranjske gore za osvojen prvo mesto in dobro organizacijo turnirja zaslužijo vse priznanje in pohvalo.

C. E.

